

ЗМІСТ

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА: РОЗВИТОК СИСТЕМИ І КОНТЕКСТ

- [] Планом пріоритетних дій Уряду передбачено розширення доступу до БПД та покращення її якості
- [] Розпочато третій етап конкурсу з відбору керівників бюро правової допомоги – інтерв'ювання претендентів
- [] Місцеві центри отримають нову функцію у сфері державної реєстрації громадських формувань
- [] Досвід фінансового менеджменту та контролю в системі БПД представлено серед кращих європейських практик на міжнародній конференції в Гаазі
- [] «Посилення правової спроможності в країнах з перехідною економікою: вихід за рамки звичних уявлень», - виступ директора Координаційного центру **Андрія Вишневського** на міжнародній конференції в Канаді
- [] «Говорити одним голосом» або що важливо для стратегічної комунікації у системі БПД
- [] Мережа дистанційних та мобільних консультаційних пунктів безоплатної правової допомоги: утворення, функціонування та розвиток
- [] Статистичні дані щодо роботи системи БПД впродовж січня – травня 2016 року

ФАКТИ ТА ПОДІЇ

- [] Міністр юстиції відвідав Третій дніпропетровський місцевий центр в рамках відрядження до регіону
- [] Делегації з Монголії розповіли про український досвід становлення та розвитку системи БПД
- [] У Києві відбулися сесії для адвокатів-тренерів на тему «Надання безоплатної правової допомоги внутрішньо переміщеним особам: назустріч європейським стандартам»
- [] У столиці пройшов тренінг з розробки програми та методичних рекомендацій надання БПД для органів місцевого самоврядування
- [] Безоплатна правова допомога в Україні: *медіа дайджест*
- [] Новини порталу «Правовий простір»

ПРИКЛАДИ УСПІШНОГО ЗАХИСТУ АДВОКАТІВ, ЯКІ НАДАЮТЬ БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

- [] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях
- [] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення
- [] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій
- [] Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності
- [] Закриття кримінального провадження
- [] Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом
- [] Успіхи адвокатів при обранні/скасуванні запобіжних заходів та застосуванні інших заходів кримінально-процесуального примусу
- [] Успіхи адвокатів у справах цивільного та адміністративного процесу, у кримінальних провадженнях при представництві інтересів потерпілих та свідків

КРАЦІ ПРАКТИКИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

- [] Корисні практики в роботі центрів з надання БВПД
- [] Європейська практика правового захисту

***NB!** При використанні матеріалів інформаційного дайджесту посилання на джерело обов'язкове
© 2016 Координаційний центр з надання правової допомоги*

Безоплатна правова допомога в Україні: розвиток системи і контекст

[] Планом пріоритетних дій Уряду передбачено розширення доступу до БПД та покращення її якості

Планом пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, затвердженим [розрахунком Кабінету Міністрів України від 27 травня 2016 року №418-р](#), передбачено низку заходів, які плануються здійснити до кінця року з метою забезпечення та розширення доступу до якісної безоплатної первинної та вторинної правової допомоги.

Так, планується здійснення наступних кроків:

- ✿ утворення близько 400 бюро правової допомоги [у структурі місцевих центрів](#) з надання безоплатної вторинної правової допомоги у районах та містах обласного значення;
- ✿ утворення та організація роботи п'яти міжрегіональних правопросвітницьких ресурсно-комунікаційних платформ у м. Києві, Дніпрі, Львові, Одесі та Харкові;
- ✿ проведення широкої інформаційної кампанії для територіальних громад та відповідних органів місцевого самоврядування щодо обов'язку таких органів забезпечити доступ до безоплатної первинної правової допомоги у кожній громаді;
- ✿ розширення переліку категорій осіб, які мають доступ до безоплатної вторинної правової допомоги шляхом внесення змін до Закону України "Про безоплатну правову допомогу";
- ✿ розроблення проектів нормативно-правових актів щодо встановлення розміру оплати послуг адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, на рівні не менше 5 відсотків мінімальної заробітної плати за одну годину.

Серед ключових кроків, які необхідно здійснити у середньостроковій перспективі, Планом визначено: забезпечення переходу до змішаної моделі надання безоплатної вторинної правової допомоги – здійснення захисту в кримінальних справах та представництва в суді як адвокатами, які працюють в системі БПД, так і штатними адвокатами та юристами центрів з надання БВПД; створення ефективної системи навчання та підвищення кваліфікації, поширення кращої практики та забезпечення обміну досвідом для працівників системи БПД, органів внутрішніх справ, судових органів, адвокатів, громадських організацій, волонтерських рухів, представників органів місцевого самоврядування; забезпечення проведення постійного моніторингу правових потреб громадян, функціонування та регулярне оновлення загальнодоступної бази електронних консультацій з правових питань; забезпечення системної роботи із залучення органів місцевого самоврядування, громадських організацій, волонтерських рухів для надання безоплатної первинної правової допомоги.

NB! Переглянути витяг з Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік можна [тут](#).

Нагадаємо, бюро правової допомоги розпочнуть роботу із 1 вересня 2016 року в районах та містах обласного значення України. Наразі триває оголошений Координаційним центром з надання правової допомоги конкурс з відбору керівників цих бюро, який проходить із 4 квітня до 15 липня 2016 року. Етап збору електронних заявок від претендентів для участі у конкурсі закінчився 31 травня. Загалом було [отримано 4129 таких заявок](#). Претенденти, які відповідають формальним вимогам встановленим в оголошенні про проведення конкурсу, були запрошені до проходження онлайн-курсу дистанційного навчання «Вступ до системи безоплатної правової допомоги», який необхідно пройти до 17 червня. Інтерв'ювання кандидатів, які успішно пройшли дистанційний курс, триватиме із 30 червня до 15 липня 2016 року.

[] Розпочато третій етап конкурсу з відбору керівників бюро правової допомоги – інтерв'ювання претендентів

4 липня в регіонах розпочався третій етап [конкурсу](#) з відбору начальників/заступників начальників бюро правової допомоги – інтерв'ювання претендентів.

Конкурсні комісії працюють у 23-х областях та, як очікується, проведуть інтерв'ю із **2469 претендентами** на посади керівників бюро правової допомоги. Саме стільки кандидатів, які [заповнили он-лайн заявки](#) на

участь у конкурсі, пройшли його другий етап – дистанційний навчальний курс «Вступ до системи безоплатної правової допомоги», та [були запрошені до інтерв'ю](#).

Інтерв'ювання претендентів здійснюють **конкурсні комісії** ([переглянути склад конкурсних комісій](#)), близько 2/3 складу кожної з яких є представниками громадських організацій, які опікуються наданням сервісних послуг для мешканців своїх громад.

Відповідно до порядку проведення конкурсу інтерв'ю триватимуть у регіонах **до 15 липня включно**.

Прийняття на роботу здійснюватиметься директорами відповідних регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги відповідно до законодавства про працю України в межах повноважень та в порядку, що визначені Положенням про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 02 липня 2012 р. № 967/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 липня 2012 р. за № 1091/21403.

Інтерв'ювання претендента у Харкові

Інтерв'ювання претендента в Хмельницькому

Інтерв'ювання претендента в Житомирі

Інтерв'ювання претендентки у Рівному

Робота конкурсної комісії в Сумах

Робота конкурсної комісії у Вінниці

Робота конкурсної комісії у Миколаєві

Робота конкурсної комісії у Кіровограді

Інтерв'ювання претендента у Чернігові

Робота конкурсної комісії у Львові

Напередодні початку інтерв'ювання у регіонах, у столиці поїшли установчі сесії-інструктажі щодо роботи комісій та методики оцінювання претендентів членами цих комісій. Інструктажі проводили експерти українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога».

ги (з 4 по 15 липня цього року).

Іванна Ібрагімова роз'яснила основні організаційні та методичні питання проведення інтерв'ю в рамках відбору керівників бюро, відповіла на питання учасників щодо ролі членів конкурсної комісії та порядку інтерв'ювання.

Крім того, учасники ознайомились з методичними матеріалами конкурсу та змодельювали ситуацію проходження претендентом інтерв'ю за принципом «ділової гри».

23 червня 2016 року в Києві відбулася робоча зустріч із директорами регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги щодо організації роботи конкурсних комісій з відбору кандидатів на посади керівників бюро правової допомоги.

Методологічна підтримка проведення конкурсу здійснюється українсько-канадським проектом [«Доступна та якісна правова допомога в Україні»](#), що реалізується Канадським бюро міжнародної освіти і фінансується Міністерством міжнародних справ Канади.

[] Місцеві центри отримають нову функцію у сфері державної реєстрації громадських формувань

Наказом Міністерства юстиції України [«Про запровадження пілотного проекту у сфері державної реєстрації громадських формувань»](#) від 17 червня 2016 року №1717/5 передбачено запровадження пілотного проекту в частині забезпечення прийняття та видачі документів під час державної реєстрації громадських формувань відповідно до Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

З метою реалізації наказу, Координаційним центром з надання правової допомоги у співпраці з головними територіальними управліннями юстиції в областях та м. Києві, а також державним підприємством «Національні інформаційні системи» планується здійснення низки кроків, таких як: проведення відповідного навчання працівників місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги з метою належного виконання останніми функцій з прийняття та видачі документів під час державної реєстрації громадських формувань, а також забезпечення їх доступу до програмних засобів ведення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань тощо.

За результатом реалізації пілотного проекту у сфері державної реєстрації громадських формувань відповідно до цього наказу, його буде запроваджено на постійній основі та забезпечено внесення змін до законодавства у відповідній сфері.

NB! Переглянути наказ «Про запровадження пілотного проекту у сфері державної реєстрації громадських формувань» можна [ТУТ](#).

[] Досвід фінансового менеджменту та контролю у системі БПД представлено серед кращих європейських практик на міжнародній конференції в Гаазі

Представники установ, що успішно впроваджують систему фінансового управління та контролю, ділилися набутим досвідом на міжнародній конференції в Гаазі. Досвід Координаційного центру з надання правової допомоги представив його директор Андрій Вишневський.

10 червня у Гаазі (Королівство Нідерланди) відбулася міжнародна конференція «Посилення управлінської підзвітності: чи може фінансове управління і контроль бути рушійною силою змін». Захід пройшов в Національній академії фінансів та

економіки у форматі круглого столу за участі керівників державних установ та керівників структурних підрозділів державних органів із України, Молдови, Вірменії, Грузії, Румунії, Болгарії, Хорватії, Чорногорії, Боснії та Герцеговини. Конференція мала на меті обговорити та виокремити ключові умови та фактори для проведення пілотних проектів у сфері фінансового менеджменту, що допомагають посилити управлінську спроможність та підзвітність, на прикладі країн, де відбулися подібні успішні пілоти; а також – розробити практичний посібник для успішного здійснення таких пілотів в інших країнах.

Про досвід українського пілотного проекту у Координаційному центрі розповів його директор **Андрій Вишневський**.

Так, нагадаємо, упродовж листопада-грудня 2014 року система безоплатної правової допомоги пройшла незалежний аудит за участі міжнародних аудиторів у рамках **пілотного проекту, реалізованого Національною академією фінансів та економіки Міністерства фінансів Королівства Нідерланди спільно з Державною фінансовою інспекцією України**.

Проект мав на меті провести аналіз та оцінку системи фінансового управління та контролю в процесі надання безоплатної правової допомоги. Експертами були ідентифіковані ризики функціонування системи БПД, вироблено рекомендації щодо їх зменшення.

Координаційний центр з надання правової допомоги був визнаний нідерландськими та українськими аудиторами **лідером ефективності фінансового менеджменту в державному секторі України.**

Модель управління ризиками системи БПД була високо оцінена та рекомендована до застосування в системі органів державної влади.

Впродовж лютого – травня 2015 року відбувся другий етап проекту, спрямований на проведення аналізу та оцінки фінансового управління і контролю в процесі запровадження трирівневої моделі управління в системі надання безоплатної правової допомоги, а також – ідентифікацію та оцінку ризиків, що виникають у процесі розбудови такої моделі. Експертами було вироблено рекомендації, а також здійснено переоцінку ризиків, ідентифікованих на попередній стадії, з урахуванням інституційної розбудови системи. У [звіті проекту](#), зокрема, зазначено: *«Загалом заходи, які проводяться з метою розвитку системи БВПД та запровадження з 1 липня 2015 року діяльності місцевих центрів, є послідовними та комплексними, і спрямовані на організацію надання безоплатної вторинної правової допомоги всім категоріям осіб, які мають право на таку допомогу».*

Тож директор Координаційного центру детально розповів про реалізацію пілотного проекту, про його вплив на аналіз та оцінки фінансового управління і контролю в системі БПД, зокрема, й виявлення і оцінки основних ризиків, пов'язаних зі створенням 100 місцевих центрів правової допомоги по всій Україні в 2015 році і, що більш важливо, розроблення практичних кроків, щоб мінімізувати їх вплив.

«Завдяки пілотним проектам у сфері управлінської підзвітності, реалізованим у системі безоплатної правової допомоги спільно з Національною академією фінансів та економіки Міністерства фінансів Королівства Нідерланди, а також Державною фінансовою інспекцією України у 2014 та 2015 роках, сьогодні ми маємо чітке бачення впровадження децентралізації фінансових та кадрових повноважень у системі, посилення відповідальності і повноважень директорів регіональних та місцевих центрів з одночасним запровадженням механізмів їх підзвітності та подальшим розвитком централізованої системи внутрішнього аудиту», - переконаний **Андрій Вишневський**.

механізмів їх підзвітності та подальшим розвитком централізованої системи внутрішнього аудиту», - переконаний **Андрій Вишневський**.

✓ [Переглянути повну презентацію та тези Андрія Вишневського \(англ. мова\)](#)

Міжнародна конференція організована Міністерством фінансів Нідерландів

[] «Посилення правової спроможності в країнах з перехідною економікою: вихід за рамки звичних уявлень», - виступ директора Координаційного центру Андрія Вишневського на міжнародній конференції в Канаді

Директор Координаційного центру з надання правової допомоги Андрій Вишневський та його заступник Сергій Троценко беруть участь у міжнародній конференції “Майбутні напрями з доступу до правосуддя: розширення доступу, щоб не залишити нікого позаду”, яка організована програмою Правова ініціатива відкритого суспільства Фондацій відкритого суспільства і пройшла з 15 по 16 червня 2016 року в штаб-квартирі Центру досліджень міжнародного розвитку в Оттаві (Канада). У своєму виступі Андрій Вишневський на прикладі України говорив про роль систем безоплатної правової допомоги в посиленні правової спроможності громад і в реформуванні сфери правосуддя в країнах з перехідною економікою.

Метою конференції є генерування глибшого аналізу та обговорення між різними міжнародними та національними гравцями питань того, як доступ до правосуддя може бути розширений та інституціоналізований, та як має відбуватися фінансування надання правових послуг. Сесії конференції спрямовані на визначення та поширення досвіду методологій вимірювання правових потреб, витрат та ефективності різних стратегій з розширення систем надання правових послуг, та як відповідні технології можуть бути використані найкращим чином.

Метою конференції є генерування глибшого аналізу та обговорення між різними міжнародними та національними гравцями питань того, як доступ до правосуддя може бути розширений та інституціоналізований, та як має відбуватися фінансування надання правових послуг. Сесії конференції спрямовані на визначення та поширення досвіду методологій вимірювання правових потреб, витрат та ефективності різних стратегій з розширення систем надання правових послуг, та як відповідні технології можуть бути використані найкращим чином.

Серед учасників конференції – фахівці-практики у сфері забезпечення доступу до правосуддя з державного та недержавного сектору з різних країн, у тому числі із розвинутих країн світу, країн, що розвиваються та країн із перехідною економікою.

Андрій Вишневський розповів про український досвід становлення та розвитку системи безоплатної правової допомоги, її роль як у забезпеченні та дотриманні фундаментальних прав людини, так і, в ширшому контексті, у процесі проведення реформ в Україні, та в посиленні правової спроможності громад.

«Аби оцінити цю роль, слід поглянути на унікальний контекст переходу України - від пострадянської автократії до сучасної європейської демократії - з 3-х різних кутів. По-перше, абсолютно очевидно, що система БПД забезпечила надання сервісів правової допомоги для громадян, особливо чутливих їх категорій. По-друге, система допомагає запобігти порушенням і захищає права людини в цілому. І, нарешті, система здійснює суттєвий вплив на процес реформ в Україні, зокрема, з точки зору запобігання корупції та сприяння реформі судової системи», - зазначив Андрій Вишневський.

Він коротко розповів про основні етапи розвитку системи безоплатної правової допомоги в Україні з моменту прийняття в 2011 році Закону України «Про безоплатну правову допомогу», утворення регіональних центрів з надання БВПД, і до розширення системи через створення місцевих центрів у 2015 році та утворення бюро правової допомоги у нинішньому році.

Він нагадав, що розвиток системи безоплатної правової допомоги включено як частину широкого та довгострокового стратегічного порядку денного реформ в Україні. Так, розвиток правової допомоги включено до Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних інститутів, Національної стратегії у сфері захисту прав людини, затверджених Президентом України, а також до [Плану пріоритетних дій Уряду](#).

«Створення системи БПД в Україні має значний вплив на реформування поліції, прокуратури та реформи з децентралізації», - переконаний Андрій Вишневський.

Він пояснив: «Протягом багатьох років Україна мала з серйозну проблему, що полягала в жорсткому поводженні, тортурах та інших порушення прав людини затриманих з боку поліції. У 2013 році ранній доступ до правової допомоги усім затриманим було гарантовано новоствореною системою БПД – протягом 2-х годин після затримання і до першого допиту. У результаті, кількість зазначень порушень прав людини відповідно до оцінки незалежних українських правозахисників значно знизилася (принаймні на 50 відсотків)».

«Я хотів би поділитися унікальною українською ініціативою. У кожному з 100 місцевих центрів ми створили особливу позицію, відому як "інтегратор". Ми активно підтримуємо розвиток професійного співтовариства інтеграторів в рамках систе-

ми безоплатної правової допомоги. Ці інтегратори мають на меті встановлення співпраці з іншими основними провайдером правових послуг в межах місцевих громад, співпрацювати із такими провайдером та муніципалітетами, а відтак розширювати правові можливості для мешканців своїх громад. Така унікальна ініціатива дозволила нам залучити більше 700 місцевих НУО до надання правових послуг, а також сприяти прийняттю і фінансуванню 73 місцевих програм з надання безоплатної правової допомоги. Існують додаткові 300 програм, які були розроблені та, як очікується, будуть прийняті найближчим часом», - розповів директор Координаційного центру.

Також він підкреслив провідну роль національних урядів у розвитку інституційного потенціалу для надання правової допомоги та посиленні правової спроможності, особливо в країнах з перехідною економікою.

«Уряди займають унікальну позицію у сфері проектування, регулювання, забезпечення базового фінансування і розвитку мережі установ з надання правової допомоги та посилення правової спроможності. Це не означає, однак, що уряди повинні зберегти монополію у цьому. Замість цього уряди повинні встановлювати стандарти і грати роль координатора і каталізатора в середовищі незалежних постачальників правових послуг. Останні ж повинні конкуру-

вати за ресурси, що виділяються як національним урядом, так і муніципалітетами», - підсумував директор Координаційного центру.

У рамках другого дня конференції відбулася низка пленарних сесій, присвячених обговоренню різних питань надання правової допомоги, посилення правової спроможності громад, ролі урядів та донорів у цих процесах. Вони стосувалися сесії стосувалися обговорення питань використання інформаційних технологій в процесі надання сервісів правової

допомоги; викликів надання правової допомоги та забезпечення доступу до правосуддя у «складних» країнах (територіях); ролі донорів та урядів у масштабуванні надання правових послуг. Щодо останнього – думками, основаними на українському досвіді функціонування системи БПД, поділилися наші колеги.

Переглянути [презентацію](#) та повний [текст виступу](#) Андрія Вишневецького

Конференція частково слугуватиме для запуску Звіту під назвою «Розроблення портфоліо стабільної фінансової моделі розширеного доступу до базових правових послуг Партнерство задля Закону та Розвитку, Великобританія, уповноваженого ПІВС, ЦДМР, Департаментом міжнародного розвитку, Фундацією LEF, мережею Otidyar»; а також сприятиме проведенню майбутніх досліджень та інформуванню про те, як реалізувати Ціль 16.3 щодо доступу до правосуддя в рамках Цілей сталого розвитку ООН.

[] «Говорити одним голосом» або що важливо для стратегічної комунікації у системі БПД

Про цінності в системі безоплатної правової допомоги в Україні та як на їх основі вибудовувати характер комунікації із різними цільовими аудиторіями міркували фахівці з комунікації в системі БПД під час дводенного тренінгу у столиці.

Захід пройшов 30 червня та 1 липня у Києві для фахівців з комунікації регіональних центрів надання безоплатної правової допомоги та Координаційного центру з надання правової допомоги за підтримки проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні». Тренінг провели експерт з комунікації та взаємодії зі ЗМІ **Тетяна Трощинська** та експерти проекту **Іванна Ібрагімова** й **Олександра Целіщева**. Під час однієї з навчальних сесій у гості завітала й **Лариса Денисенко** – адвокатка, письменниця, радіоведуча та авторка програми [«Ген справедливості»](#) на Громадському радіо, яка висвітлює різні питання надання БПД в Україні.

Тренінг мав на меті, з однієї сторони, сприяти розвитку мережі фахівців-комунікаційників у системі, формуванню спільного розуміння цінностей системи безоплатної правової допомоги. З іншої – обговорення у колі колег складових комунікаційної роботи та стратегічної комунікації в системі БПД: «ролі» фахівця з комунікацій та його «оточення», фактори впливу комунікації, комунікативні бар'єри та роль сприйняття, формування ключових повідомлень та роботи з різними, у тому числі «чутливими» цільовими аудиторіями. Не менш важливе місце приділили й методам роботи з комунікаційним «інструментарієм» – новинами та прес-релізами, практичним порадами щодо способів залучення засобів масової інформації з метою подальшої співпраці тощо.

«Головні цінності системи БПД – довіра, партнерство та прозорість. Саме вони є визначальними для характеру комунікацій, а роль самих комунікаторів у системі є ключовою, бо саме від них залежить наскільки вчасно і якісно про роботу системи будуть поінформовані її клієнти, учасники і партнери. При цьому система БПД повинна говорити одним голосом», - наголосив директор Координаційного центру Андрій Вишневський.

Саме вони є визначальними для характеру комунікацій, а роль самих комунікаторів у системі є ключовою, бо саме від них залежить наскільки вчасно і якісно про роботу системи будуть поінформовані її клієнти, учасники і партнери. При цьому система БПД повинна говорити одним голосом», - наголосив директор Координаційного центру Андрій Вишневський.

Менеджер проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» **Оксана Кікоть** також наголосила на важливості комунікаційного напрямку роботи та зазначила, що проект спрямовує зусилля на підтримку розбудви інформаційної та комунікативної спроможності системи БПД, і це є одним із трьох його компонентів. Зокрема, вона зазначила, що проект системно працює в цьому

надважливому для системи напрямі, включаючи експертну допомогу у визначенні компетенцій і функцій комунікаторів, підтримку проведення конкурсу з відбору фахівців з комунікації, а також їх подальше навчання і залучення до розробки та впровадження комунікативної стратегії системи БПД.

Упродовж обох днів тренінгу фахівці з комунікації регіональних центрів разом із колегами Координаційного центру працювали у форматі робочих груп, виконували практичні вправи, вивчали різні аспекти роботи фахівця з комунікацій, його діяльність як назовні, так і всередині системи, а також ознайомилися з основами стратегічної комунікації.

Тренери підкреслили, що для **ефективної комунікації** системи безоплатної правової допомоги важливо те, наскільки доступно представлена інформація про неї та чи відповідає вона очікуванням та потребам цільових аудиторій. *«Громадську думку формують очікування аудиторії»*, - переконана експерт з комунікації, журналіст-

ка **Тетяна Трощинська**. Тож для фахівців з комунікації важливо формувати якісні та доступні інформаційні повідомлення і матеріали, налагоджувати довгострокові партнерські відносини із засобами масової інформації.

Авторка та ведуча «Гену справедливості» **Лариса Денисенко** дала практичні поради щодо роботи зі спікерами, обміркування «сценаріїв» публічних виступів, підбору актуальних тем для третього циклу радіопрограми «Ген справедливості», серед яких, на її погляд, соціальні теми, протидія насильству та дискримінації, практики вирішення конкретних проблем переселенців, резонансні історії правового захисту.

Тренінг організовано за підтримки українсько-канадського проекту [«Доступна та якісна правова допомога в Україні»](#), що реалізується Канадським бюро міжнародної освіти і фінансується Міністерством міжнародних справ Канади. Цей захід є першим в серії тренінгів, які спрямовані на посилення комунікаційного напрямку роботи в системі БПД, а також розвиток стратегічного планування в системі безоплатної правової допомоги, й заплановані на 2016 рік за підтримки проекту. У 2015, нагадаємо, за розробленої проектом методики здійснювався [відбір відповідних фахівців до регіональних центрів](#), який триває й нині.

[] Мережа дистанційних та мобільних консультаційних пунктів безоплатної правової допомоги: утворення, функціонування та розвиток

Протягом першого півріччя 2016 року зусиллями місцевих центрів утворено та забезпечено роботу 566 дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, та здійснено 1 334 виїзди через утворення мобільних консультаційних пунктів (виїзних прийомів громадян). За цей час до цих пунктів звернулося за отриманням консультацій та роз'яснень з правових питань майже 8 тис. осіб.

У [Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015 – 2020 роки](#), затвердженою Указом Президента України від 20 травня 2015 року № 276, одним із завдань, спрямованих на забезпечення спрощення доступу громадян до безоплатної правової допомоги, визначено розширення можливості надання як первинної, так і вторинної правової допомоги у цивільних та адміністративних справах, у тому числі, й на регіональному рівні.

У зв'язку з цим підпунктом 5.5 пункту 5 Плану дій щодо реалізації положень згаданої Стратегії передбачено **утворення та розвиток мережі дистанційних та мобільних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги.**

Нижче пропонуємо нашим читачам ознайомитись із інформацією щодо утворення, функціонування та розвитку мережі мобільних консультаційних та дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги.

Дистанційний пункт доступу до безоплатної правової допомоги – це точка доступу до безоплатної правової допомоги, що функціонує на постійній основі за визначеним графіком в приміщенні установи, організації, закладу для громадян, які мають потребу в безоплатній правовій допомозі, але в силу різних причин (географічна віддаленість, відсутність вільного часу тощо) не мають можливості оперативно звернутися до місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Планами надання безоплатної правової допомоги на 2016 рік у відповідних регіонах, зокрема, передбачено утворення мережі дистанційних пунктів доступу та мобільних консультаційних пунктів. Відповідно до [положень про центри](#) з надання безоплатної вторинної правової допомоги місцеві центри **забезпечують роботу мобільних консультаційних пунктів та розвиток мережі дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги та їх функціонування на постійній основі.**

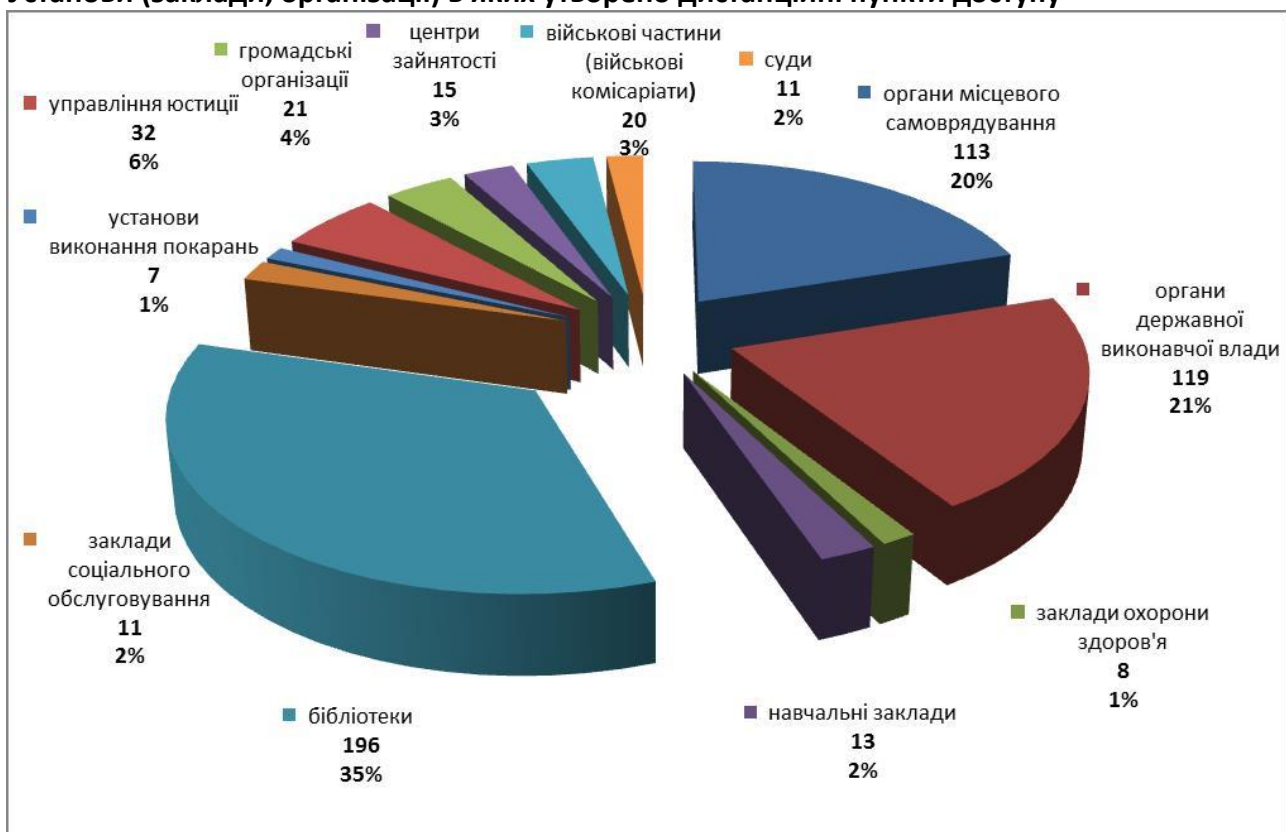
Мобільний пункт консультування для громадян похилого віку та інвалідів у Луцьку

Так, протягом **першого півріччя 2016 року** було утворено та забезпечено роботу **566** дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги та здійснено **1334** виїзди шляхом утворення мобільних консультаційних пунктів (виїзних прийомів громадян). Загальна

Так, **196** дистанційних пунктів доступу утворено на базі обласних, районних, селищних та сільських бібліотек; **119** – в місцевих органах державної виконавчої влади (районних та міських державних адміністраціях), а також територіальних установах центральних органів виконавчої влади, зокрема управліннях праці та соціального захисту населення, Пенсійного фонду України, службах у справах дітей районних державних адміністрацій, територіальних підрозділах Державної міграційної служби тощо; **113** – в органах місцевого самоврядування (сільських, селищних, міських, районних радах); **32** – в територіальних управліннях юстиції; **21** – у громадських організаціях, у тому числі, й для людей з інвалідністю; **20** – у військових частинах та військових комісаріатах; **15** – у центрах зайнятості; **13** – у навчальних закладах (вищих та загальноосвітніх); **11** – у закладах соціального обслуговування (центрах соціально-психологічної реабілітації, територіальних центрах обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, соціальних гуртожитках для внутрішньо переміщених осіб, у будинках-інтернатах, у тому числі для громадян похилого віку та інвалідів); **8** – у закладах охорони здоров'я, зокрема у військово-медичних центрах Міністерства оборони України.

Також, дистанційні пункти доступу були утворені та діють в **11** судах та **8** установах виконання покарань (виправних колоніях).

Установи (заклади, організації) в яких утворено дистанційні пункти доступу

Одним із видів організації роботи дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, що застосовується місцевими центрами для зручного та оперативного спілкування з клієнтами є використання **Skype-зв'язку**.

За його допомогою кожен, хто потребує безоплатної правової допомоги, може:

- дистанційно проконсультуватися з фахівцями місцевих центрів та адвокатами, отримати інформацію про місцезнаходження відповідного центру, а також дізнатися про види послуг, які там надаються;

- перевірити свою належність до категорії осіб, які мають право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги;
- дізнатися перелік документів, які необхідно подати для підтвердження належності до суб'єктів права на таку допомогу.

Дистанційний пункт консультування у приміщенні читальної зали Кременецької центральної районної бібліотеки

За час роботи дистанційних пунктів доступу за отриманням правових консультацій та роз'яснень звернулося **2 453** особи.

Найчастіше громадяни зверталися з питань їх соціального захисту, зокрема порядку отримання різного роду пільг та субсидій, пенсійного забезпечення, отримання пільг учасниками АТО, переселенцями з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції.

Працівники місцевих центрів, які здійснювали прийом громадян, надавали роз'яснення, як положень законодавства у сфері надання

безоплатної правової допомоги, так і у сферах земельного, житлово-комунального, сімейного, податкового законодавства, законодавства про працю тощо.

Особи, які зверталися за консультацією, також порушували питання щодо порядку відшкодування витрат на отримання медичної допомоги військовослужбовцям; проходження строкової служби військовозобов'язаними особами, незаконного звільнення з роботи, примусового виконання рішень судів, в тому числі, про стягнення аліментів, мобілізації та проходження строкової служби військовозобов'язаними особами.

Мобільний консультаційний пункт доступу до безоплатної правової допомоги – це точка доступу до безоплатної правової допомоги, що періодично формується як тимчасова група осіб для здійснення виїздів за визначеним графіком до географічно віддалених, важкодоступних районів, а також за місцем фактичного проживання громадян з особливими потребами та спеціалізованих установ (госпіталі, пансіонати, геріатричні установи тощо).

Такі консультаційні пункти створюються на основі вивчення потреб громад у безоплатній правовій допомозі. Вони утворюються як місцевими центрами самостійно, так і шляхом включення фахівців місцевих центрів до складу мобільних консультаційних пунктів, що створені іншими установами (наприклад, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді), органами виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Найбільшу кількість виїздів мобільних консультаційних пунктів (виїзних прийомів громадян) було здійснено Другим та Третім одеськими місцевими центрами – **89** та **54** відповідно, Другим київським місцевим центром – **51**, Першим одеським місцевим центром – **47**, Гайсинським та Старокостянтинівським місцевими центрами – по **42**, Томашпільським місцевим центром – **38**, Хмельницьким місцевим центром – **25**, Краматорським місцевим центром – **24** тощо.

NB! Кількість виїздів мобільних консультаційних пунктів (виїзних прийомів громадян) в розрізі місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги можна переглянути [ТУТ](#)

Найчастіше виїзні прийоми громадян здійснювались до сільських, селищних, міських, районних рад, закладів соціального обслуговування населення (соціальних гуртожитків, дитячих будинків,

Консультування працівниками Маріупольського МЦ в "Українському товаристві сліпих"

геріатричних будинків-інтернатів для людей похилого віку), у заклади охорони здоров'я (лікарні, санаторії), у тому числі, військові госпіталі, військові частини, громадські організації людей з інвалідністю, заклади освіти та органи державної виконавчої влади.

Крім того, під час виїздів мобільних консультаційних пунктів за місцем фактичного проживання осіб безоплатну правову допомогу мали змогу отримати самотні непрацездатні громадяни, особи, які позбавлені можливості пересуватися, люди з обмеженими фізичними можливостями та особливи-

ми потребами, інваліди.

Загальна кількість осіб, яка звернулася за отриманням консультації та роз'яснень з правових питань під час виїздів мобільних консультаційних пунктів (виїзних прийомів громадян) склала **5 426** чоловік.

NB! З детальною інформацією про місця та графіки роботи дистанційних пунктів доступу та мобільних консультаційних пунктів доступу до БПД у розрізі регіонів можна ознайомитись на [веб-сайтах регіональних центрів](#) з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Ця інформація, зазначимо, актуалізується та доповнюється на періодичній основі.

[] Статистичні дані щодо роботи системи БПД впродовж січня – травня 2016 року

✓ Організація надання безоплатної правової допомоги регіональними центрами з надання БВПД продовж січня-травня 2016 року

✓ Загальна кількість виданих доручень для надання БВПД

Кількість виданих доручень для надання БВПД, за типами	Кількість виданих центрами БВПД доручень	Кількість відмов від призначеного адвоката
особам, до яких застосовано адміністративне затримання або адміністративний арешт	4579	323
особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	6429	1007
у кримінальних провадженнях, у тому числі:	21142	873
• у випадках здійснення захисту за призначенням;	16927	831
• у випадках проведення окремої процесуальної дії;	1560	38
• щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;	1774	4
• у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);	75	0
• у випадках вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	806	0
особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	2422	5
Загалом	34572	2208

✿ Вчасність прибуття призначених центрами адвокатів до затриманих осіб

Протягом січня-травня 2016 року зафіксовано **228 випадків**, коли час між реєстрацією центром повідомлення про затримання особи та прибуттям адвоката до місця конфіденційного побачення із затриманою особою перевищив 1 годину, що становить **0,65%** від загальної кількості виданих адвокатам доручень.

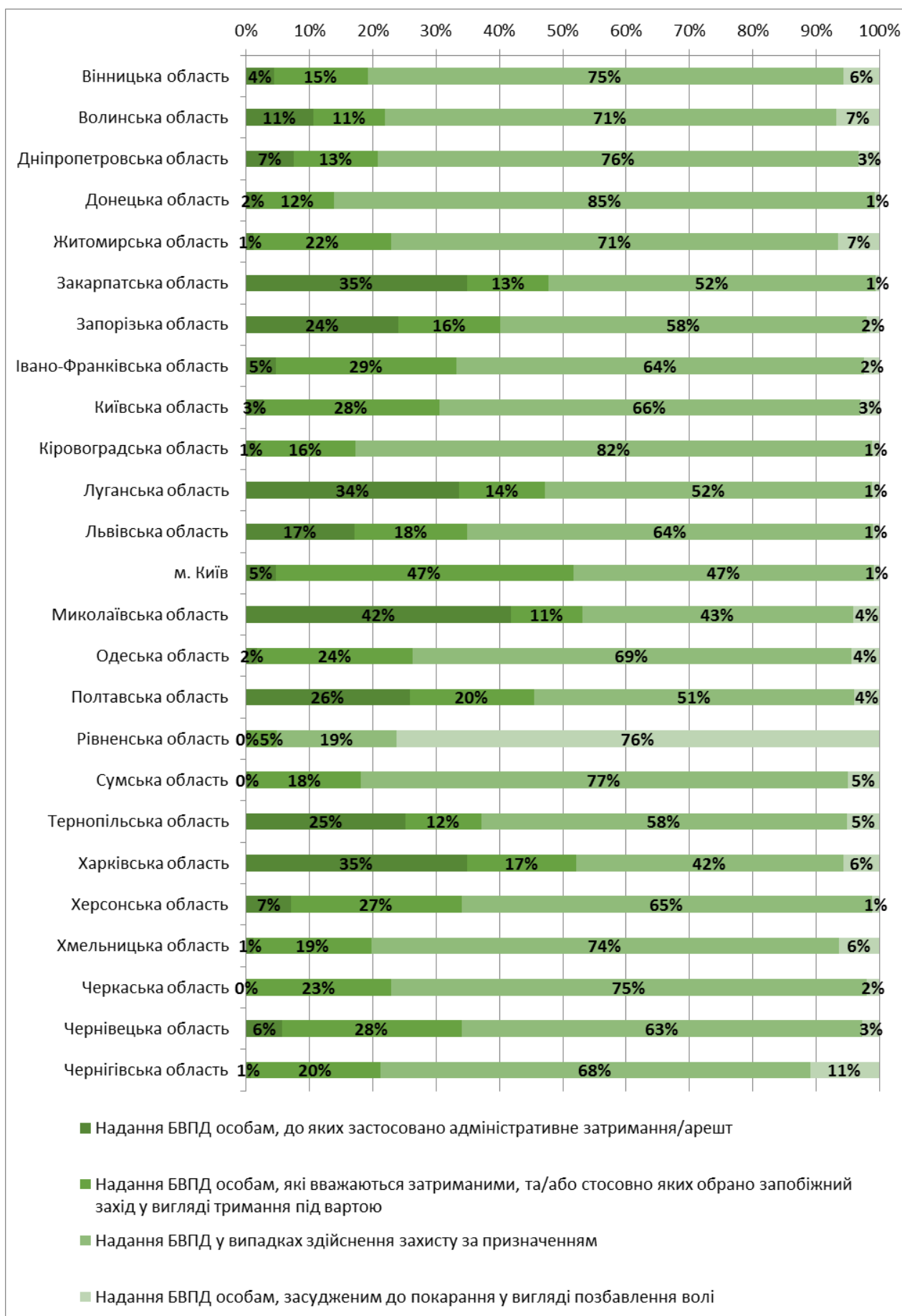
✿ Кількість адвокатів, залучених до надання БВПД

Станом на 31 травня 2016 року центрами було укладено **2555** контрактів та **16** договорів з адвокатами для надання безоплатної вторинної правової допомоги.

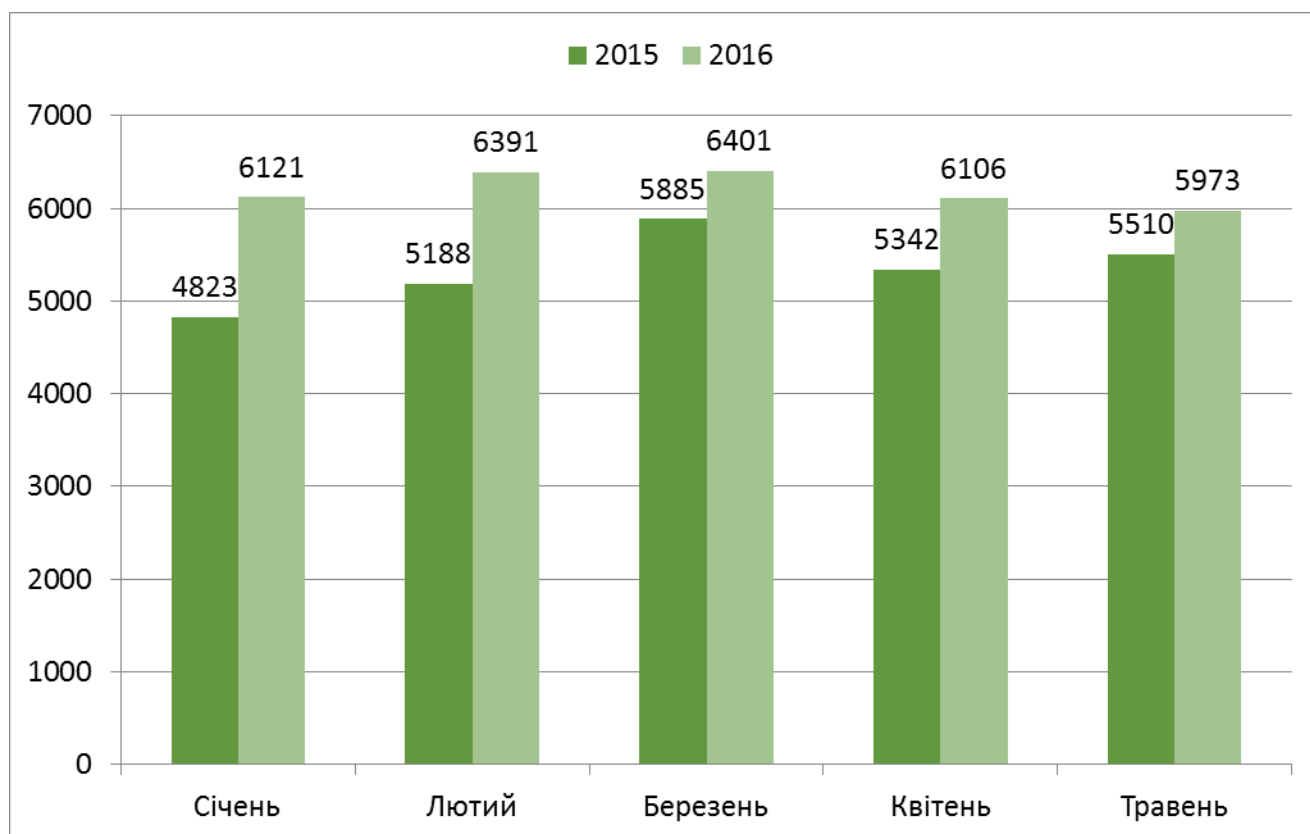
✓ Загальна кількість виданих доручень для надання БВПД у регіональному розрізі

Регіон / тип доручення центру з надання БВПД	особам, до яких застосовано адміністративне затримання/арешт	особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	у кримінальних провадженнях	особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі	Загалом
Вінницька область	62	208	1059	81	1410
Волинська область	66	71	445	43	625
Дніпропетровська область	255	452	2590	111	3408
Донецька область	43	232	1687	15	1977
Житомирська область	9	171	556	52	788
Закарпатська область	379	139	560	7	1085
Запорізька область	594	398	1434	49	2475
Івано-Франківська область	19	118	265	10	412
Київська область	32	333	795	36	1196
Кіровоградська область	16	176	912	13	1117
Луганська область	538	219	826	20	1603
Львівська область	242	251	908	15	1416
м. Київ	102	1023	1033	20	2178
Миколаївська область	574	154	589	56	1373
Одеська область	39	554	1569	101	2263
Полтавська область	446	341	874	69	1730
Рівненська область	5	78	325	1314	1722
Сумська область	4	164	715	47	930
Тернопільська область	179	85	410	37	711
Харківська область	879	437	1064	144	2524
Херсонська область	63	237	572	11	883
Хмельницька область	9	154	609	53	825
Черкаська область	1	171	565	15	752
Чернівецька область	17	85	190	8	300
Чернігівська область	6	178	590	95	869
Загальний підсумок	4579	6429	21142	2422	34572

✓ Структура загальної кількості виданих доручень, %

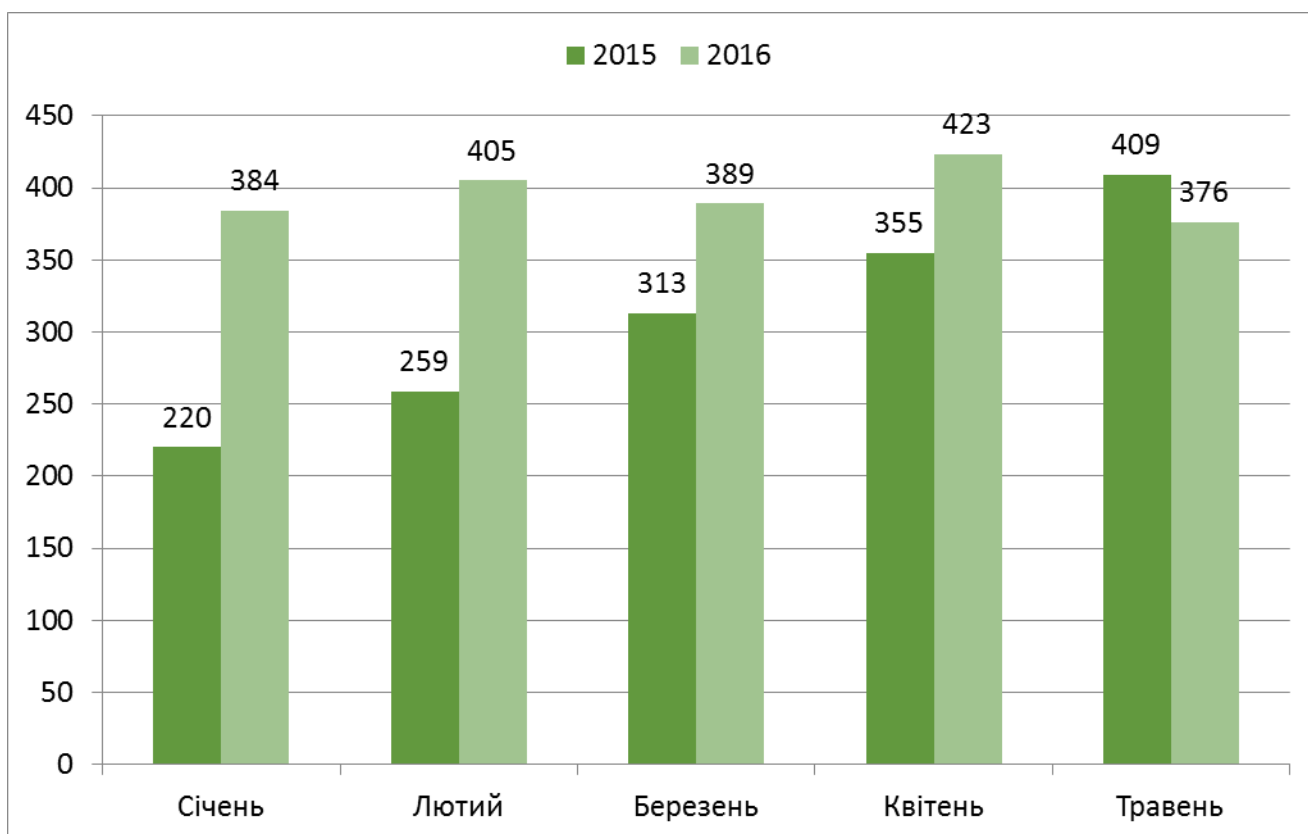
✓ Динаміка надання безоплатної вторинної правової допомоги у січні-травні 2015-2016 рр. (без урахування АРК, Донецької та Луганської областей)

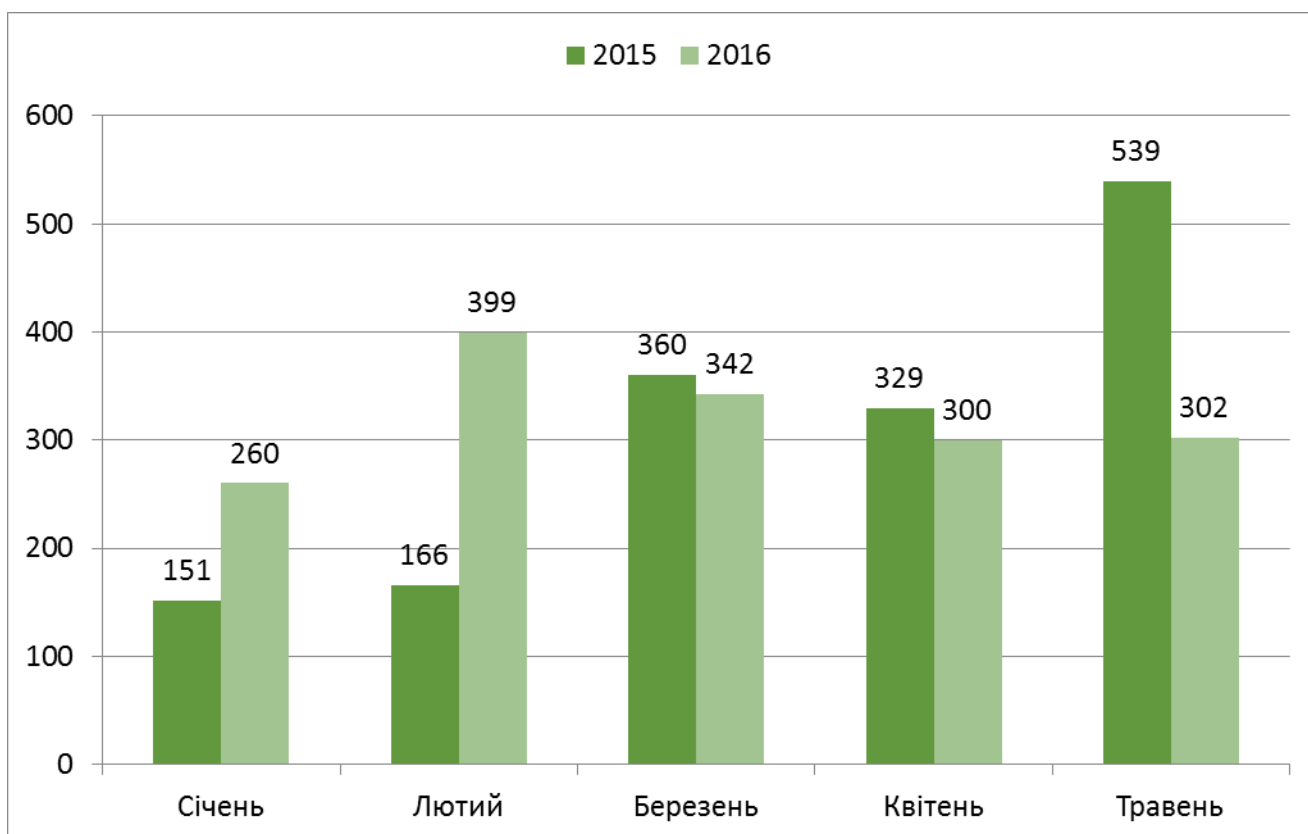
✓ Надання БВПД регіональними центрами у Донецькій та Луганській областях впродовж січня-травня 2016 року

Надання БВПД у січні-травні 2016 року, за типами доручень	Донецька область	Луганська область
особам, до яких застосовано адміністративне затримання або адміністративний арешт	44	538
особам, які вважаються затриманими, та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою у кримінальних провадженнях, у тому числі:	1727	826
• у випадках здійснення захисту за призначенням;	1512	729
• у випадках проведення окремої процесуальної дії;	183	81
• щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;	28	16
• у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);	1	0
• у випадках вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	3	0
особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	15	20
Загалом	2018	1603

✓ Динаміка кількості виданих доручень у січні-травні 2015 – 2016 років у Донецькій області

✓ Динаміка кількості виданих доручень у січні-травні 2015 – 2016 років у Луганській області

✓ Показники результативності роботи адвокатів, що співпрацюють з центрами БВПД у січні-травні 2016 року

Досягнутий для клієнта результат	Кількість випадків
У разі розгляду апеляційної скарги адвоката на обрання особі запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою запобіжний захід змінено на більш м'який	46
В результаті розгляду клопотання слідчого, прокурора про обрання затриманій особі запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою внаслідок дій адвоката судом обрано більш м'який запобіжний захід, а у разі якщо прокурором подавалася апеляція на таку ухвалу – запобіжний захід залишено без змін	227
Відмова у задоволенні клопотання прокурора, слідчого щодо обрання особі, яка підозрюється, обвинувачується у вчиненні злочину, запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у разі, коли такий результат досягнутий після розгляду слідчим суддею, судом подання прокурора, слідчого	183
Заміна або скасування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у разі, коли такий результат досягнутий внаслідок розгляду клопотання, поданого адвокатом	142
Винесення виправдувального вироку або скасування обвинувального вироку та закриття провадження судом апеляційної, касаційної інстанції	78
Закриття провадження за відсутності складу злочину, події злочину, у разі невстановлення доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливостей їх отримання	229
Зміна правової кваліфікації злочину, у тому числі:	
з особливо тяжкого на тяжкий	96
з особливо тяжкого на середньої тяжкості	30
з особливо тяжкого на невеликої тяжкості	14
з тяжкого на середньої тяжкості	117
з тяжкого на невеликої тяжкості	26
із середньої тяжкості на невеликої тяжкості	17
Зменшення кількості епізодів обвинувачення	236
Звільнення від відбування покарання з випробуванням (статті 75,79,104 Кримінального кодексу України)	2857
Призначення найменш суворого з передбачених відповідною статтею особливої частини Кримінального кодексу України альтернативних покарань або більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (стаття 69 Кримінального кодексу України)	956
Призначення мінімального строку (розміру) покарання	2850

✓ Організація надання безоплатної правової допомоги місцевими центрами з надання БВПД впродовж січня – травня 2016 року

Кількість клієнтів, які звернулися до місцевого центру, у тому числі:	52088
За типом правової допомоги:	
• отримання консультації, роз'яснення;	41711
• складення процесуальних документів;	6675
• здійснення представництва інтересів особи в суді	8972
За категоріями питань, з якими звернулися клієнти:	
• соціальне забезпечення;	7067
• спадкове;	5883
• сімейне;	6067
• медичне;	423
• трудове;	2572
• адміністративне;	1551
• земельне;	3753
• договірне;	4211
• житлове;	5490
• інше цивільне;	8514
• виконання судових рішень;	1220
• неправове питання;	483
• інше	4121
За результатами розгляду звернення:	
• надано роз'яснення, консультацію працівником центру;	40189
• спрямовано до установи, організації (установ, організацій), з якою центром організовано співпрацю для надання правової допомоги по суті порушеного питання;	3522
• прийнято письмове звернення про надання БВПД	11837
За категорією осіб, які мають право на БВПД (з числа тих, у яких прийнято письмове звернення про надання БВПД):	
• належність не підтверджено	4008

<ul style="list-style-type: none"> • особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум» для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення; 	4767
<ul style="list-style-type: none"> • інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб; 	3830
<ul style="list-style-type: none"> • діти-сироти; 	49
<ul style="list-style-type: none"> • діти, позбавлені батьківського піклування; 	77
<ul style="list-style-type: none"> • безпритульні діти; 	3
<ul style="list-style-type: none"> • діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї; 	4
<ul style="list-style-type: none"> • особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту"; 	127
<ul style="list-style-type: none"> • ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; 	747
<ul style="list-style-type: none"> • особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною; 	38
<ul style="list-style-type: none"> • особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань; 	15
<ul style="list-style-type: none"> • особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи; 	6
<ul style="list-style-type: none"> • особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку; 	50
<ul style="list-style-type: none"> • особи, реабілітовані відповідно до законодавства України 	7
За прийнятим рішенням	
про надання БВПД чи відмову у її наданні:	
про надання БВПД;	9889
про відмову у наданні БВПД	578
Кількість виданих центром доручень про призначення адвоката	10051

NB! Оперативні статистичні дані про роботу системи БПД станом на актуальну дату можна знайти на офіційній сторінці Координаційного центру у розділі [«Статистичні дані»](#).

[] Міністр юстиції відвідав Третій дніпропетровський місцевий центр в рамках відрядження до регіону

10 червня Міністр юстиції України Павло Петренко в рамках робочого візиту на Дніпропетровщину відвідав Третій дніпропетровський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Разом із Міністром до центру завітав і перший заступник директора Координаційного центру з надання правової допомоги **Мирослав Лаврінок**, директор [Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової](#)

[допомоги у Дніпропетровській області](#) Людмила Яцуба.

Під час брифінгу для ЗМІ очільник Мін'юсту та перший заступник директора Координаційного центру розповіли про концепцію роботи бюро правової допомоги, які розпочнуть працювати у всіх регіонах України із 1 вересня 2016 року, та, зокрема, про бюро, які будуть створені на Дніпропетровщині у кількості 25. Як повідомили вони, початок роботи таких бюро розширить доступ мешканців територіальних громад, особливо відділених населених пунктів, до безоплатної правової допомоги та послуг Мін'юсту, зокрема, онлайн-сервісів.

Також Павло Петренко провів особистий прийом громадян, які звернулися до Центру під час його візиту, та поспілкувався із кандидатами на посаду керівників бюро правової допомоги, які заповнили заявки на участь у відкритому конкурсі та продовжують участь у ньому. Міністр юстиції висловив своє переконання в тому, що майбутні працівники бюро правової допомоги завершать розпочату реформу Міністерства юстиції з найкращими результатами та побажав кандидатам успіхів у проходженні наступних етапів конкурсу.

Більше детально про хід конкурсу розповів **Мирослав Лаврінок**, який також більш розповів і про функції, які виконуватимуть бюро. Нагадаємо, оголошений Координаційним центром конкурс з відбору керівників бюро правової допомоги триває до 15 липня 2016 року.

Про діяльність регіонального та місцевих центрів з надання безоплатної правової допомоги на Дніпропетровщині, розповіли **Людмила Яцуба** та директор Третього дніпропетровського місцевого центру **Андрій Прокопенко**.

Раніше, у цей же день, **Павло Петренко** відвідав Дніпропетровську ОДА, де разом із губернатором **Валентином Резніченком** вони презентували 8 нових електронних сервісів виконавчої служби Мін'юсту, які українці зможуть отримати на порталі електронних державних сервісів iGov.org.ua.

Серед сервісів вони зазначили:

- надання довідок про неотримання аліментів або розмір аліментів;
- надання розрахунку зі сплати аліментів;
- надання зразків документів для звернення до органів державної виконавчої служби;
- надання відомостей про платіжні реквізити органів державної виконавчої служби;
- отримання інформації про хід виконавчого провадження тощо.

Ці 8 сервісів дадуть можливість українцям не витратити свій час і отримати ті чи інші послуги через Інтернет, не приходючи зайвий раз до виконавця.

У круглому столі також взяли участь **Мирослав Лаврінок** та **Людмила Яцуба**.

*"За минулий рік Дніпропетровська область стала лідером по електронному врядуванню в Україні. Тут робота проводиться не для галочки, коли спускаються держстанданти під виконання. В Дніпропетровській області зроблено стільки позитивних інновацій, які ми беремо на озброєння і розповсюджуємо по всій країні", - зазначив **Павло Петренко** під час заходу.*

[] Делегації з Монголії розповіли про український досвід становлення та розвитку системи БПД

7 червня делегація з Монголії відвідала Перший київський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Її представники поспілкувалися з працівниками системи БПД, дізналися більше про її становлення та розвиток, особливості співпраці центрів з адвокатами тощо.

Наразі у Монголії триває процес дизайну власної системи безоплатної правової допомоги. Тож члени монгольської

делегації у складі спеціаліста з реалізації впровадження координації Міністерства юстиції Монголії **Д. Алтантуя**, начальника відділу юридичного навчання та інформаційного центру Національного юридичного інституту Монголії **А.Тувшинтугла**, начальника юридичного відділу губернаторського управління аймаку Селенж **Т. Йондонямтс** та представника організації «Open Society Forum – Mongolia» **Ж. Хунан** – вивчають подібний досвід інших країн. На думку членів делегації, в Україні система БПД діє порівняно недовго, проте розвивається динамічно, і тому те, як відбувався процес її становлення в нашій країні – дуже цікавив гостей.

Перший заступник директора Координаційного центру з надання правової допомоги **Мирослав Лаврінок**, що був присутній на зустрічі, розповів про основні етапи становлення та розвитку безоплатної правової допомоги в Україні – від прийняття закону «Про безоплатну правову допомогу» у 2011 році і до сьогоднішнього дня, коли готуються до відкриття бюро правової допомоги. Дільність останніх, наголосив перший заступник директора Координаційного центру, сприятиме розвитку та посиленню правової спроможності громад.

Гості ставили багато запитань щодо особливостей роботи системи на різних етапах розвитку. Так, їх особливо цікавила гаряча лінія, що працює цілодобово, та швидкість, з якою адвокати прибувають до затриманих, яка досягається завдяки системі чергових адвокатів.

Директорка Першого київського місцевого центру з надання БВПД **Леся Бурчак** розповіла про роботу місцевих центрів, категорії громадян, яким надається безоплатна

правова допомога, досвід місцевих центрів у налагодженні партнерських зв'язків з громадськими організаціями та найчастіші питання, з якими клієнти звертаються до центру найчастіше.

Гості цікавилися «географією» дії системи БПД, адже на сьогодні в усіх регіонах, окрім тимчасово окупованих, діють регіональні та місцеві центри з надання БВПД. Вони ставили питання про те, як визначають міста, в яких створюють центри, скільки клієнтів у середньому може обслуговувати один центр та про те, чи існує проблема з доступом до безоплатної допомоги. Відповідаючи на це, **Мирослав Лаврінок** розповів про комбінований підхід до створення центрів (з урахуванням особливостей географії регіону, інфраструктури та кількості населення), практику мобільних консультаційних пунктів, а також онлайн-консультавання громадян через скайп-зв'язок, під час яких можна зв'язатися з центром та отримати допомогу і у маленьких містечках, прийшовши у потрібний час до, наприклад, місцевої бібліотеки. Директорка Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Оксана Василяк** також розповіла про консультавання з правових питань, які практикуються на веб-сторінках х центрів. Для Монголії, що є більшою за територією, ніж Україна, знання подібних механізмів та практик, як повідомили монгольські колеги, є важливим.

Леся Бурчак розповіла, що велика кількість клієнтів звертаються до місцевих центрів за рекомендацією знайомих, які вже скористалися послугами адвокатів, що надають безоплатну правову допомогу. **Мирослав Лаврінок** також підкреслив незалежність системи на всіх рівнях: центри жодним чином не втручаються в роботу адвокатів, співпрацюють в рамках цивільно-правового договору, при цьому адвокати можуть паралельно здійснювати приватну практику та висловлювати побажання щодо навантаження під час надання БПД. Розповів він і про сам механізм отримання доручень адвокатами.

Поєднання приватної практики та співпраці з центрами теж зацікавило гостей: наразі, за їх словами, у Монголії адвокати, які надають правові послуги безоплатно, не можуть вести приватну практику. Те, що в Україні адвокат сам обирає, наскільки тісно він хоче і може співпрацювати із центром, як часто хотів би чергувати та скільки справ брати до роботи, - вразило гостей.

Учасники монгольської делегації подякували колегам за можливість почути про досвід України у становленні та функціонуванні системи БПД. У свою чергу колеги із системи БПД в Україні побажали монгольським колегам успіхів у розгортанні власної системи.

[] У Києві відбулися сесії для адвокатів-тренерів на тему «Надання безоплатної правової допомоги внутрішньо переміщеним особам: назустріч європейським стандартам»

4 та 5 червня 2016 року у Києві відбулася перша частина установчої сесії для адвокатів-тренерів у системі БПД із розроблення навчальних матеріалів щодо питань захисту прав внутрішньо переміщених осіб на тему «Надання безоплатної правової допомоги внутрішньо переміщеним особам: назустріч європейським стандартам». Тренінг організований спільно Координаційним центром з надання правової допомоги та проектом

Раді Європи «[Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні](#)».

Участь у тренінгу взяли провідні міжнародні та національні експерти з питань ВПО, а також 10 адвокатів, які працюють в системі безоплатної вторинної правової допомоги, та самі є внутрішньо

переміщеними особами і мають досвід участі у проектах щодо проведення тренінгів та підготовки матеріалів стосовно захисту прав ВПО.

Тренінг відкрили **Мирослав Лаврінок**, перший заступник директора Координаційного центру з надання правової допомоги, **Антоніна Вихрест**, менеджер Проекту «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні», **Тетяна Ковальова**, начальник управління з питань гуманітарного співробітництва та внутрішньо переміщених осіб, Міністерство України з питань окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб,

та **Ганна Христова**, керівник проекту Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні».

Євгенія Джакомопуло, виконавчий директор Центру з адвокації стандартів Ради Європи «ACCESS» (Страсбург), представила учасникам презентацію про стандарти Ради Європи стосовно захисту прав внутрішньо переміщених осіб.

Євгеній Герасименко, доцент кафедри Адміністративного права, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, юридичний факультет, розповів учасникам про проблемні питання правового регулювання та правозастосовчої діяльності у галузі реалізації та захисту прав внутрішньо переміщених осіб. Також **Євгеній Герасименко** ознайомив учасників з можливістю застосування європейських стандартів та рекомендацій при здійсненні національного судочинства.

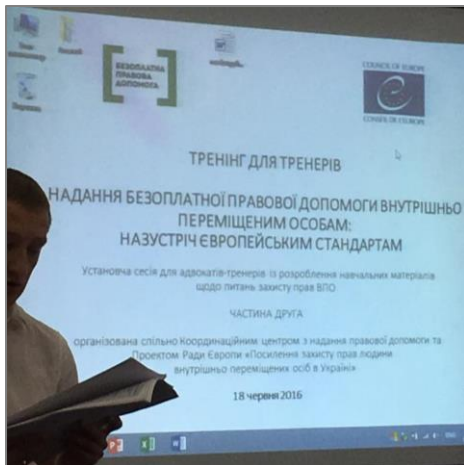
Довгострокові консультанти проекту Ради Європи **Олександр Ворошков**, **Олександр Кисельов**, **Сергій Марущенко** та **Олексій Мурашкевич**, ознайомили учасників з ситуацією дотримання та реалізацією прав ВПО в Донецькій, Луганській, Київській та Дніпропетровській областях. Також ними були озвучені найбільш характерні проблеми для кожної з вказаних областей.

На другий день тренінгу під час своєї презентації **Євгенія Джакомопуло** більш детально зупинилася на конкретних рішеннях Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), у яких суд сформулював основні принципи тлумачення гарантій забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб.

Після цього адвокати-учасники тренінгу, розділившись на 4-ри робочі групи, вирішували практичні завдання. Так, учасникам було надано фабулу справи, яку необхідно було охарактеризувати з позиції наявності порушення прав ВПО, гарантованих Конвенцією, та проаналізувати перспективи розгляду заяви щодо такого порушення у ЄСПЛ.

У своєму виступі **Борис Бабін**, завідувач сектором Інституту Законодавства ВРУ, д.ю.н., проф., розповів про існуючі міжнародні механізми захисту прав ВПО, їх особливості, співвідношення та порядок використання.

Вікторія Мітько, начальник Управління забезпечення якості правової допомоги Координаційного центру з надання безоплатної правової допомоги, поінформувала учасників про логістичні та технічні моменти організації серії каскадних тренінгів із захисту прав ВПО. Одразу по цьому учасники продовжили роботу у малих групах із завданням розроблення зразку програми регіональних каскадних тренінгів із захисту прав ВПО, представили та обговорили зразки програм.

18 червня 2016 року відбулася друга частина установчої сесії для адвокатів-тренерів із розроблення навчальних матеріалів щодо питань захисту прав внутрішньо переміщених осіб на тему «Надання безоплатної правової допомоги внутрішньо переміщеним особам: назустріч європейським стандартам». Тренінг організований спільно Координаційним центром з надання правової допомоги та проектом Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні».

Участь в установчій сесії взяли провідні міжнародні та національні експерти з питань ВПО, а також адвокати, які працюють в системі безоплатної вторинної правової допомоги і мають досвід участі у проектах щодо проведення тренінгів та підготовки матеріалів стосовно захисту прав ВПО, та більшість з яких самі є внутрішньо переміщеними особами.

Другу частину установчої сесії для адвокатів-тренерів відкрили **Мирослав Лаврінок**, перший заступник директора Координаційного центру з надання правової допомоги, **Ганна Христова**, керівник проекту Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні» та **Вікторія Мітько**, начальник Управління забезпечення якості правової допомоги Координаційного центру.

У результаті заходу адвокати-тренери розробили загальну презентацію, необхідні для проведення тернінгу матеріали, практичні вправи та концепцію каскадних тренінгів на тему "Правова допомога внутрішньо переміщеним особам: європейські стандарти та національна практика", які відбудуться у 4 областях: Луганській, Донецькій, Київській та Дніпропетровській областях. Перший тренінг буде проведений вже 25 червня 2016 року у Донецькій області.

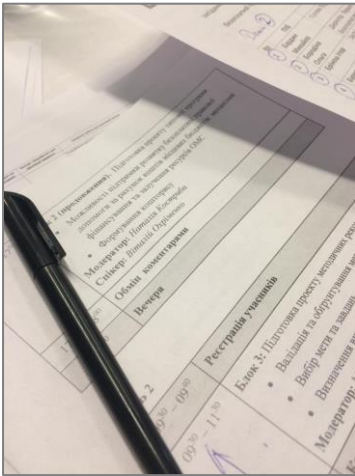
Всього буде проведено 10 каскадних тренінгів з даної теми для 250 адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу.

ДОВІДКОВО

Проект Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні» реалізується в рамках [Плану дій Ради Європи для України на 2015-2017 роки](#). Проект спрямований на реалізацію заходів з удосконалення нормативно-правової бази стосовно внутрішньо переміщених осіб, імплементації стандартів щодо захисту ВПО та відповідних процедур, сприяння доступу ВПО до психологічної, медичної, соціальної та правової допомоги та підвищення рівня їх обізнаності про свої права, а також підтримку ініціатив щодо інтеграції та підвищення спроможності ВПО на рівні територіальних громад. [Серед національних партнерів проекту](#) – Міністерство соціальної політики, Державна міграційна служба, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Міністерство юстиції України, інші органи виконавчої влади, Координаційний центр з надання правової допомоги, громадські організації та місцеві органи влади.

[] У столиці пройшов тренінг з розробки програми та методичних рекомендацій надання БПД для органів місцевого самоврядування

23 та 24 червня 2016 року у Києві відбулось засідання робочої групи із розроблення модельної програми надання безоплатної правової допомоги та методичних рекомендацій для органів місцевого самоврядування. Засідання організовано спільно Координаційним центром з надання правової допомоги та [проектом «Доступна та якісна правова допомога в Україні»](#), за підтримки [Міжнародного фонду «Відродження»](#).

Участь у тренінгу взяли представники громадських організацій, директори місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, начальники відділів взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги, спеціалісти Координаційного центру. Засідання відкрив директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський**.

23 червня учасники обговорили деталі налагодження співпраці місцевих центрів з громадськими організаціями в частині спільної розробки програм надання безоплатної правової допомоги та методичних рекомендацій для органів місцевого самоврядування та спільно з експертом Міжнародного фонду «Відродження» **Катериною Хільчевською** визначили шляхи й етапи розробки проекту модельної програми.

Представники Координаційного центру начальник відділу внутрішнього аудиту **Віталій Охріменко** та заступник начальника управління стратегічного планування і фінансів **Наталія Костриба** ознайомили учасників із механізмом фінансування програм та особливостями формування кошторису.

Учасники зустрічі намагалися визначити основні проблеми та складнощі, які

виникають під час погодження та затвердження регіональних/місцевих програм, а саме:

- відсутній єдиний підхід щодо співпраці з ОМС в частині затвердження програм;
- потребує вирішення питання мотивації та поінформованості представників ОМС щодо важливості прийняття програм та їх фінансування;
- залишається проблематичним затвердження програм на обласному рівні;

- існує дублювання в програмах інших організацій чи установ таких самих питань, які визначаються для затвердження в програмах надання БПД.

На думку учасників робочої групи, аби уникнути цих складнощів, слід:

- при розробці програм передбачити партнерську співпрацю з ОМС;
- розробити механізм визначення головних проблем в громаді;
- здійснювати моніторинг актуальних питань та проблем громад, забезпечити їх донесення до ОМС, з метою внесення змін до того чи іншого рішення;
- забезпечити обмін досвідом між провайдерами правової допомоги при розробці програм;
- у разі неможливості затвердження програми, розглянути можливість врахування пропозицій та внесення їх до планів соціально-економічного розвитку району/області тощо;
- у випадку дублювання питань у програмах інших організацій розглянути можливість заключення меморандумів чи створення робочих груп щодо співпраці.

24 червня під час засідання робочої групи учасники розглянули етапи підготовки та розробки методичних рекомендацій для органів місцевого самоврядування, визначили структуру документу та його основні підрозділи.

Учасники під час роботи в групі окреслили коло питань, які потрібно враховувати при розробці програми чи методичних рекомендацій. Зокрема зазначили, що існує доцільність розробки та затвердження структури звіту про виконання програми; потребує визначення питання застосування креативних методів; потрібно здійснювати соціальні дослідження або використовувати їх елементи в оцінці програм.

За результатами дводенної зустрічі учасники вирішили підготувати пілотний проект для [Асоціації міст України](#) з ме-

тою залучення Асоціації до співпраці із провайдерами безоплатної правової допомоги. Учасники визначилися із подальшими кроками щодо розробки проектів програм та презентації проекту методичних рекомендацій для ОМС на наступному засіданні робочої групи, яке попередньо заплановане на вересень.

[] Безоплатна правова допомога в Україні: *медіа дайджест*

Протидія насильству у сім'ї

Насильство завжди пов'язано з нерівними можливостями. Перший захист — знати свої права і знати до кого звернутися.

Домашнє насильство не є приватною чи сімейною справою, але є проблемою, що зачіпає суспільні інтереси, і тому вимагає ефективних дій з боку держави (з рішення Європейського суду з прав людини).

Чи можна протидіяти насильству у сім'ї? Чи знаємо ми що називати конфліктом, а що, власне, є насильством? Хто може надати допомогу? Що має робити держава? Якими є міжнародні стандарти захисту від домашнього насильства? Відповіді на ці питання – у раїдопрограмі «Протидія насильству у сім'ї» на Громадському радіо.

«Протидія насильству у сім'ї» - програма для тих, хто потерпає від насильства у сім'ї, чи є його свідком, для тих, хто потребує допомоги, зокрема, правової, і для тих, хто не байдужий, хто може допомогти.

Двічі на місяць по п'ятницях у програмі «Протидія насильству у сім'ї» слухайте відповіді на ці та інші питання, поради експертів та приклади успішних справ адвокатів системи безоплатної допомоги. Гості студії — адвокати, що надають безоплатну вторинну правову допомогу, психологи та соціальні працівники, правозахисники, громадські активісти та міжнародні експерти.

[Випуск 19 "Поставити дитину в куток — теж насильство. Як розпізнати домашнє насильство?"](#)

У нашому суспільстві склався такий стереотип, що насильством вважається тільки фізичне насильство: побиття, коли видимими є травми, синці. Все інше — методи виховання.

На превеликий жаль, у багатьох батьків таке бачення: головне, що я не б'ю. Поставити в куток, крик, погрози — це теж насильство.

"Все те, що принижує гідність дитини, все те, що впливає на її психологічне, емоційне і фізичне здоров'я — є насильством" - розповідає Альона Кривуляк — директорка департаменту гарячих ліній та координаторка Національна дитяча "гаряча лінія".

[Випуск 18 "У Черкасах чемпіонка України вжив жінок протистояти насиллю"](#)

Багато жінок потерпають від фізичного, економічного або психічного знуцання, говорить 14-кратна чемпіонка України, майстер спорту з тхеквондо та кандидат у майстри спорту з карате Анна Тарапата.

«Багато таких, які приходять, просто для початку поліпшити себе у фізичному плані, а потім розповідають страшні історії. Когось до цих пір переслідує їх колишній, когось бив їх чоловік, у деяких це регулярно, у деяких все так класно, красиво... Але раз на рік трапляється, на

жаль, і вона про це знає.

Моє завдання в цьому проекті - це повернути їх до колишнього життя і пояснити їм, що вони красиві, і вони можуть бути колишніми, можуть бути активними. І абсолютно це не означає, що всі чоловіки погані», - говорить тренерка.

Випуск 17 "Про домашнє насильство треба говорити, — соціальний педагог"

У жовтні 2015 року у Дружківці відновив свою роботу Донецький обласний центр соціально-психологічної допомоги, основною метою роботи якого є надання хоча б тимчасового прихистку жінкам, які потерпають від домашнього насильства.

З того часу тут врятувалися від побиття чоловіка близько 70 жінок з маленькими дітьми з різних куточків регіону.

«Був недавно випадок, коли з Костянтинівського району до нас привезли жінку, вона була просто чорна вся: синці під очима, по всьому тілу, в неї була черепно-мозкова травма, були зламані ребра. Ми сюди викликали лікаря», — говорить директор центру Ірина Дьоміна.

Випуск 16 "Притулки для жертв насильства на місцях перетворюють на гуртожитки"

Динаміка останніх років демонструє, що найбільша кількість звернень стосовно фактів вчинення насильства припадає на 2013 рік.

"У 2014 році бачимо деякий спад, але це не значить, що їх стало менше" - гостя студії Наталя Федорович, директорка Департаменту сімейної гендерної політики та протидії торгівлі людьми Міністерства соціальної політики України.

Випуск 15 "Знайдений під Одесою поранений хлопчик каже, що його біла мати"

Шокуюча історія Володі - хлопчика, якого знайшли перехожі у передмісті Одеси зі страшними ранами на голові та тілі.

«Доставлен был в крайне тяжёлом состоянии с явлениями обезвоживания. И достаточно значительная потеря массы тела. Гемоглобин у нас при поступлении был 38 при норме 120. Вот эти все показатели говорят о том, что ребенок не ел, не пил длительное время. И это хронически происходило», — розповів лікар-анестезіолог дитячої обласної лікарні, до якого відвезли хлопчика.

Зараз малюк вже починає говорити і каже, що його біла мати за погану поведінку.

NB! Серія програм «Ген справедливості» та «Потидія Насильству у сім'ї» реалізується за підтримки українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», впровадження якого заплановане на 2014 – 2018 роки і спрямоване в тому числі на підтримку системи БПД в частині підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Foreign Affairs, Trade and Development Canada

Affaires étrangères, Commerce et Développement Canada

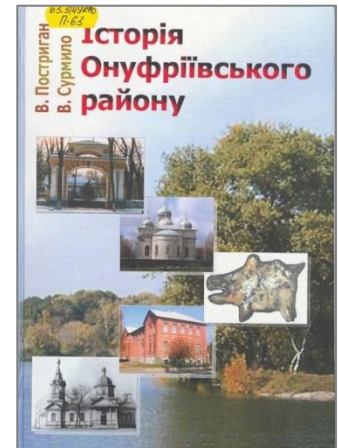
**КРЕМЕНЧУЦЬКА
ГАЗЕТА**
Головне у зМісті

**Кременчугський адвокат отвоєвала добре
ім'я людей, названих німецькими
полицаями**

Жительнице Кременчуга співробітниця Центра безплатної правової допомоги допомогла опровергнуть недостоверные данные.

Кременчугський адвокат міського Центра надання безплатної вторичної правової допомоги Юлія Байдуж допомогла жительнице Кременчуга відновити добре ім'я своїх предків.

Як сталося, ще в травні 2015 року в бібліотеці в с. Млынок, Онуфрієвського району (Кіровоградської області) кременчужанка взяла книгу «Історія Онуфрієвського району», опубліковану в 2010 році в Кременчугі. К удивленню громадянки, дані «Історії Онуфрієвського району» свідчили про те, що її батько і дід були «полицаями» в час німецької окупації України в 1941-1943 роках. Жінка також дізналася, що ця інформація про його родичів була надрукована в книзі «Украденна молодість».

Громадянка вважала таку інформацію не відповідає дійсності, порочить честь і гідність, ганьбить пам'ять батька і діда, які на сьогоднішній день вже померли. В повідомленні Центра надання безплатної правової допомоги зазначають: «Назвавши родичів «полицаями», автори фактично віднесли їх до німецько-фашистських злодіїв і пособників, повісили ярлик предателів СРСР, знизили цінність його родичів і зробили соціальну оцінку його батька і діда в очах оточуючих негативною».

Адвокат **Юлія Байдуж** від імені істиці звернулася до суду з вимогами захисту честі і гідності, опровергнення недостовірної інформації і відшкодування морального збитку. В різні інстанції були надіслані численні запити: до сільської ради, до відділу освіти, до відділу ДРАЦС, до служби безпеки України, до Київського національного університету ім.Т Шевченка, Львівського національного університету ім. І.Франка, Інституту історії України НАНУ, державного архіву Кіровоградської області, обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д.І.Чижевського, редакції газети, районної бібліотеки.

Однак, Онуфрієвський районний суд відмовив у задоволенні вимог (рішення від 9 лютого 2016 року).

Вже після апеляції, 11 травня 2016 року апеляційний суд Кіровоградської області виніс позитивне рішення і зобов'язав відповідача опровергнути зазначену інформацію публічним способом в ЗМІ.

ЧЧ

Чоловіка ледь не засудили за те, що син прогуляв уроки

Чоловіка хотіли притягнути до адміністративної відповідальності за те, що його неповнолітній син пропустив один день занять у школі нібито без поважних причин. У тому, що це не так, допомогла розіб-

ратись адвокат Оксана Могілевець.

Адвокату **Оксані Могілевець** було видано доручення Чернігівським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги для надання клієнту відповідних правових послуг. Відновлення порушених прав потребував чоловік з малозабезпеченої сім'ї стосовно визнання дій протиправними та оскарження протоколу у справі про адміністративне правопорушення. Після зустрічі з батьком адвокат вивчила обставини справи, надала правову допомогу та взяла участь у судових засіданнях.

Уже 17 грудня 2015 року Чернігівський районний суд у відкритому судовому засіданні розглянув справу про адміністративне правопорушення щодо батьків дитини, яка начебто прогуляла уроки. Клієнта намагалися притягнути до адміністративної відповідальності за частиною першою статті 184 КУпАП.

Згідно з протоколом про адміністративне правопорушення було встановлено, що неповнолітній син клієнта пропускав заняття без поважних причин, отже батько дитини (клієнт) не виконує батьківських обов'язків по вихованню неповнолітнього сина, за що передбачена адміністративна відповідальність - штраф у розмірі від 17 до 51 грн.

Сім'я багатодітна, за місцем проживання характеризувалася виключно позитивно, дітей виховують порядними та гідними, дбають про їх всебічний розвиток. Хлопчик, що пропустив навчання, у школі також характеризується виключно позитивно, є дисциплінованим і відповідальним учнем. Згідно з довідкою із дитячої стоматологічної поліклініки 19 листопада був звільнений від занять. Адвокатом батька до початку розгляду справи по суті було подано клопотання про приєднання до матеріалів справи копії протоколу про адміністративне правопорушення, що був вручений клієнту, зміст якого не відповідає оригіналу. У судовому засіданні він свою вину не визнав та надав суду довідку на підтвердження факту перебування його сина в дитячій стоматологічній клініці.

Також у суді було встановлено, що в протоколі про адміністративне правопорушення не зазначено вік неповнолітнього, а також які саме передбачені законодавством обов'язки не виконує клієнт по відношенню до своєї дитини. Крім того, другий екземпляр протоколу не відповідає змісту оригіналу.

Чернігівський районний суд постановив: протокол про притягнення клієнта до адміністративної відповідальності за частиною першою статті 184 КУпАП та додані до нього матеріали направити прокурору Чернігівської місцевої прокуратури для перевірки дій посадової особи, уповноваженої складати протоколи.

Суд ухвалив рішення про закриття провадження по справі у зв'язку з відсутністю складу адміністративного правопорушення.

Учасникам АТО надають безплатну допомогу адвокатів

ВРЗ: В області діють чотири таких центри: у Вінниці, Гайсині, Козятині, Томашполі

Учасники АТО, яким потрібна професійна допомога адвоката, можуть звернутися до Регіонального центру з надання безплатної вторинної правової допомоги у Вінницькій області. Їх проконсультують спеціалісти, і якщо потрібно захищатимуть у суді. Послуги цих адвокатів безплатні.

Наразі у Вінницькій області діють чотири таких центри: у Вінниці, Гайсині, Козятині, Томашполі.

У місцевих центрах Вінницької області з надання безплатної вторинної правової допомоги, учасники АТО, які мають на це законні підстави, зможуть отримати фахові консультації та інформацію правового характеру, а також реалізувати своє конституційне право на захист та представництво інтересів в судах в разі порушення їх прав з питань соціального забезпечення. Учасникам бойових дій надаються послуги адвоката за рахунок держави, - розповіла Директор Регіонального центру з надання безплатної вторинної правової допомоги у Вінницькій області Світлана Малиновська.

Як розповіли у центрі, найчастіше учасники АТО звертаються із питаннями, які стосуються статусу учасника бойових дій, надання пільг, звільнення з роботи мобілізованих осіб, нарахування пені і штрафних відсотків на кредити в банках, отримання грошової допомоги при отриманні травм і каліцтва. Загалом працівники центру зазначають, що до них можна звертатися з будь-якими питаннями правового характеру. За останній місяць до центру звернулися 22 бійці, двом призначено адвоката.

Вінницький Регіональний центр з надання безплатної вторинної правової допомоги розташований за адресою - вул.Пирогова,82. Тел. – 0891-20-00-61.

Детальну інформацію про роботу центру можна дізнатися на сайті - www.legalaid.gov.ua, або зателефонувавши за телефоном гарячої лінії 0-800-213-103.

Адвокат довів у суді, що клієнтку незаконно обвинувачували в крадіжці грошових коштів

У вересні 2015 року до Регіонального центру з надання безплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області надійшла постанова слідчого Ніжинського МВ УМВС України в Чернігівській області щодо надання захисника особі, яку підозрювали у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України.

В рамках кримінального провадження № 12015270180001484 від 03.09.2015 року центр видав доручення адвокату Миколі Самойленку від 29.09.2015 р. № 1310/15 для здійснення захисту за призначенням клієнтки, яку обвинувачували у вчиненні середньої тяжкості кримінального пра-

вопорушення, передбаченого ст. 185 ч.1 КК України, а саме таємного викрадення чужого майна (крадіжка). Клієнтка не визнавала свою вину в інкримінованому їй кримінальному правопорушенні.

Згідно зі ст. 62 Конституції України обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

Відповідно до ч. 3 ст. 373 КПК України, обвинувальний вирок не може ґрунтуватися на припущеннях і ухвалюється лише за умови доведення у ході судового розгляду винуватості особи у вчиненні кримінального правопорушення.

Стороною обвинувачення не зібрано належних та достатніх доказів на підтвердження вини саме підзахисної адвоката у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 185 КК України, тому в суді було встановлено, що клієнтка не скоювала цього злочину. Тому суд при винесенні вироку погодився, що покази допитаних в судовому засіданні потерпілої та свідків підтверджують факт вчинення крадіжки грошей у потерпілої, але не доводять причетність до даної крадіжки обвинуваченої.

У зв'язку з цим, суд постановив визнати обвинувачену невинною у таємному вчиненні крадіжки грошей та виправдати її у зв'язку з недоведеністю вчинення нею кримінального правопорушення за ст.185 ч.1 КК України.

Завдяки роботі захисника його клієнтку вироком Ніжинського міськрайонного суду Чернігівської області від 13.04.2016 року визнано невинуватою у пред'явленому обвинуваченні у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України, та виправдано у зв'язку з недоведеністю вчинення нею кримінального правопорушення.

[] Новини порталу «Правовий простір»

Харківський суддя і воїн АТО через суд добився пільг для дітей бійців АТО

Фото: Фейсбук.Олександр Мамалуй.

Окружний адміністративний суд Києва зобов'язав Кабмін розробити порядок надання державної підтримки дітям учасників бойових дій. Це сталося за позовом судді, учасника АТО **Олександра Мамалуй**.

Про цей факт повідомляє портал [Новини Харкова](#).

Про подробиці виграної справи Олександр Мамалуй 17 червня [розповів на своїй Фейсбук-сторінці](#).

Зокрема, він написав:

«Подарунок всім батькам - учасникам антитерористичної операції на Донбасі. І живим, і мертвим. І зауважте - без демонстрацій, плакатів, журналістів і камуфляжних натовпів під судом. Тому, що Правосуддя - це звучить гордо!

14 травня 2015 року Верховна Рада України прийняла Закон № 425-VIII. Цим законом дітям учасників бойових дій на Донбасі і майданівців був встановлений наступний перелік заходів державної підтримки:

- Повна або часткова оплата за навчання за рахунок бюджету;
- Отримання довгострокових кредитів на освіту на пільгових умовах;
- Безкоштовні підручники;
- Соціальні стипендії;
- Безкоштовне користування базами даних та Інтернетом в державних і комунальних закладах;
- Безкоштовне проживання в гуртожитку;
- Інші заходи відповідно до Порядку, затвердженого Кабміном.

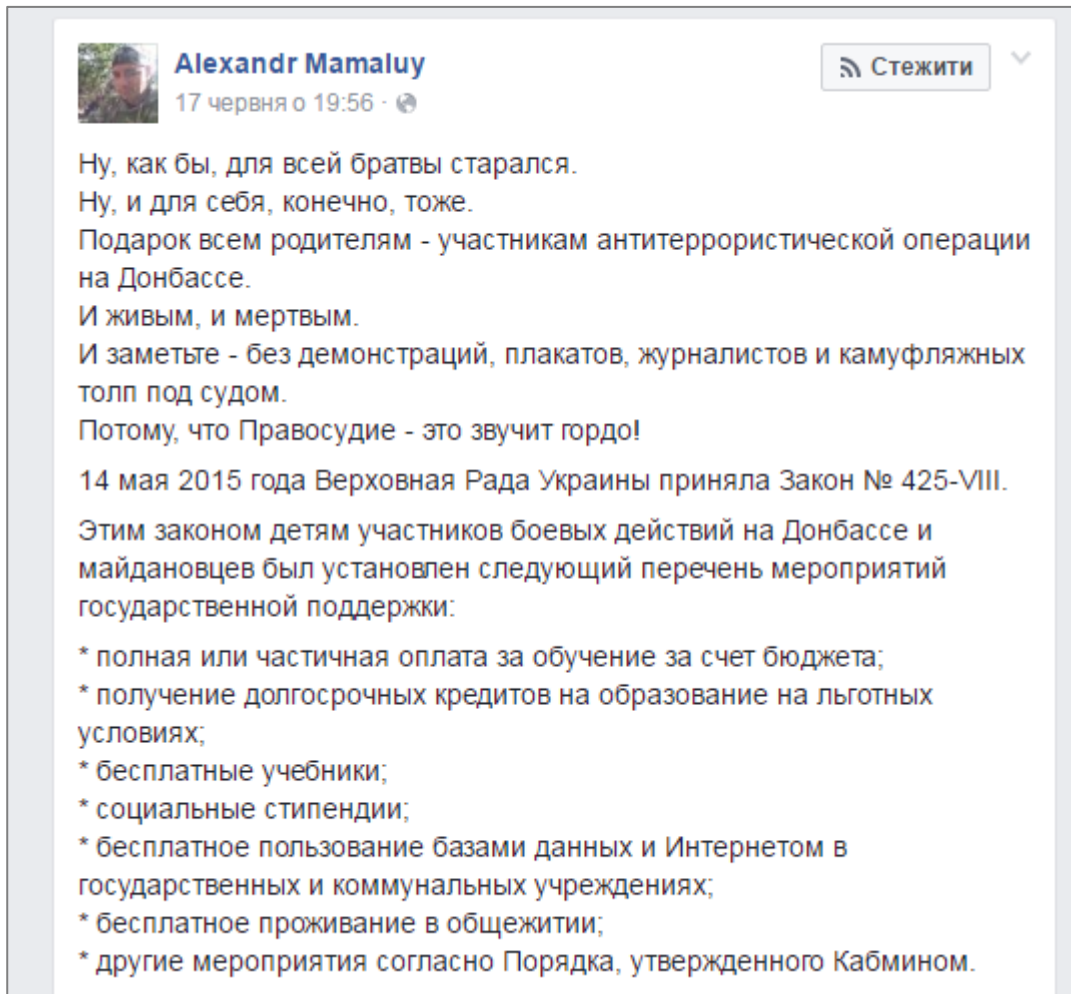
Однак, положення про те, кому конкретно які саме пільги покладені (які - дітям загиблих, які - дітям поранених, які - дітям живих і цілих бійців), тобто порядок надання - повинен був розробити Кабінет Міністрів України, окремим нормативним актом.

Без такого порядку, закон - лише мертвонароджена декларація про благі наміри, і застосовуватися не може. І не застосовується.

Термін на це Кабміну було визначено - протягом місяця з моменту опублікування Закону. До 06.07.2015г. Кабінет Міністрів не зробив цього досі. Хоча мав би ще 11 місяців тому.

1) На мій судовий позов бездіяльність Кабінету Міністрів України визнана судом протиправною.

2) Кабмін зобов'язаний судом виконати вимоги Закону та розробити Порядок надання дітям бійців державної підтримки.

Alexandr Mamaluy
17 червня о 19:56 · 🌐

🔔 Стежити

Ну, как бы, для всей братвы старался.
Ну, и для себя, конечно, тоже.
Подарок всем родителям - участникам антитеррористической операции на Донбассе.
И живым, и мертвым.
И заметьте - без демонстраций, плакатов, журналистов и камуфляжных толп под судом.
Потому, что Правосудие - это звучит гордо!

14 мая 2015 года Верховная Рада Украины приняла Закон № 425-VIII.
Этим законом детям участников боевых действий на Донбассе и майдановцев был установлен следующий перечень мероприятий государственной поддержки:

- * полная или частичная оплата за обучение за счет бюджета;
- * получение долгосрочных кредитов на образование на льготных условиях;
- * бесплатные учебники;
- * социальные стипендии;
- * бесплатное пользование базами данных и Интернетом в государственных и коммунальных учреждениях;
- * бесплатное проживание в общежитии;
- * другие мероприятия согласно Порядка, утвержденного Кабмином.

Фрагмент посту з Фейсбук-сторінки Олександра Мамалую.

Також Олександр Мамалуй додав [посилання на судові рішення](#) в Єдиному держреєстрі судових рішень.

Правову допомогу можна отримати через гарячу лінію "Правового простору" з Пн.-Пт. з 10 до 18 години: 093-14-77-303, 099-46-83-848. Прийом юриста по понеділках: з 10 до 15 години за адресою: Херсон, вул. Фрунзе 2, оф. 6.

Відвідувач порталу «Правовий простір» можуть поставити питання юристу в розділі "Консультація юриста впродовж 24 години" <http://legalspace.org/index.php/ua/helper/onlinecons>. Або звернутися за допомогою до юристів [Мережі Центрів правової інформації та консультацій](#) у чат, написавши питання у вікні (ONLINE - знаходиться в правому нижньому кутку нашого сайту).

Графік роботи: Пн.-Пт. з 10 до 16 години.

Мережа центрів правової інформації та консультації надає безоплатну первинну правову допомогу, включає 25 громадських організацій в 17 областях України.

Приклади успішного захисту адвокатів системи БПД

[] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Донецькій області

Адвокатка **Белікова Євдокія**, що діє на підставі доручення, виданого Регіональним центром з надання БВПД у Донецькій області, відповідно за №005-0012233 від 04.11.2015р. захищала особу, яка обвинувачувалася в скоєнні кримінального правопорушення - створення терористичної групи чи терористичної організації, керівництво такою групою чи організацією або участь у ній, а так само організаційне чи інше сприяння створенню або діяльності терористичної групи чи терористичної організації - караються позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої (ч.1 ст. 258-3 КК України). Селидівський міський суд у Донецькій області здійснював розгляд цієї кримінальної справи.

При розгляді справи Селидівський міський суд Донецької області звернув увагу, що у протоколі за результатами проведення негласного розшукового заходу від 08.04.2015р. є посилання на те, що даний протокол складено за ухвалою заступника голови Апеляційного суду м. Києва від 04.02.2015р. стосовно абонента іншого мобільного номеру, а не абоненту П. Крім того, суд зазначив, що ухвалу заступника голови Апеляційного суду м. Києва прийнято майже за місяць до внесення до ЄДРП відомостей щодо даного кримінального провадження - 03.03.2015р., тобто в межах досудового розслідування по іншій справі. Тому суд, у відповідності до вимог ст. 87 КПК України "Недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини", усталеної практики Верховного суду України та Європейського суду з прав людини, визнає недопустимими доказами і не використовує їх при прийнятті процесуального рішення по даному кримінальному провадженню: протокол за результатами проведення негласного розшукового заходу від 08.04.2015р. та оптичний диск CD-R від 03.03.2015р. - оскільки зазначені докази отримані внаслідок порушення прав і свобод людини. Також судом у судовому засіданні досліджено надані стороною обвинувачення речові докази - мобільні телефони "Nokia 311" та "Nokia" Lumia. При огляді вказаних речових доказів, суд звернув увагу на те, що вказані телефони опечатано, але на наклейці упаковки відсутня дата, коли опечатано вказані телефони, та найменування речей, які є доказами. Крім того, в досліджуваній упаковці знаходився мобільний телефон "Nokia" 6070, який не має відношення до даного кримінального провадження. За таких обставин суд не прийняв зазначені мобільні пристрої як належні та допустимі докази вини гр-на П. Крім того, стороною обвинувачення не було надано суду жодного доказу на підтвердження причетності С. до діяльності терористичної організації "ДНР", якому, як зазначено, в обвинувальному акті, П. передав інформацію щодо розташування місць дислокації, чисельності та маршрутів пересування підрозділів та військової техніки ЗСУ та ін. військових формувань України, задіяних у проведенні АТО на Донеччині. Зокрема, на час розгляду даної справи, обвинувальний вирок щодо С. відсутній.

Судовий розгляд неодноразово відкладався у зв'язку з тим, що строю обвинувачення зловживала своїми правами та нехтувала обов'язками. Так, під час судових дебатів прокурор двічі без дозволу суду самовільно покинув залу судового засідання, що призвело до порушення ч. 4 ст. 28 КПК України, яка передбачає, що кримінальне провадження щодо особи, яка тримається під вартою, має бути здійснено невідкладно і розглянуто в суді першочергово. Суд у вирокі зробив висновок про те, що стороною обвинувачення не доведено те, що кримінальне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 258-3 КК України, вчинено саме обвинуваченим П. Доказів "поза розумним сумнівом" в підтвердження обвинувачення, яке інкримінується П., державним обвинуваченням суду не надано. Селидівський міський суд у Донецькій області вирок від 02.03.2016 р. ухвалив визнати гр. П. невинуватим у пред'явленому йому обвинуваченні за ч. 1 ст. 258-3 КК України та виправдити за недоведеністю вчинення чоловіком кримінального правопорушення. При вирішенні питання щодо заходів забезпечення кримінального провадження, суд звільнив гр-на П. з-під варти в залі судового засідання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Житомирській області

Адвокат **Коцур Тарас** (доручення № 006-0000007 від 05 січня 2015 р.) здійснював захист клієнта гр. Н., який обвинувачувався у скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 296 КК України, а саме в хуліганстві, тобто грубому порушенні громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом, яке вчинене групою осіб, що карається позбавленням волі на строк до чотирьох років.

У ході розгляду справи, адвокат наголошував суду на тому, що в діях обвинуваченого Н. відсутній

За ч. 1 ст. 258-3 К
України

З ч. 2 ст 296 КК
України

склад злочину, передбачений ч. 2 ст. 296 КК України, а сторона обвинувачення не надала суду жодних належних доказів вчинення інкримінованого злочину.

Тому, завдяки якійсній та професійній роботі адвоката **Коцура Тараса**, 26 лютого 2016 року Корольовський районний суд м. Житомира ухвалив вирок, яким громадянина Н. було виправдано.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Адвокат **Киретів Віктор**, який діяв згідно доручення центру від 08.06.2013р. № 692, здійснював захист за призначенням обвинуваченого. Підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.3 ст.187 КК України (Розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, – карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років із конфіскацією майна), ч.1 ст.152 КК України (Зґвалтування, тобто статеві зносини із застосуванням фізичного насильства, погрози його застосування або з використанням безпорадного стану потерпілої особи, – карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років), ч.2 ст.152 КК України (Зґвалтування, вчинене повторно або особою, яка раніше вчинила будь-який із злочинів, передбачених статтями 153 – 155 цього Кодексу, – карається позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років).

Вироком Хустського районного суду Закарпатської області від 11.04.2016р. у справі № 309/671/15-к провадження № 1-кп/309/14/16 підзахисного у пред'явленому обвинуваченні за ч.1 ст.152, ч.2 ст.152 КК України виправдано у зв'язку з недоведеністю його вини у вчиненні даних кримінальних правопорушень на підставі п.1 ч.1 ст.373 КПК України.

Виключено з обвинувачення епізод по обвинуваченню підзахисного у вчиненні розбійного нападу 25.05.2013 року в м.Виноградів.

Підзахисного визнано винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.187 Кримінального кодексу України щодо нападу 05.06.2013 року та 06.06.2013 року на потерпілу з метою заволодіння чужим майном, поєднаному із насильством (розбій), вчиненого особою, яка раніше вчинила розбійний напад, поєднаного з проникненням у приміщення, та призначено йому покарання у виді позбавлення волі на строк 8 (вісім) років із конфіскацією майна.

При цьому, суд першої інстанції зазначив, що недоведеність вини підзахисного у вчиненні розбійного нападу 25.05.2013 року в м.Виноградів та недоведеність вини щодо зґвалтування потерпілої 05 та 06 червня 2013 року впливає з встановлених та перевічених доказів в даному кримінальному провадженні.

Під час допиту в суді підзахисний пояснив, що під час фотографування в ході проведення слідчого експерименту, вказував рукою на місця у будинку, які вказували йому працівники міліції. Разом із тим, зі змісту протоколу слідчої дії та додатків до нього вбачається, що дати зґвалтування не вказано. З висновку експерта № 203 від 05.07.2013 року стверджено, що в мазках і в тампоні зі вмістом піхви потерпілої сперматозоїди не знайдені. При акушерсько-гінекологічному огляді будь яких тілесних ушкоджень в ділянці статевих органів потерпілої не виявлено.

Також, з огляду на те, що свідок у судовому засіданні показав, що він є сусідом потерпілої, яка часто буває побитою і до неї постійно навідувалися сумнівні особи, суд прийшов до переконання, що докази обвинувачення, які базуються лише на показах потерпілої, є недостатніми для визнання винуватості обвинуваченого у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених частинами ч.ч.1, 2 ст.152 КК України.

Інших доказів, що б містили достовірну, безсторонню інформацію на підтвердження факту зґвалтування 05.06.2013 року та 06.06.2013 року обвинуваченим потерпілої, суду не надано.

Органом досудового розслідування повідомлення про підозру проведено без врахування положень КПК України яким регулюється забезпечення права на захист підозрюваному, обвинуваченому.

29 липня 2013 року о 9 годині 45 хвилин підозрюваний заявив, що бажає мати захисника.

29 липня 2013 року в період з 11 години 50 хвилин по 12 годину 20 хвилин та з 12 години 40 хвилин по 13 годину 10 хвилин за участю підозрюваного було проведено слідчі експерименти без участі захисника, що підтверджується протоколами проведення слідчого експерименту.

За таких обставин суд відкидає доказ обвинувачення – протоколи проведення слідчих експериментів за участю підозрюваного без участі захисника.

Окрім цього, обставини, викладені в протоколах проведення слідчих експериментів за участю підозрюваного щодо нападу 25.05.2013 року з метою заволодіння чужим майном, поєднаному із погрозою насильства (розбою), вчиненому за попередньою змовою групою осіб, поєднаному з проникненням у приміщення, що передбачено ч.3 ст.187 КК України, спростовуються матеріалами відеозапису від 25.05.2013 року з охоронюваної території пункту прийому металобрухту, що розташований в м.Виноградів.

За таких обставин суд прийшов до висновку, що в судовому засіданні не доведено вчинення 25.05.2013 року обвинуваченими кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.187 КК України – напад на потерпілого і його слід виключити з обвинувачення за його недоведеності. Також пі-

За ч. 3 ст. 187, ч.1 ст.152, ч.2 ст.152 КК України

дзахисний визнаний невинним у скоєні злочину, передбаченому ч.1, 2 ст. 152 КК України.

Адвокат **Бочкор Іван**, який діяв згідно доручення центру від 08.06.2013р. № 693, здійснював захист за призначенням обвинуваченого. Підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.3 ст.187 КК України (розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, – карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років із конфіскацією майна), ч.2 ст.185 КК України (крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, – карається позбавленням волі до п'яти років), ч.3 ст.185 КК України (крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, – карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років), ч.2 ст.263 КК України (носіння, виготовлення, ремонт або збут кинджалів, фінських ножів, кастетів чи іншої холодної зброї без передбаченого законом дозволу – караються позбавленням волі на строк до трьох років), ч.1 ст.289 КК України (незаконне заволодіння транспортним засобом – карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років).

Вироком Хустського районного суду Закарпатської області від 11.04.2016р. у справі № 309/671/15-к провадження № 1-кп/309/14/16 підзахисного у пред'явленому обвинуваченні за ч.3 ст.187 та ч.2 ст.263 КК України виправдано у зв'язку з недоведеністю його вини у вчиненні даних кримінальних правопорушень на підставі п.1 ч.1 ст.373 КПК України.

Підзахисного визнано винуватим лише у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст.185, ч.3 ст.185, ч.1 ст.289 Кримінального кодексу України та призначено остаточне покарання за сукупністю злочинів шляхом поглинення більш суворого покаранням менш суворим і остаточного до відбуття визначено йому покарання у виді 4 років позбавлення волі.

На підставі ст.75 КК України звільнено підзахисного від відбування покарання з випробуванням.

Підзахисного звільнено з-під варті в залі судового засідання.

При цьому, суд першої інстанції зазначив, що недоведеність вини підзахисного у вчиненні розбійного нападу 25.05.2013 року в м.Виноградів впливає з встановлених та перевірених доказів в даному кримінальному провадженні.

Так, вирішуючи питання про недоведеність вини обвинуваченого у вчиненні розбійного нападу на потерпілого 25.05.2013 року в м.Виноградів, відсутності його вини у незаконному носінні холодної зброї в м.Виноградів 24.05.2013 року суд виходить з наступних міркувань.

29 липня 2013 року о 15 годині 05 хвилин підозрюваний заявив, що бажає мати захисника.

29 липня 2013 року в період з 17 години 00 хвилин по 17 годину 50 хвилин за участю підозрюваного було проведено слідчий експеримент без участі захисника, що підтверджується протоколом проведення слідчого експерименту.

За таких обставин суд відкинув доказ обвинувачення – протоколи проведення слідчих експериментів за участю підозрюваних.

Окрім цього, обставини, викладені в протоколах проведення слідчих експериментів за участю обвинувачених щодо нападу 25.05.2013 року з метою заволодіння чужим майном, поєднаному із погрозою насильства (розбою), вчиненому за попередньою змовою групою осіб, поєднаному з проникненням у приміщення, що передбачено ч.3 ст.187 КК України, спростовуються матеріалами відеозапису від 25.05.2013 року з охоронюваної території пункту прийому металобрухту в м.Виноградів. Показання обвинувачених, надані в судовому засіданні, щодо їх перебування 25.05.2013 року на території пункту прийому металобрухту, що розташований в м.Виноградів, є стабільними, логічними та послідовними і узгоджуються з: показаннями свідка; протоколом пред'явлення особи для впізнання за фотознімками, проведеної в м.Виноградів 12.07.2013 року, в ході якої потерпілий вказав на фотознімок №3, на якому було зображено підозрюваного; протоколом пред'явлення особи для впізнання за фотознімками, проведеної в м.Виноградів 24.07.2013 року, в ході якої свідок вказав на фотознімок № 2, на якому зображено підозрюваного; висновком експерта №201 за результатами проведення судово-медичної експертизи потерпілого, яким встановлено ті обставини, що яких-небудь тілесних ушкоджень або слідів від пошкоджень, які б відповідали строку пригоди, що мала місце 25.05.2013 року, не виявлено.

Обвинувачені показали, що телефон їм надав потерпілий для продажу з метою купівлі продуктів харчування та алкоголю. Свідок в судовому засіданні точної дати купівлі у підозрюваного цього телефону не вказав.

За таких обставин суд приходять до висновку, що в судовому засіданні не доведено вчинення 25.05.2013 року обвинуваченими кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.187 КК України – напад на потерпілого і його слід виключити з обвинувачення за його недоведеності.

За ч.3 ст.187 та ч.2 ст.263 КК України

Органом досудового розслідування підзахисний обвинувачувався у тому, що він 24 травня 2013 року в невідомому місці і у невідомий час, на території м.Виноградів набув шляхом знайдення ножа, який згідно висновку експерта № 64 від 14.06.2013 року, є холодною зброєю, виготовлений заводським способом і є різновидом холодної клинкової зброї – мисливським ножом, який протягом дня носив при собі у кишені власних штанів, без передбаченого законом дозволу. В подальшому 25.07.2013 року він незаконно, безпосередньо при собі переніс з центру м.Виноградів, на територію пункту прийому металобрухту, що розташований в м.Виноградів вказаний ніж, який є різновидом холодної зброї, носив при собі, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, на території пункту прийому металобрухту до 03 години 00 хвилин, 25.05.2013 року.

Суд вирішив, що вчинення обвинуваченим кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.263 КК України не доведено доказами.

Так доказ обвинувачення – протокол слідчого експерименту, проведеного 29.07.2013 року за участі потерпілого, підозрюваного у м.Виноградів, в якому зокрема відтворено дії та обставини, за яких знайдена у кущах холодна зброя була викинута туди підозрюваним – відкинутий з вищеписаних підстав.

У судовому засіданні обвинувачений свою вину у незаконному носінні іншої холодної зброї без передбаченого законом дозволу не визнав. Висновком експерта №64 від 14.06.2013 року за результатами проведення експертизи холодної зброї та протоколом огляду місця події, проведеного в м.Виноградів 06.06.2013 року – території пункту прийому металу в м.Виноградів підтверджено обставини наявності холодної зброї на вказаній території. Однак те, що цю холодну зброю без передбаченого законом дозволу носив саме підозрюваний не доказано. Окрім цього, як вбачається з обвинувачення, останній обвинувачується в носінні холодної зброї без передбаченого законом дозволу 25.07.2013 року з центру м.Виноградів на територію пункту прийому металобрухту в м.Виноградів, що є неможливим, оскільки він з 08.06.2013 року перебував під вартою.

Таким чином сторона обвинувачення не доказала кожний елемент злочину поза межами розумного сумніву.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД в Запорізькій області

3 та 28 листопада 2015 року Регіональний центр з надання БВПД у Запорізькій області видав доручення № 008-0004507 та №008-0004596 адвокату **Амельченку Дем'яну** для надання безоплатної вторинної правової допомоги на стадії провадження в суді першої інстанції, особі, яку було затримано за вчинення кримінального правопорушень передбачених ч. 1 ст.309, ч. 1 ст.263, ч.2 ст.263, ч.2 ст.185, ч.2 ст. 187 КК України.

- ч.1 ст. 309 – незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання наркотичних засобів без мети збуту (караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк.);

- ч.1 ст. 263 – носіння, зберігання, придбання, передача чи збут вогнепальної зброї... без дозволу;

- ч.2 ст. 263 – носіння, виготовлення, ремонт або збут кинджалів... чи ін. холодної зброї без дозволу(караються штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років.);

- ч.2 ст. 185 – крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб (карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк);

- ч.2 ст. 187 – розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб(карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років із конфіскацією майна).

12 січня 2016р. в ході підготовчого засідання захисником обвинуваченого клієнта адвокатом **Амельченком Дем'яном** було подано клопотання про об'єднання матеріалів кримінального провадження №12015080130004988 та №12015080130004133.

18 травня 2016 року в ході судового розгляду справи Бердянським міськрайонним судом Запорізької області, адвокатом **Амельченком Дем'яном** було доведено недостатність доказів, що отримані в ході досудового розслідування по обвинуваченню його підзахисного у скоєні злочинів, передбачених ч.1 ст. 309 та ч.2 ст. 263 КК України, які би підтверджували його винуватість. Суд погодився з адвокатом та постановив визнати невинуватим та виправдати за недоведеністю вини обвинуваченого у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.1 ст. 309 та ч.2 ст. 263 КК України.

За ч.1 ст. 309 та ч.2 ст. 263 КК України.

За ч.2 ст.15, ч.2 ст.194, ч.2 ст.15, п.6 12 ч.2 ст.115 КК України. Зміна кваліфікації з особливо тяжко-

Обвинувачення полягало у наступному. Громадянин «А» познайомився з громадянкою «Ф», яка розповіла йому, що її співмешканець громадянин «Г», вигнав її з дому. В той же день, знаходячись в стані алкогольного сп'яніння, громадянин «А», діючи за попередньою змовою з громадянкою «Ф», прийшли на територію громадянина «Г» шляхом вільного доступу, через металічні ворота, проникли у двір цього домоволодіння, де знаходився і сам громадянин «Г». Громадянин «А», діючи умисно, за

го на тяжкий злочин,
з ч.3 ст.187 на ч.1
ст.187 КК України

попередньою змовою з громадянкою «Ф», підійшов до потерпілого, який сидів в кріслі біля дома, та застосовуючи насилля, небезпечне для життя та здоров'я особи, схопив потерпілого рукою за шию та почав здавлювати її, другою рукою наніс громадянину «Г» удар в область грудної клітини спереду. В той же час, громадянка «Ф», нанесла потерпілому удар долонею по обличчю.

Потерпілий громадянин «Г», з метою припинення до нього насилля небезпечного для життя та здоров'я, запропонував віддати нападникам телевізор та DVD – програвач, на що нападники погодились та припинили застосовувати насилля та дали йому можливість зайти в дім та винести вищевказане майно. Увійшовши в дім, потерпілий, бажаючи припинити відносно себе протиправні дії, взяв сокиру та направився до виходу. Громадянин «А», побачивши, що потерпілий йде з сокирою, діючи умисно, вдарив його один раз рукою в ліву скроневу область голови. Від чого потерпілий впустив з рук сокиру та почав тікати в дальню кімнату будинку. При цьому громадянка «Ф» знаходилася поряд та не припинила протиправні дії громадянина «А». Далі громадянин «А» підняв з підлоги сокиру та направився за громадянином «Г» в дальню кімнату будинку. Наздогнавши, потерпілого, громадянин «А» наніс йому удар рукою в область голови від якого потерпілий впав на підлогу. Після чого, діючи умисно, з метою умисного вбивства потерпілого наніс не менше двох ударів ногою в область тулуба, а також не менше шести ударів обухом сокири в голову. Від нанесених ударів сокирою, потерпілий втратив свідомість. Громадянин «А» вирішив, що настала смерть, взяв сумку та поклав до неї телевізор та DVD – програвач, та пішов. Покидаючи вищевказане домоволодіння, громадянка «Ф», бачила, що з дому йде дим, але вирішила, що топилася піч, яка не справна та димить. Після цього, громадянин «А» разом з громадянкою «Ф», продав вищевказане майно незнайомій особі, викинув сокиру та пішов разом з громадянкою «Ф» до готелю.

Відносно громадянина «А» та громадянки «Ф» було порушено кримінальну справу по звинуваченню в скоєні злочинів передбачених:

- ч.3 ст.187 КК України, що кваліфікується як розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище (карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років із конфіскацією майна);

- ч.2 ст.15, п.6, 12 ч.2 ст.115 КК України, що кваліфікується як замах на умисне вбивство з корисливих мотивів, за попередньої змовою групою осіб, (карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі);

- ч.2 ст.15, ч.2 ст.194 КК України, замах на умисне знищення або пошкодження чужого майна, вчинене шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом, або заподіяло майнову шкоду в особливо великих розмірах, або спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки, (карається позбавленням волі на строк від трьох до десяти років).

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги для захисту обвинуваченої громадянки «Ф» 18.07.2014 року дорученням № 2682 було призначено адвоката **Савона Віталія**. В вересні 2015 року Мелітопольським міськрайонним судом було винесено постанову, якою кримінальне провадження відносно обвинуваченого громадянина «А», було припинено, у зв'язку з його смертю в лютому 2015 року.

В квітні 2016 року Мелітопольським міськрайонним судом у відкритому судовому засіданні було розглянуто кримінальну справу відносно громадянки «Ф», яка обвинувачується у скоєнні кримінальних правопорушень, передбачених ч.3 ст.187, ч.2 ст.15, ч.2 ст.194, ч.2 ст.15, п.6, 12 ч.2 ст.115 КК України.

Під час судового розгляду справи завдяки професійній відповідальності захисника **Савона Віталія** було доведено, що доказів того, що обвинувачена діяла за попередньою змовою з обвинуваченим громадянином «А», у вчиненні вбивства, не має. Завдяки роботі адвоката було встановлено, що першочергова домовленість провчити потерпілого переросла в умисел, направлений на напад з метою заволодіння чужим майном, поєднане з насиллям, небезпечним для життя та здоров'я особи, яка піддалася нападу, але не на вбивство.

За таких обставин, діяння обвинуваченої колегія судів перекваліфікувала з ч.3 ст.187 на ч.1 ст.187 КК України, яке кваліфікується як напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства (розбій) (карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років).

Окрім того, завдяки професійній та кропіткій роботі адвоката **Савона Віталія** враховуючи факти, засновані на тих обставинах свідків та учасників події, які послідовні в своїй основі, детальні та не містять істотних суперечностей, доповнюють один одного та узгоджуються між собою, а також доказами по справі, суд дійшов переконання щодо невинуватості обвинуваченої громадянки «Ф», у зв'язку з недоведеністю в частині обвинувачення ч.2 ст.15, ч.2 ст.194, ч.2 ст.15, п.6, 12 ч.2 ст.115 КК України.

Судом винесено виправдувальний вирок відносно громадянки «Ф» обвинуваченої за ч.2 ст.15, ч.2

ст.194, ч.2 ст.15, п.6 12 ч.2 ст.115 КК України, за відсутності доведеності її вини, та змінено кваліфікацію з особливо тяжкого на тяжкий злочин, з ч.3 ст.187 на ч.1 ст.187 КК України, та призначено їй покарання у вигляді 5 років позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у місті Києві

Адвокат: **Шевчишин Роман**, доручення: № 026-0013113 від 29.07.2015 р. В червні 2015 року був затриманий громадянин Б. якому було пред'явлено сім підозр про вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст.185 та ч.3 ст.185 КК України, зареєстровані до ЄРДР № 12014100010002545.

Громадянин Б. обвинувачувався в тому, що:

11.11.2014 року за попередньою змовою з громадянином А. пошкодив замок та обшивку вхідних дверей на кіоску (надалі МАФ), після чого був затриманий нарядом ВДСО. За вказане кримінальне правопорушення громадянину Б. було оголошено підозру за ознаками ч.3 ст.15, ч.3 ст.185 КК України.

Після чого Б. повторно, скоїв ще 5 крадіжок шляхом проникнення до чужих автомобілів та викрадення звідти майна потерпілих. майно до автомобіля «Део-Ланос» д.н.з. на якому його привіз громадянин М..

Крім того, громадянин Б. вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ч.3 ст.185 КК України, а саме за допомогою фомки, демонтував вхідні двері торгівельного кіоску (МАФу), після чого повторно, таємно викрав звідти грошові кошти та картки для поповнення рахунку на загальну суму 2430 гривень, спричинивши шкоду ТДВ «Д.» на вищевказану суму.

Київським міським центром з надання вторинної правової допомоги було видано доручення № 026-0013113 від 29.07.2015 року для здійснення захисту за призначенням в Голосіївському УП ГУ НП України в м. Києві. Після завершення стадії досудового розслідування, вищезазначене кримінальне провадження було направлено до Голосіївського районного суду м. Києва для розгляду по суті.

15.09.2015 року обвинувальний акт за обвинуваченням громадянина Б. було повернуто для усунення недоліків до Голосіївського УП ГУ НП України в м. Києві. Після усунення недоліків, обвинувальний акт відносно громадянина Б. було направлено повторно до Голосіївського районного суду м. Києва для розгляду по суті.

В ході судового розгляду, стороною обвинувачення не було доведено винуватість громадянина Б. в інкримінованих йому кримінальних правопорушеннях.

Стороні захисту вдалося спростувати твердження державного обвинувача про винуватість громадянина Б., та переконати суд у його невинуватості, оскільки жодним свідком не був підтверджений факт вчинення крадіжок за вищезазначеними адресами саме громадянином Б..

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Київській області

Досудовим слідством підзахисна адвоката **Володимира Працюка** (доручення №1644 від 10.08.2015) була обвинувачена у тому, що на своїй земельній ділянці посіяла насіння маку снотворного, та доглядала за посівами і сходами з метою доведення їх до стану цвітіння. При проведенні обшуку слідством було виявлено та вилучено 259 стебел маку зі сформованими плодами. Дії особи були кваліфіковані за ч.1 ст. 310 КК України - незаконний посів або незаконне вирощування снотворного маку в кількості від ста до п'ятисот рослин — злочин невеликої тяжкості, що карається обмеженням волі на строк до трьох років. Допитана у судовому засіданні обвинувачена свою вину у пред'явленому звинуваченні не визнала, та пояснила що навесні 2014 року разом з насінням овочів купила насіння декоративного маку, яке посіяла біля паркану. В 2015 мак засіявся сам і за ним вона не доглядала. Згідно висновку експерта, наданого суду, при купівлі насіння неможливо визначити який вид маку виросте. Крім того, відповідно до обвинувачення, особа посіяла насіння маку з метою вирощування декоративних квітів, таким чином сторона обвинувачення визнала, що підсудна не мала умислу на посів саме снотворного маку, через що умисел на посів снотворного маку суд не може вважати доведеним. Також суд звернув увагу на те, що покази свідків щодо того, чи оброблялася земельна ділянка з метою доведення маку до стадії дозрівання, різняться. Також, згідно показів свідків, підрахунок рослин при обшуку вівся по стеблах, тоді як окремою рослиною вважається та, яка має окремий корінь, а кількість стебел у розрахунок не береться. На експертизу було надано лише верхні частини рослин маку, тому не можна зробити висновок, скільки точно рослин було вилучено. Вироком Іванківського районного суду від 23.03.2016 р. у справі № 1201511018000419 підзахисну адвоката **Володимира Працюка** у пред'явленому обвинуваченні виправдано за недоведеністю складу злочину.

За ч.1 ст. 310 КК
України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області

На підставі п.3 ч.1
ст.284 КПК Украї-
ни

Клієнт обвинувачувався у тому, що він, перебуваючи в районі будинку №28 по вул. Бойчука, в групі з невстановленою слідством особою, вчинили напад на Ч.О.І., з метою заволодіння майном останнього, із застосуванням фізичного насильства, небезпечного для його життя та здоров'я. В судовому засіданні обвинувачений свою вину не визнав. Адвокат довів і з цим и доводами погодився суд, що протягом всього досудового слідства тривало грубе систематичне порушення норм КПК України і набуло такий його незаконний характер з самого початку, що це призвело до порушення прав обвинуваченого Ч.Ю.А., передбачених ст.21, ст.28 КПК України, ст.62 Конституції України та ст.6 ЄК. Суд визнав такі докази недопустимими Суд виправдав Ч.Ю.А. з підстав, передбачених п.2 ч.1 ст.373 КПК України, а кримінальне провадження закрит на підставі п.3 ч.1 ст.284 КПК України. На підставі ст.86-87 КПК України, суд визнав недопустимими ряд доказів по справі. (кримінальне провадження №12013150080000755). Адвокат **Доль Ростислав**, доручення № 3095 від 24.12.15р.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Полтавській області

За ч. 1 ст. 190 КК
України

Адвокат **Бойченко Ганна** (доручення № 016-0001994 від 02.07.2015 року). Сторона обвинувачення вказувала на те, що дії К призвели до незаконного призначення їй соціальної допомоги на дітей одиноким матерям, яку остання отримувала з Державного бюджету України в період часу з 01.09.2011 року по 31.08.2013 року. За вказаний час К незаконно заволоділа коштами з Державного бюджету України в сумі 7421 грн. 18 коп».

Кваліфіковані дії підзахисної були за ч.1 ст.190 КК України, як «заволодіння державними коштами, вчинене шляхом обману».

В судовому засіданні обвинувачена К. винною себе не визнала та наполягала на тому, що умислу на заволодіння державними коштами не мала, державну допомогу на дітей одиноким матерям отримувала на законних підставах.

Адвокат вивчивши матеріали справи та узгодивши свою позицію з підзахисною вказала на те, що в діях її підзахисної немає складових елементів складу злочину шахрайства. Адвокат звернула увагу суду на те, що обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони складу злочину, передбаченого ч.1 ст.190 КК України, є прямий умисел: особа має усвідомлювати, що посягає на чужу власність, вилучає чуже майно, на яке вона не має ніякого права, передбачає спричинення матеріальної шкоди в певному розмірі і бажає спричинити таку шкоду. Обов'язковими суб'єктивними ознаками шахрайства є корисливий мотив та корислива мета.

Відсутність хоча б одного зі складових елементів складу злочину шахрайства, у тому числі об'єктивної та суб'єктивної сторони, означає, що дії особи, поведінка якої оцінюється, не є злочином, та може свідчити про наявність між цією особою та потерпілим цивільно-правових або публічно-правових відносин.

Тому з урахуванням формулювання обвинувачення К., на якому в судовому засіданні наполягає прокурор, суд повинен з'ясувати наявність або відсутність обману з боку К. саме як способу заволодіння державними коштами, зважаючи на її твердження про те, що вона як одинока матір мала право на отримання відповідної державної допомоги.

Прокурор під час промови в судових дебатах зазначав та посилався на те, що обставини, з якими сторона обвинувачення пов'язує своє переконання наявності у обвинуваченої умислу на заволодіння державними коштами шляхом обману, на їх думку, встановлені рішенням Комсомольського міського суду Полтавської області від 23 листопада 2012 року. Принаймні, доводи сторони обвинувачення ґрунтуються на припущенні, що згадане судове рішення у цивільній справі має преюдиціальне значення в кримінальному провадженні.

Крім того вказував на те, що в основу обвинувачення покладено ту обставину, що у вересні 2011 року обвинувачена проживала разом із Д., від якого вона мала дитину та з яким вела спільне господарство, виховувала доньку, і тому в силу ч.4 ст. 181 Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» права на отримання державної допомоги на дітей одиноким матерям не мала. Проте, маючи умисел на заволодіння державними коштами, К. до заяви про призначення їй соціальної допомоги й декларації про доходи та майновий стан осіб, які звернулися за призначенням усіх видів соціальної допомоги, внесла зазначені вище завідомо неправдиві відомості.

Проте адвокат під час судових дебатів переконала суд в тому, що прокурор помилково ототожнює поняття доказів та доказування у кримінальному провадженні (Глава 4 Розділу I КПК України) із підставами звільнення від доказування в цивільному та адміністративному судочинстві (ст.61 ЦПК України та ст.72 КАС України).

Посилалася на те, що відповідно до положень, закріплених в ст.90 КПК України, рішення національного суду або міжнародної судової установи, яке набрало законної сили і ним встановлено порушення прав людини і основоположних свобод, гарантованих Конституцією України і міжнародними до-

говорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, має преюдиціальне значення для суду, який вирішує питання про допустимість доказів.

Диспозиція наведеної правової норми, прямо вказує на те, що у кримінальному провадженні обов'язковими для суду є лише ті рішення національного суду або міжнародної судової установи, якими встановлено порушення прав людини і основоположних свобод, і тільки при вирішенні питання про допустимість доказів.

Інших підстав для звільнення сторони обвинувачення від доказування чинне кримінальне процесуальне законодавство України не передбачає, тому логіко-правові конструкції щодо преюдиціального значення згаданого судового рішення у цивільній справі, які в судовому засіданні вибудовував прокурор, не мають нічого спільного із кримінальним процесом та суперечать таким загальним засадами кримінального провадження (ст.7 КПК) як: верховенство права, презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини, безпосередність дослідження показань, речей і документів (ст.ст.8, 17, 22 КПК України), а також закріпленого в ст.6 Європейської конвенції про захист прав і основоположних свобод людини права особи на справедливий суд.

Суд прислухавшись до позиції сторони захисту виправдав К. за недоведеністю того, що в її діях є склад кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області

А.обвинувачувався у двох епізодах незаконного придбання, зберігання з метою збуту та збуті наркотичних засобів, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 307 КК України.

За дорученням Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги № 1149 від 16.10.2015 року у справу вступив адвокат **Михайло Головецький**.

Клієнт винним себе не визнав та наполягав на тому, що ніколи не займався збутом наркотиків, лише деколи вживав їх сам. З приводу першої ситуації пояснив, що Іван Чемний сам до нього подзвонив і домовився про зустріч, оскільки мав повернути гроші. При зустрічі він пригостив його сигаретами, віддавши їх йому з пачкою.

Щодо другого випадку, то саме І.дав йому наркотичний засіб – амфетамін і попросив поділити його на частини. Раніше він сам дав А.гроші щоб той придбав йому амфетамін. І.повернув решту коштів які лишилися після покупки. Через кілька хвилин чоловіка затримали і повідомили, що він ніби то збував наркотики. Клієнт вважає, що це провокація з боку правоохоронних органів і свідок Іван Чемний каже неправду, оскільки сам перебуває під слідством.

Адвокату, який посилався на практику Європейського суду з прав людини, вдалося довести у суді провокативний характер дій працівників оперативного підрозділу, а саме те, що за відсутності їх ініціативи та втручання, яке не було виключно пасивним, клієнт не вчинив би вказані злочини.

Вироком Тернопільського міськрайонного суду від 04 квітня 2016 року визнано клієнта адвоката **Михайла Головецького** невинуватим та виправдано за ч. 2 ст. 307 КК України у зв'язку з відсутністю в його діянні складу кримінального правопорушення.

Виправдувальний вирок оскаржений строною обвинувачення до апеляційного суду.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області

Кваліфікація діяння: ч. 2 ст. 249 КК України (санкція статті передбачає максимальну міру покарання у вигляді позбавлення волі до 3 років).

На стадії досудового слідства громадянин Б.В.В. обвинувачувався в тому, що він будучи засудженим 27.01.2015 р. Канівським міськрайонним судом Черкаської області за ч. 1 ст. 249 КК України, в період часу з 23.00 год. 06.05.2015 до 12.30 год. 07.05.2016р., знаходячись в акваторії Кременчуцького водосховища р. Дніпро біля набережної, діючи умисно, з метою незаконного вилову риби, за допомогою знаряддя лову - однієї рибачької сітки, здійснив незаконний вилов риби чим заподіяв матеріальної шкоди рибному господарству України.

Судовий розгляд справи здійснювався Канівським міськрайонним судом Черкаської області. Захисник **Тетяна Потієнко**, діяла за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області № 023-0000993 від 22.07.2015.

Допитом обвинуваченого, свідків та перевіркою матеріалів кримінального провадження судом встановлено, що докази незаконного вилову риби обвинуваченим Б.В.В., які були покладені органом досудового розслідування в основу його обвинувачення у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст. 249 КК України і на які посилається сторона обвинувачення, були одержані з порушенням вимог кримінально-процесуального закону.

Обвинувачений в судовому засіданні своєї вини в незаконному вилові риби не визнав. Вказав, що під час вилову риби на 1 спінінг випадково зачепив невідому рибальську сітку, яка йому не належала. В цей час до нього підійшли працівники міліції та екологічної інспекції, наказали витягнути сітку та

За ч. 2 ст. 307 КК
України

За ч.2 ст. 249 КК
України

взяти провину щодо незаконного вилову риби сіткою на себе.

Оскільки адвокатом доведено, що досудовим слідством, не надано належних доказів причетності обвинуваченого до інкримінованих йому діянь, пов'язаних з незаконним виловом риби, суд прийшов до висновку, що Б.В.В. слід визнати невинуватим у пред'явленому обвинуваченні за ч.2 ст. 249 КК України (незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом) та виправдати у зв'язку з недоведеністю, а цивільний позов прокурора Черкаської області в інтересах держави в особі Канівської міської ради Черкаської області про відшкодування шкоди, завданої незаконним рибним добувним промислом в розмірі 3230грн. 00 коп. залишити без розгляду.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернівецькій області

31 липня 2015 року Регіональним центром видано доручення № 024-000399 адвокату **Поповій-Завгородній Сніжані**.

За матеріалами кримінального провадження № 12015260040000903 підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 263 КК України. Відповідно до Кримінального кодексу носіння, зберігання, придбання, передача чи збут вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв без передбаченого законом дозволу, кваліфікується як тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років. Оскільки в діях обвинуваченого не доведено ознак інкримінованого йому злочину, а сторона обвинувачення не пред'явила належних і допустимих доказів, чоловіка виправдали за недоведеністю вини.

За ч. 1 ст. 263 КК
України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

В рамках кримінального провадження адвокатам **Роману Єрашову** та **Олександрю Атавіну** Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області були видані доручення від 25.06.2015 року № 787/15 та від 15.12.2015 року № 1625/15 відповідно. Захисту потребували чоловіки, які обвинувачувалися у вчиненні злочинів пов'язаних із обігом наркотичних засобів. Клієнту адвоката **Олександра Атавіна** інкримінувалися кримінальні правопорушення, передбачені ч. 2, 3 ст. 307 та ч. 2 ст. 311 КК України, за які ч. 3 ст. 307 КК України, за які передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 9 до 12 років з конфіскацією майна. Обвинувачені не визнавали свою вину в інкримінованих їм злочинах. Користуючись положеннями ст. 63 Конституції України, від дачі свідчень відмовилися. Завдяки прововій позиції адвокатів та їх стратегії захисту, у суді, вдалося визнати недопустимими частину доказів, зібраних стороною обвинувачення - такими, що отримані в порушення порядку, встановленому кримінальним процесуальним законом.

У суді було встановлено, що клієнти не скоювали інкримінованих їм злочинів, адже прямих доказів їх винуватості прокурор не надав. У зв'язку з цим, суд визнав обвинувачених невинуватими і виправдав за недоведеністю, що кримінальні правопорушення були вчинені саме ними.

Вирок Прилуцького міськрайонного суду Чернігівської області від 04.05.2016 року.

За ч. 2, 3 ст. 307 та ч.
2 ст. 311 КК України

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області було видано доручення адвокату **Володимирі Івашку** від 11.04.2016 року № 025-0000539. Захисту потребував чоловік, якого обвинувачували у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 309 КК України (незаконне виготовлення, придбання та зберігання наркотичних засобів, без мети збуту, у великих розмірах). За вчинення даного кримінального правопорушення передбачено кримінальну відповідальність у вигляді позбавлення волі на строк від 2 до 5 років. Обвинувачений не визнавав свою вину в інкримінованому йому злочині. Згідно з нормами кримінально процесуального законодавства, обов'язок доказування належності та допустимості доказів, даних щодо розміру процесуальних витрат та обставин, які характеризують обвинуваченого, покладається на сторону, що їх подає. Перевірка доказів на їх допустимість є найважливішою гарантією забезпечення прав і свобод людини і громадянина в кримінальному процесі та ухвалення законного і справедливого рішення у справі. Завдяки правовій позиції адвоката та обраній стратегії захисту, у суді, вдалося визнати недопустимими частину доказів, зібраних стороною обвинувачення - такими, що отримані в порушення порядку, встановленому кримінальним процесуальним законом. Прокурором не було здобуто допустимих, достатніх, належних, достовірних доказів, а також не доведено, що клієнт здійснив кримінальне правопорушення. Тож, вирок Ніжинського міськрайонного суду Чернігівської області від 12.05.2016 року чоловіка було визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні та виправдано у зв'язку з недоведеністю вчинення ним кримінального правопорушення.

За ч.2 ст. 309 КК
України

[] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

З ч.2 ст.186 КК України на ч.2 ст. 185 КК України

Підзахисна, клієнтка адвоката **Рябчія Ярослава** (який діяв згідно доручення центру від 05.02.2016 р. No 004-0023706), обвинувачувалася у вчиненні кримінальних правопорушень, пов'язаних із заволодінням чужим майном шляхом обману, вчинених повторно та у відкритому викраденні чужого майна, повторно, передбачених ч.2 ст.190 КК України (злочин середньої тяжкості, карається позбавленням волі на строк до трьох років), ч.2 ст.186 КК України (тяжкий злочин, карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років). Відповідно до обвинувального акту, 11.01.2016 року приблизно о 15.10 год. підзахисна, діючи умисно, повторно, керуючись корисливим мотивом, з метою заволодіння чужим майном шляхом обману і звернення його у власність, взявши з собою заздалегідь підготовлені дві сувенірні купюри номіналом по 500 гривень кожна та дві сувенірні купюри номіналом по 200 гривень кожна, які містять напис «це не гроші це приколи», прибула до будинку, де зустріла потерпілого. Представившись працівником Пенсійного фонду України підзахисна своїми запевненнями і супроводжуваними їх діями ввела в оману потерпілого, пояснивши йому, що принесла дотацію до пенсії. Після чого клієнтка, ввівши в оману потерпілого, разом із потерпілим зайшла до йогоквартири, де на той час знаходилась дружина потерпілого, 1942 р.н.. Знаходячись у квартирі, підзахисна ввівши в оману потерпілого та дружину потерпілого тим, що вона є працівником Пенсійного фонду України, пояснила, що принесла дотацію до пенсії у розмірі 580 грн. - потерпілому та 500 грн. - дружині потерпілого, таким чином викликала у потерпілого впевненість у здійсненні своїх намірів. Далі, під приводом розміну купюр для виплати дотації, передала потерпілому дві сувенірні купюри номіналом по 500 грн. кожна та дві купюри номіналом по 200 грн. кожна, які містять напис «це не гроші це приколи», а потерпілий, не помітивши запису «це не гроші це приколи», в свою чергу в якості здачі передав одну купюру номіналом 200 грн., одну купюру 20 грн. та одну купюру 10 грн. Отримавши від потерпілого грошові кошти, підзахисна одразу пішла, тим самим повторно, умисно, з корисливою метою шляхом обману заволоділа грошима потерпілого у загальній сумі 230 грн. В ході розгляду справи в суді першої інстанції завдяки роботі адвоката, вироком Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська від 8.04.2016 р. в справі No 201/1096/16 -к дії обвинуваченої було перекваліфіковано з ч.2 ст.186 КК України (тяжкий злочин) на ч.2 ст. 185 КК України (злочин середньої тяжкості - таємне викрадення чужого майна (крадіжка), вчиненого повторно. Вироком суду, обвинувачену визнано винною, та призначено покарання у вигляді позбавлення волі строком три роки. Інформація щодо подання стороною обвинувачення апеляційної скарги на вирок суду, – відсутня.

З ч. 1 ст. 115 КК України на ст. 118 КК України

Адвокат **Тафінцев Костянтин** здійснював захист за призначенням (доручення № 004-0023702 від 05.02.2016 р.) громадянки Б., яка звинувачувалася у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України - умисному вбивстві, тобто протиправному заподіяння смерті іншій людині (карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років). Обвинувачення полягало у тому, що знаходячись в стані алкогольного сп'яніння, підозрювана розпочала сварку з потерпілим, через те, що останній почав безпідставно ображати її грубою нецензурною лайкою, та тримаючи в лівій руці ніж, став погрожувати їй, висловлювати намір лишити її життя. В цей час у підозрюваній нібито виник намір, спрямований на умисне вбивство, тобто умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині. Реалізуючи свій злочинний умисел, вона своїми руками схопила руку в якій потерпілий тримав ніж, діючи умисно, завдала удару цим ножом в область грудної грудної клітини з лівого боку, спричинивши останньому тілесні ушкодження у вигляді проникаючого ножового поранення серця, від якого настала смерть. На стадії досудового розгляду, завдяки активній правовій позиції адвоката було змінено кваліфікацію дій підзахисної на правопорушення, передбачене ст. 118 КК України - вбивство при перевищенні меж необхідної оборони (злочин невеликої тяжкості, що карається позбавленням волі на строк до двох років).

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Житомирській області

Адвокат **Халімончук Руслан** (доручення № 006-0001250 від 21 вересня 2014 р.) здійснював захист клієнта гр. Б., який обвинувачувався у скоєнні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України, а саме в умисному протиправному заподіянні смерті іншій людині, що карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років, та у скоєнні злочину передбаченого ч. 1 ст. 263 КК України, а саме в незаконному придбанні та зберіганні зброї, що карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років.

**З ч. 1 ст. 115 КК
України на ч. 2 ст.
121 КК України**

У ході розгляду справи, адвокат наголошував суду на тому, що обвинувачений під час нанесення тілесних ушкоджень не мав умислу на вбивство, а державний обвинувач не надав суду жодних належних доказів, які би спростовували цей факт.

Тому, завдяки професійній роботі адвоката **Халімончука Руслана**, під час судового провадження, процесуальним прокурором було перекваліфіковано дії обвинуваченого з ч. 1 ст. 115 КК України (умисне вбивство) на ч. 2 ст. 121 КК України (умисне спричинення тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого). Вироком Коростенського міськрайонного суду Житомирської області від 19 квітня 2016 року гр. Б. засуджено за сукупністю кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 121 та ч. 1 ст. 263 КК України і призначено покарання у вигляді 8 років позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Адвокат **Дренкалюк Іван**, який діяв згідно доручення центру від 18.06.2015р. № 1068, – надав правову допомогу підзахисному. Первинно, підзахисний обвинувачувався, згідно обвинувального акту у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12015070040001872 від 28.05.2015р., за ч.2 ст.185 КК України (Крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, – карається позбавленням волі на строк до п'яти років), ч.2 ст.304 КК України (Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність, у пияцтво, у заняття жебрацтвом, азартними іграми, вчинені щодо малолітньої особи або батьком, матір'ю, вітчимою, мачухою, опікуном чи піклувальником, або особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого чи піклування про нього, – караються позбавленням волі на строк від чотирьох до десяти років), та двох епізодів злочину за ч.3 ст.185 КК України (Крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, – карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років).

**Виключення епізодів
злочинної діяльності**

В ході розгляду кримінального провадження в Мукачівському міськрайонному суді Закарпатської області, в зв'язку з встановленням нових фактичних обставин кримінальних правопорушень, у яких обвинувачувався підзахисний, прокурором було змінено обсяг обвинувачення, що віднайшло своє відображення в обвинувальному акті від 12.04.2016р., затвердженого керівником Мукачівської місцевої прокуратури, згідно якого підзахисний обвинувачується у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст.185 КК України (Крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, – карається позбавленням волі на строк до п'яти років), одного епізоду злочину за ч.3 ст.185 КК України (Крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, – карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років).

Вироком Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 25.04.2016р. в справі № 303/6601/15-к провадження № 1-кп/303/164/16 підзахисного було визнано винним і засуджено до покарання за ч.2 ст.185 КК України – у виді 2 років позбавлення волі, за ч.3 ст.185 КК України – у виді 3 років позбавлення волі.

На підставі ч.1 ст.70, ч.1 ст.71 КК України, з врахуванням приєднання невідбутої частини покарання за вироком Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 16.04.2015р., визначено остаточне покарання у виді 3 років 1 місяця позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Запорізькій області

Громадянин «П» обвинувачувався у тому, що діючи умисно, з корисливих мотивів, за попередньою змовою із громадянином «А», знаходячись біля будинку, із застосуванням насильства, яке не є небезпечним для життя та здоров'я, нанесли не менше п'яти ударів кулаками рук в область голови потерпілого, спричинивши останньому фізичну біль, після чого громадянин «П» відкрито викрав із карману куртки потерпілого мобільний телефон «Lenovo S-660», чим спричинив матеріальну шкоду на суму 4 263 гривні.

**З ч.2 ст.186 на ч.2
ст.190 КК України**

Слідчим громадянину «П» було повідомлено про підозру у скоєнні злочину. Вищезазначені дії громадянина «П» було кваліфіковано за ч.2 ст.186 КК України, а саме грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, за попередньою змовою групою осіб (карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років).

Крім того, клієнт обвинувачувався у тому, що у березні 2016 року він, діючи умисно, повторно, з

корисливих мотивів, маючи умисел, спрямований на таємне викрадення чужого майна, шляхом вільного доступу викрав велосипед, чим спричинив матеріальну шкоду громадянину «М» у розмірі 1450 грн. Дії громадянина «П» було кваліфіковано за ч.2 ст.185 КК України, а саме як крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб (карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк).

Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги для захисту підозрюваного 22.04.2016 року дорученням № 008-0001742 було призначено адвоката **Силкіну Надію**.

В ході досудового слідства, завдяки професійній роботі захисника **Надії Силкіної**, було встановлено, що підозрюваний громадянин «П», діючи умисно, з корисливих мотивів, шляхом обману, під приводом здійснення телефонного дзвінка, при цьому заздалегідь не бажаючи повертати майно власнику, попросив у потерпілого мобільний телефон «Lenovo S-660», після чого з місця вчинення кримінального правопорушення зник, та розпорядився майном на власний розсуд, чим спричинив матеріальну шкоду потерпілому на суму 4 263 гривні. Таким чином громадянину «П» було змінено раніше повідомлену підозру за першим епізодом нач.2 ст.190 КК України, а саме шахрайство, вчинене за попередньою змовою групою осіб. Таким чином, завдяки професіоналізму та плідній роботі адвоката **Силкіної Надії**, в першому епізоді було змінено кваліфікацію з тяжкого злочину на злочин середньої тяжкості.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області

Виключення обвинувачення в частині ч.3 ст. 185 КК України

Будучи раніше судимим, клієнт обвинувачувався у крадіжці, що поєднана з проникненням до житла, та у тому, що він перебуваючи на подвір'ї господарства, що знаходиться в Жовківському районі, на ґрунті особистої неприязності, з метою умисного спричинення тілесних ушкоджень, під час сварки, наніс особі удари в обличчя та шию, що спричинило синці та крововиливи в білкову оболонку правого ока потерпілого, такі удари відносяться до легкого ступеня тяжкості. В судовому засіданні обвинувачений у спричиненні тілесних ушкоджень визнав свою вину повністю, щиро розкався. Вирішуючи питання про міру покарання обвинуваченого, суд прийшов до висновку про можливість виправлення обвинуваченого з обранням покарання у виді громадських робіт на строк 160 годин. До винесення судом вироку, завдяки професійній роботі адвоката **Кирилюка Віктора**, прокурор відмовився від обвинувачення підсудного за вчинення злочину передбаченого ч.3 ст. 185 КК України, що відноситься до злочинів великої тяжкості. Відтак підсудного було засуджено лише за вчинення злочину невеликої тяжкості а саме за ч.1 ст. 125 КК України. Адвокат **Кирилюк Віктор**, доручення № 1945 від 10.08.2015р.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області

З ч. 1 ст. 115 КК України на ч. 2 ст. 121 КК України

Обвинувачений, знаходячись в будинку потерпілого, не будучи ініціатором сварки з останнім, але в умовах конфліктної ситуації, викликаній несподіваною для нього агресивною поведінкою потерпілого, умисно спричинив останньому тілесні ушкодження, свідомо допускаючи нанесення тілесних ушкоджень будь-якої тяжкості. Однак, він не бажав настання смерті потерпілому, хоча повинен був і міг передбачати ці наслідки в конкретних обставинах. Досудовим слідством дії клієнта було кваліфіковано за ч.1 ст. 115 КК України – умисне вбивство, санкція за яке передбачена у вигляді позбавлення волі строком від 7ми до 15 років. Клієнт звернувся за допомогою до Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Сумській області, який обрав захисником адвоката **Віктора Вербицького**, згідно доручення № 18-00000193 від 25.02.2014р.. Захисник **Віктор Вербицький** за погодженою правовою позицією з підзахисним зміг переконати суд в невірній кваліфікації дій обвинуваченого. Суд прийняв до уваги докази сторони захисту та визнав що дії обвинуваченого необхідно перекваліфікувати за ч. 2 ст. 121 КК України – нанесення тяжких тілесних ушкоджень, що призвели до смерті потерпілого.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Харківській та Луганській областях

З ч.2 ст.15 - ч.4 ст.152 КК України на ч.2 ст. 156 та з ч.2 ст.186 КК України на ч.1 ст.186 КК України.

Адвокат **Цемкалов Вадим** (доручення № 3886 від 04.09.2015 року) здійснював захист клієнта - громадянина Г.. який обвинувачувався у вчиненні:

- особливо тяжкого злочину, передбаченого ч.2 ст.15 - ч.4 ст.152 КК України, санкція статті передбачала покарання - позбавлення волі терміном від 10 до 15 років;
- тяжкого злочину, передбаченого ч.2 ст.186 КК України, санкція статті передбачала покарання - позбавлення волі терміном від 4 до 6 років;
- злочину середньої тяжкості, передбаченого ч.1 ст.156 КК України, санкція статті передбачала покарання - позбавлення волі терміном до 5 років.

Завдяки роботі адвоката **Цемкалова Вадима**, суд перекваліфікував дії гр. Г. з ч.2 ст.15 - ч.4 ст.152 КК України на ч.2 ст. 156 (санкція статті передбачає покарання - позбавлення волі терміном від 5 до 8 років) та з ч.2 ст.186 КК України на ч.1 ст.186 (санкція статті передбачає покарання - позбавлення волі терміном до 4 років) та призначив йому остаточне покарання на підставі ч.1 ст. 70 ККУ України у ви-

гляді 7 років позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Хмельницькій області

З ч.2 ст. 307 КК України на ч.2 ст. 309 КК України

Органами досудового розслідування клієнт підозрювався у скоєнні злочинів, передбачених ст. 307 ч.2, ст. 310 ч.2 КК України. Клієнту загрожувало покарання у вигляді позбавлення волі строком до 10 років з конфіскацією майна. Для захисту клієнта Регіональним центром з надання БВПД у Хмельницькій області було видане доручення №022-0001094 від 02.09.2015 року адвокату **Плавуцькому Вадиму**. Увесь судовий розгляд справи адвокат наполегливо доводив, що кваліфікація дій клієнта за ч.2 ст.307 КК України не ґрунтується на доказах. Після дослідження усіх письмових доказів прокуратура змінила обвинувальний акт в суді і суд виніс вирок. За вироком суду Д Д О засуджено за ч.2 ст. 310 КК України до 4 років позбавлення волі, за ч.2 ст.309— 3 років позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області

З ч.3 ст. 15 ч.3 ст. 289 КК України на ч.3 ст.15 ч.2 ст. 289 КК України, та виключення обвинувачення за ч. 2 ст.15, п.п.6, 12 ч. 2 ст.115 КК України

На стадії досудового слідства громадянин К.Є.І. обвинувачувався в тому, що він перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння за попередньою змовою з Т.Д.М. з метою незаконного заволодіння автомобілем вчинили напад на Н.Е.М., поєднаний із застосуванням насильства, небезпечного для його життя та здоров'я.

Також, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння за попередньою змовою з Т.Д.М., з метою умисного вбивства Н.Е.М. для незаконного заволодіння належним йому автомобілем, під приводом здійснення поїздки до с. Холоднлянське, Смілянського району, сіли до вказаного автомобіля, після чого приїхавши до вказаного місця за допомогою заздалегідь заготовленого відрізка дроту Т.Д.М. почав душити потерпілого, однак з причин, що не залежали від їх волі, злочин не закінчили, так як Н.Е.М. втік з місця події.

Дії обвинувачених органом досудового слідства кваліфіковані як незакінчений замах на незаконне заволодіння транспортними засобами, вчинене за попередньою групою осіб, поєднаних з насильством, небезпечним для життя та здоров'я потерпілого. Інший епізод кваліфікований, як закінчений замах на умисне вбивство, тобто умисне, протиправне заподіяння смерті іншій людині, вчинене з корисливих мотивів за попередньою змовою групою осіб (ч.3 ст.289 КК України (санкція статті передбачає максимальну міру покарання у вигляді позбавлення волі до 12 років), ч.2 ст.115 КК України (санкція статті передбачає максимальну міру покарання у вигляді позбавлення волі до 15 років або довічним позбавленням волі).

Судовий розгляд справи здійснювався Соснівським районним судом м. Черкаси. Захисник **Олександр Цвіркун**, який діяв за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Черкаській області № 023-0000050 від 15.01.2016р., ретельно проаналізувавши матеріали справи, під час розгляду справи, завдяки своєму професійному досвіду домігся того, щоб його підзахисному змінили обвинувачення, мотивуючи це тим, що підзахисний не мав умислу на спричинення потерпілому будь-яких тілесних ушкоджень чи на позбавлення його життя, та не мав будь-яких домовленостей з цього факту з Т.Д.М. Суд, враховуючи доводи адвоката, дії К.Є.І. за ч.3 ст.15 ч. 3 ст. 289 КК України перекаваліфікував на ч.3 ст.15 ч. 2 ст. 289 КК України та, взявши до уваги недостатність доказів причетності обвинуваченого до скоєння злочину передбаченого ч. 2 ст.15, п.п.6, 12 ч. 2 ст.115 КК України, закрив це кримінальне провадження відносно клієнта адвоката Цвіркуна Олександра, у зв'язку з не встановленням доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливості їх отримання.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

З ч. 3 ст. 187 на ч. 3 ст. 185 КК України

Адвокату **Миколі Коваленку** Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області в рамках кримінального провадження № 12015270080000599 було видано доручення від 20.12.2015 року № 1647/15. Захисту потребував клієнт, якого було затримано за підозрою у вчиненні особливо тяжкого злочину, передбаченого ч. 3 ст. 187 КК України (розбійний напад з метою заволодіння чужим майном з погрозою застосування насильства, що є небезпечним для життя та здоров'я особи, яка зазнала нападу, поєднаний з проникненням у приміщення). За вчинення даного кримінального правопорушення передбачено кримінальну відповідальність у вигляді позбавлення волі на строк від 7 до 12 років із конфіскацією майна. У суді першої інстанції адвокат домігся зміни кваліфікації кримінального правопорушення, яке було інкриміновано його підзахисному, із ч. 3 ст. 187 КК України на злочин, передбачений ч. 3 ст. 185 КК України (крадіжка, поєднана з проникненням у приміщення). Суд погодився, що стороною обвинувачення не доведено належними та допустимими доказами того, що в діях обвинуваченого міститься склад кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 187 КК України. Зокрема, недоведеним залишився факт застосування обвинуваченим погрози насильством до потерпілої. Разом з тим, у судовому засіданні знайшла своє підтвердження його вина у вчиненні менш тяжкого кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України.

Відповідно до вироку Бобровицького районного суду Чернігівської області від 13.05.2016 року підза-

хисного адвоката визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, та призначено покарання у виді трьох років позбавлення волі.

[] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Волинській області

Органом досудового розслідування за погодженням прокурора, Клієнти обвинувачувалися у тому, що на початку січня 2015 року, у період з 10 год. до 15 год., з метою незаконного видобування корисних копалин загальнодержавного значення, порушуючи порядок, встановлений Законом України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» від 18.11.1997 року, всупереч п.4 ч.3 ст.9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 року, що передбачає надання дозволу (ліцензії) на видобуток дорогоцінного каміння органогенного утворення, в порушення вимог Кодексу України про надра, без отримання спеціального дозволу на користування надрами, перебуваючи в лісовому масиві лісництва одного з державних підприємств лісового господарства, що на території Волинської області, поблизу озера, на землях лісового фонду, не являючись суб'єктами підприємницької діяльності, самовільно, за допомогою штикової лопати, копанок, підсаків, металевої шпичі та гумових чобіт, шляхом вторинного використання ямкових отворів, що були утворені внаслідок попереднього незаконного видобутку, а також вчинення активних дій по вилученню корисних копалин із гірських порід навколо вказаних ямкових отворів, здійснювали незаконне видобування бурштину-сирцю, який згідно постанови Кабінету Міністрів України №827 від 12.12.1994 «Про затвердження переліку корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення» являється корисною копалиною загальнодержавного значення, дорогоцінним камінням органогенного утворення, внаслідок чого незаконно видобули 1 кг 354 гр бурштину-сирцю.

Адвокатами **Олександром Носковим** та **Ольгою Чих** (доручення № 1375 від 09.11.2015 та №121 від 31.01.2015) була обрана правова позиція, узгоджена з Клієнтами, яка полягала в тому, що висунуті обвинувачення є безпідставними, а вина Клієнтів у вчиненні інкримінованого злочину не доведена належними та допустимими доказами. Крім цього, дії Клієнтів, які виразилися у збиранні з поверхні ґрунту навколо ямкових отворів речовини схожої на бурштин-сирець, не утворюють складу інкримінованого їм кримінального правопорушення.

За наслідками судового розгляду даного кримінального провадження, незважаючи на невизнання Клієнтами своєї вини та аналогічної принципової позиції захисників **Олександра Носкова** та **Ольги Чих**, суд 1-ї інстанції вважав обвинувачення доведеним повністю, визнав Клієнтів винуватими та засудив кожного до покарання у виді обмеження волі на строк 2 роки зі звільненням від покарання з випробуванням з іспитовим терміном 1 рік.

Не погоджуючись із зазначеним вирокком Маневичького районного суду, з мотивів його невідповідності фактичним обставинам справи, недоведеності вини Клієнтів, порушення норм матеріального та процесуального права, адвокатами **Олександром Носковим** та **Ольгою Чих** була підготовлена та подана апеляційна скарга. В своїй скарзі адвокати просили скасувати вирок суду 1-ї інстанції, а кримінальне провадження відносно Клієнтів закрити.

Під час судового засідання в Апеляційному суді Волинської області адвокати доводили колегії суддів про неналежність та недопустимість доказів сторони обвинувачення, відсутність складу кримінального правопорушення та недоведеність його вчинення Клієнтами.

Із зазначеними доводами захисту Апеляційний суд Волинської області погодився.

Погоджуючись із доводами захисників **Олександра Носкова** та **Ольги Чих**, апеляційним судом було встановлено, що затримання Клієнтів та вилучення у них рюкзака з камінням, інших предметів проведено з порушенням вимог закону.

Як на доведеність винуватості Клієнтів, суд першої інстанції послався на показання свідків – представників громадської організації, які стверджували про видобування бурштину обвинуваченими за допомогою лопати, копанок та підсаків. І ці обставини свідкам стали відомі зі слів Клієнтів після їх незаконного затримання. При цьому, свідки особисто не бачили видобування Клієнтами бурштину, на місці вчинення злочину Клієнтів не виявляли. У зв'язку з цим, суд апеляційної інстанції вважає показання зазначених свідків недопустимими доказами.

Що стосується показань свідків – понятих, то останні також ствердили, що очевидцями незаконного видобування бурштину Клієнтами не були та лише підтвердили їх показання про збирання каміння, схожого на бурштин-сирець.

Закриття кримінального провадження апеляційним судом у результаті розгляду апеляцій захисників на обвинувальний вирок суду першої інстанції

За таких обставин Апеляційний суд Волинської області бере за основу показання Клієнтів в суді першої та апеляційної інстанції та відкидає показання під час їх незаконного затримання як такі, що надані під психологічним тиском свідків-представників громадської організації.

Захисниками **Олександром Носковим** та **Ольгою Чих** звернуто увагу суду на ту обставину, що слідчий експеримент під час досудового розслідування з обвинуваченими не проводився. Також голосливим та не доведеним є твердження обвинувачення про ідентичність піску на лопаті тому, який знаходиться на місці події, оскільки будь-яка експертиза з цього приводу не проводилася.

Також, адвокати **Олександр Носков** та **Ольга Чих** в обґрунтування апеляційних скарг вказували на те, що об'єктивна сторона інкримінованого Клієнтам злочину полягає у вилученні бурштину-сирцю із надр в результаті їхньої розробки та проводиться шляхом знімання верхнього шару ґрунту або вимивання його водою під тиском із застосуванням технічних засобів. Разом з тим, судом встановлено, що Клієнти на поверхні землі збирали каміння, схоже на бурштин-сирець, без застосування будь-яких засобів. Таким чином, суд першої інстанції безпідставно послався на доведеність стороною обвинувачення об'єктивної сторони злочину.

Крім цього, обвинуваченням не доведено, що у Клієнтів був вилучений саме бурштин-сирець, оскільки гемологічна експертиза не проводилася, а Клієнти достеменно не знали про походження бурштину-сирцю.

Судом апеляційної інстанції також встановлено, що злочин, який інкримінується Клієнтам, є закінченим з моменту вчинення дій з видобування бурштину-сирцю. Однак, органом досудового розслідування не доведено, що обвинувачені здійснювали будь-які активні дії, що полягали у вилученні з родовищ бурштину. Крім цього, під час проведення огляду місця події вилучення наявної речовини в рюкзаку проведено з порушенням вимог закону і на даний час можливість встановити її походження втрачена.

У зв'язку з цим, враховуючи принципову позицію адвокатів **Олександра Носкова** та **Ольги Чих**, Апеляційним судом Волинської області, згідно ст.417 КПК України, скасовано обвинувальний вирок Маневицького районного суду Волинської області і закрито кримінальне провадження на підставі п.3 ч.1 ст.284 КПК України, у зв'язку із не встановленням достатніх доказів для доведення винуватості обвинувачених в суді.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД Житомирській області

Адвокат **Сягровська Лариса** (доручення № 57 від 31 січня 2013 р.) здійснювала захист клієнта гр. С., який обвинувачувався і був засуджений за скоєння злочину, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України, а саме за умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині. КК України за вчинення вищевказаного злочину передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.

Після набуття вироком Бердичівського міськрайонного суду Житомирської області, яким гр. С було засуджено до позбавлення волі, адвокат **Сягровська Лариса** не припинила своїх дій щодо захисту законних прав свого клієнта і звернулась в суд касаційної інстанції з відповідною скаргою, в якій адвокат просила змінити судові рішення першої та апеляційної інстанції, перекваліфікувати його дії з ч. 1 ст. 115 КК України на ст. 124 КК України та призначити покарання не пов'язане з позбавленням чи обмеженням волі або застосувати положення ст. 69, 75 КК України. Наполягала на пом'якшенні гр.. С покарання у зв'язку з важким станом його здоров'я.

Завдяки принциповій позиції адвоката **Сягровської Лариси**, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ ухвалив рішення, яким пом'якшив призначене гр.. С покарання за ч. 1 ст. 115 КК України із застосуванням ч. 1 ст. 69 КК України до 4 років позбавлення волі.

Адвокат **Миколайчук Павло** (доручення № 006-0000852 від 09 жовтня 2013 р.) здійснював захист гр. Л., який обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України, а саме в незаконному придбанні та зберіганні з метою збуту, а також збут наркотичних засобів, вчинені повторно, що карається карається позбавленням волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна.

Під час розгляду справи в суді першої інстанції адвокату **Миколайчуку Павлу**, завдяки дотриманню стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі та принциповій позиції щодо дотримання процесуального законодавства всіма учасниками кримінального провадження в суді, вдалося добитися винесення судом виправдовувального вироку.

Не погодившись з прийнятим рішенням, процесуальний прокурор подав апеляційну скаргу. І 17 березня 2016 року колегія судової палати з розгляду кримінальних справ апеляційного суду Житомирської області, при перегляді справи за участю адвоката **Миколайчука Павла**, своєю ухвалою залишила апеляційну скаргу прокурора без задоволення, а виправдовувальний вирок Брусилівського райсуду Житомирської області від 02.09.2015 року щодо гр. Л. без змін.

Пом'якшення
покарання із за-
стосуванням ст. 69
КК України

Залишення ви-
правдовувального
вироку без змін

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Апеляційний суд погодився з судом першої інстанції в частині зміни кваліфікації дій обвинуваченого з ч. 1 ст. 115 КК України на ч. 1 ст. 121 КК України, та необхідності призначення покарання із застосуванням ч. 1 ст. 69 КК України

Адвокат **Коструб Василь**, який діяв згідно доручення центру від 30.07.2015р. № 1372, надавав правову підзахисному. Підзахисний початково, згідно даних об'єднаного кримінального провадження підозрювався у вчиненні кримінальних правопорушень, склад яких передбачений ч.1 ст.15, ч.1 ст.115 КК України (Замах на вчинення вбивства, тобто умисного протиправного заподіяння смерті іншій людині, – карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років) та ч.1 ст.125 КК України (Умисне легке тілесне ушкодження, що спричинило короткочасний розлад здоров'я або незначну втрату працездатності, – карається обмеженням волі на строк до двох років).

Після вступу адвоката в справу, постановою про закриття кримінального провадження від 10.11.2015р. кримінальне провадження за підозрою підзахисного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.125 КК України було закрито на підставі п. 7 ч.1 ст.284 КПК України, у зв'язку з відмовою потерпілої від обвинувачення у формі приватного обвинувачення.

Згідно постанови про перекваліфікацію правопорушення дій підозрюваного від 10.11.2015р., із його дії кваліфіковано за а ч.1 ст.121 КК України (Умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, чи таке, що спричинило втрату будь-якого органу або його функцій, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, або переривання вагітності чи непоправне знівечення обличчя, – карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років) і в подальшому, згідно даних обвинувального акту від 11.11.2015р. пред'явлено обвинувачення за вказаною статтею.

При здійсненні захисту у суді першої інстанції, за поданим адвокатом клопотанням, ухвалою Тячівського районного суду Закарпатської області від 16.11.2015р. у справі № 307/3507/15-к, провадження № 1-кп/307/444/15 було змінено запобіжний захід підзахисному із тримання під вартою на домашній арешт без застосування електронних засобів контролю.

За вироком Тячівського районного суду Закарпатської області від 11.12.2015р. у справі № 307/3507/15-к, провадження № 1-кп/307/444/15 підзахисного було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.1 ст.121 КК України і призначено покарання у виді позбавлення волі строком на п'ять років, на підставі ст.75 КК України звільнено від призначеного покарання з призначенням іспитового строку в три роки.

Не погодившись з вказаним вироком, сторона обвинувачення звернулася з апеляційною скаргою на вирок суду.

За вироком апеляційного суду Закарпатської області від 14.04.2016р. апеляційну скаргу прокурора задоволено частково, вирок Тячівського районного суду Закарпатської області від 11.12.2015р. щодо обвинуваченого в частині призначення покарання та звільнення від його відбування – скасовано.

Обвинуваченого визнано винним за ч.1 ст.121 КК України та із застосуванням ч.1 ст.69 КК України, призначено покарання у виді 3 років позбавлення волі.

Вирок суду першої інстанції скасовано, призначено новий розгляд у суді першої інстанції

Адвокат **Ставичний Петро** здійснював захист за призначенням обвинуваченого згідно доручення центру від 01.03.2016р. № 460 у суді апеляційної інстанції. Підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.3 ст.152 КК України (зґвалтування, вчинене групою осіб, або зґвалтування неповнолітньої чи неповнолітнього – карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років), ч.2 ст.153 КК України (задоволення статевої пристрасті неприродним способом із застосуванням фізичного насильства, погрози його застосування або з використанням безпорадного стану потерпілої особи, вчинене повторно або групою осіб, або особою, яка раніше вчинила будь-який із злочинів, передбачених статтями 152 або 154 цього Кодексу, а також вчинене щодо неповнолітньої чи неповнолітнього, – карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років), ч.2 ст.185 КК України (крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, – карається позбавленням волі на строк до п'яти років), ч.1 ст.304 КК України (Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність, у пияцтво, у заняття жебрацтвом, азартними іграми – карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років).

Вироком Виноградівського районного суду Закарпатської області від 24.11.2015р. в справі № 299/1949/15-к підзахисного визнано винним у вчиненні вказаних злочинів та призначено остаточне покарання у виді позбавлення волі строком на 7 років.

Не погодившись з вказаним вироком обвинувачений та його захисник подали апеляційні скарги.

Адвокат, призначений центром на стадії розгляду справи в апеляційному суді, надав правову допомогу підзахисному в апеляційному суді Закарпатської області.

Ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 11.05.2016р. у справі № 299/1949/15-к апеляційні скарги захисника адвоката в інтересах обвинувачених, обвинуваченого, прокурора Виноградівського відділу Берегівської місцевої прокуратури – задоволено частково.

Вирок Виноградівського районного суду Закарпатської області від 24.11.2015 року щодо підзахисного

за ч.3 ст.152, ч.2 ст.153, ч.2 ст.185, ч.1 ст.304 КК України скасовано і призначено новий розгляд у суді першої інстанції зі стадії підготовчого судового засідання.

При цьому, суд апеляційної інстанції зазначив, що як убачається, з матеріалів кримінального провадження, суд першої інстанції встановивши, що обвинувачені є особами ромської народності, недостатньо володіють державною мовою, якою ведеться судочинство, не реалізував право останніх виступати в суді рідною мовою та мати перекладача, відтак порушив право обвинувачених користуватися мовою, якою вони володіють та допомогою перекладача, що у свою чергу перешкодило їм здійснити належний захист своїх прав по пред'явленому обвинуваченню.

З матеріалів кримінального провадження також вбачалося, що суд першої інстанції, у порушення вимог ст.ст.49, 52 КПК України підготовче судово засідання – 08.07.2015 року провів у відсутності захисника адвоката, участь якого за вказаних обставин є обов'язковою, чим істотно порушив право обвинувачених на захист та кримінальний процесуальний закон, що тягне за собою скасування вироку.

Зазначені обставини свідчать про порушення загальних засад кримінального провадження відповідно до вимог ст.7 КПК України.

Установлені та наведені в ухвалі апеляційного суду порушення кримінального процесуального закону є істотними, оскільки торкаються прав та законних інтересів як обвинувачених так і потерпілої, які перешкодили суду повно, і всебічно розглянути кримінальне провадження, і вплинули, чи могли вплинути на постановлення законного, обґрунтованого та вмотивованого судового рішення, а тому вирок підлягає скасуванню.

Адвокат **Ільницький Сергій**, який діяв згідно доручення центру від 01.03.2016р. № 461, був залучений для надання правової допомоги підзахисному у суді апеляційної інстанції. Підзахисний обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.3 ст.152 КК України (зґвалтування, вчинене групою осіб, або зґвалтування неповнолітньої чи неповнолітнього – карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років), ч.2 ст.153 КК України (задоволення статевої пристрасті неприродним способом із застосуванням фізичного насильства, погрози його застосування або з використанням безпорадного стану потерпілої особи, вчинене повторно або групою осіб, або особою, яка раніше вчинила будь-який із злочинів, передбачених статтями 152 або 154 цього Кодексу, а також вчинене щодо неповнолітньої чи неповнолітнього, – карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років), ч.1 ст.186 КК України (відкрите викрадення чужого майна (грабіж) – карається позбавленням волі на строк до чотирьох років).

Адвокат **Моняк Роман** здійснював захист за призначенням обвинуваченого за доручення центру від 26.02.2013р. № 170. Вироком Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 08 грудня 2014 року підзахисний визнаний винним у вчиненні злочинів, передбачених п.п.6, 12, 13 ч.2 ст.115 (умисне вбивство з корисливих мотивів, вчинене за попередньою змовою групою осіб, вчинене особою, яка раніше вчинила умисне вбивство, – карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі), ч.4 ст.187 (розбій, спрямований на заволодіння майном у великих чи особливо великих розмірах або вчинений організованою групою, або поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень, – карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років), ч.3 ст.289 (незаконне заволодіння транспортним засобом вчинені організованою групою або поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони завдали великої матеріальної шкоди, – караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років), ч.1 ст.263 (носіння, зберігання, придбання, передача чи збут вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв без передбаченого законом дозволу – караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років), ч.3 ст.187 (розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, – карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років), ч.2 ст.15 – ч.3 ст.289 (замах на незаконне заволодіння транспортним засобом вчинені організованою групою або поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони завдали великої матеріальної шкоди, – караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років) КК України та засуджений за сукупністю вчинених злочинів, згідно ч.1 ст.70 КК України, до довічного позбавлення волі.

У відповідності до ст.71 КК України шляхом поглинення невідбутої частини покарання призначеного за вироком Військового суду Західного регіону України від 14 грудня 2000 року цим покаранням остаточно до відбуття підзахисному призначено покарання у вигляді довічного позбавлення волі, з конфіскацією всього належного йому майна.

Не погодившись з зазначеним вироком захисником підготовлено апеляційну скаргу в інтересах засу-

Вирок суду першої інстанції скасовано, призначено новий судовий розгляд у суді першої інстанції

Вирок суду першої інстанції скасовано, призначено новий розгляд у суді першої інстанції

дженого, в якій просив вирок суду щодо його підзахисного в частині засудження за п.п.6, 12, 13 ч.2 ст.115, ч.4 ст.187, ч.3 ст.289, ч.1 ст.263, ч.3 ст.187, п.п.6, 12, 13 ч.2 ст.115, ч.4 ст.187, ч.2 ст.15 – ч.3 ст.289 КК України змінити, кваліфікувати його дії за ч.1 ст.263 КК України, а в частині обвинувачення за п.п.6, 12, 13 ст.115, ч.4 ст.187, ч.3 ст.289, ч.3 ст.187, п.п.6, 12, 13 ч.2 ст.115, ч.4 ст.187, ч.2 ст.15 – ч.3 ст.289 КК України – виправдати. Зазначив, що вирок суду є незаконним та необґрунтованим, винесеним з порушенням норм КПК України, а викладені в ньому висновки такими, що не відповідають фактичним обставинам справи. В обґрунтування доводів апеляції зазначає, що судом не було дано належної оцінки частковому визнанню вини засудженим, а вирок суду ґрунтується виключно на показах іншого обвинуваченого, які він неодноразово змінював. На його думку, судом не було дано належної оцінки тому факту, що змінені покази іншого обвинуваченого є лише його спробою самозахисту і уникнення відповідальності та мають критично оцінюватись судом. У вирокі судом не визначено ролі кожного з підсудних у вчиненні інкримінованих їм злочинів, на що неодноразово вказувалось в своїх рішеннях вищестоящими судами.

Ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 15.04.2016р. у справі № 308/8903/13-к апеляційної скарги підсудних та захисника задоволено частково. Вирок Ужгородського міськрайонного суду від 08.12.2014 року щодо підзахисних – скасовано, а кримінальну справу направлено на новий судовий розгляд до того ж суду в іншому складі.

Скасовуючи вирок суду, апеляційний суд зазначив наступне.

Відповідно до ч.1 ст.334 КПК України (1960 року) мотивувальна частина обвинувального вироку повинна містити формулювання обвинувачення, визнаного судом доведеним, з зазначенням місця, часу, способу вчинення та наслідків злочину, форми вини і мотивів злочину. Проте, ці та інші вимоги КПК України (1960 року) судом першої інстанції при розгляді справи дотримано не було.

Як вбачається з протоколів судового засідання та матеріалів кримінальної справи, суд розглядаючи справу по обвинуваченню у вчиненні особливо тяжких злочинів, необґрунтовано обмежився оголошенням показань всіх потерпілих та більшості свідків, замість безпосереднього їх допиту в судовому засіданні.

Так, жоден із 6 потерпілих не був безпосередньо допитаний судом. В порушення вимог ст.ст.135, 136, 290 КПК України (1960 року) причини їх неявки в судове засідання судом не з'ясовані, не вжито достатніх заходів щодо забезпечення участі цих потерпілих при розгляді справи, не вирішено питання чи можливо за їх відсутності з'ясувати всі обставини справи та захистити їх права та інтереси, а також не з'ясована думка учасників судового розгляду про можливість закінчення розгляду справи у відсутності потерпілих, чим порушені як права самих потерпілих так і права підсудних на захист в частині безпосереднього допиту потерпілих в судовому засіданні та можливості задавати їм питання на свій захист.

При цьому, в матеріалах справи також відсутні заяви потерпілих про розгляд справи в їх відсутності, як і дані про те, що вони належним чином повідомлені про час та місце слухання даної справи.

Крім того, потерпілими під час досудового слідства були заявлені цивільні позови, які судом першої інстанції в порушення вимог ст.ст.297, 298 КПК України (1960 року) не оголошувались, не була з'ясована думка кожного підсудного щодо них, а в порушення вимог ст.ст.291, 328 КПК України (1960 року) цивільні позови було вирішено у їх відсутності, про що вказується в апеляційних скаргах засуджених та адвоката.

Аналогічним чином суд першої інстанції допустив очевидну неповноту та однобічність судового слідства, не допитавши в судовому засіданні безпосередньо свідків обвинувачення, обмежившись оголошенням їх показань на досудовому слідстві, чим порушено вимоги ст.306 КПК України (1960 року).

Недотримання судом першої інстанції вказаних вимог кримінально-процесуального закону та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод позбавило можливості постановити щодо обвинувачених законний і обґрунтований вирок, який би відповідав вимогам ст.ст.323, 334 КПК України (1960 року).

Як видно, доводи засуджених про їх невинність, за результатами судового розгляду не перевірені, суд не проаналізував і не умотивував показання підсудних, а обмежився формальним викладенням їх у вирокі, не зазначивши які саме обставини і в яких правопорушенням цим підтверджуються. Відтак залишив поза увагою й не спростував наведених доводів обвинувачених, натомість покликався на обвинувачення, зазначене в обвинувальному висновку.

На підставі викладеного суд апеляційної інстанції скасував вирок, та направив кримінальне провадження на новий розгляд у суді першої інстанції в іншому складі суду.

Вирок суду першої інстанції змі-

Адвокат **Різак Наталія**, яка діяла згідно доручення центру від 26.01.2016р. № 181, – надала правову допомогу підзахисній в апеляційному суді Закарпатської області. Підзахисна обвинувачувалась у

нено . Призначено покарання за ч.2 ст.121 КК України з застосуванням ст.69 КК України

вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, – карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років).

Вироком Свалявського районного суду Закарпатської області від 10.09.2015р. в справі № 306/3342/14-к підзахисну визнано винною та призначено їй покарання у виді позбавлення волі строком на 7 років 1 місяць.

Не погодившись з вказаним вироком обвинувачена подала апеляційну скаргу.

Адвокат, призначений центром на стадії розгляду справи в апеляційному суді, надала безоплатну правову допомогу підзахисній в апеляційному суді Закарпатської області.

Ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 19.04.2016р. у справі № 306/3342/14-к апеляційну скаргу обвинуваченої задоволено частково, вирок Свалявського районного суду Закарпатської області від 10.09.2015р. змінено, призначено обвинуваченій покарання за ч.2 ст.121 КК України на підставі ст.69 КК України у виді позбавлення волі строком на 4 роки.

При цьому, суд апеляційної інстанції зазначив, що судом першої інстанції недостатньо враховано сукупність пом'якшувальних обставин, в тому числі й встановлених апеляційним судом, які пом'якшують покарання та істотно знижують ступінь тяжкості вчиненого злочину, з урахуванням особи винної, зокрема обставину, передбачену п. 7 ч.1 ст.66 КК України, – вчинення злочину під впливом сильного душевного хвилювання, викликаного неправомірними або аморальними діями потерпілого.

Апеляційний суд підкреслив в ухвалі, що доводи обвинуваченої в її апеляційній скарзі про те, що вона вчинила вказане протиправне діяння через застосування з боку потерпілого у її відношенні систематичних насильства та образ, не спростовані матеріалами провадження і навпаки підтверджуються показаннями свідка, що наведені в оскарженому вирокі.

Адвокат **Бабич Роман**, який діяв згідно доручення центру від 24.03.2016р. № 646, – надав правову допомогу підзахисному, затриманому за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення. Підзахисний підозрювався, згідно з матеріалами кримінального провадження № 12016070140000344, внесеного до ЄРДР 24.03.2016р., у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.187 КК України (розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, – карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років).

25.03.2016р. слідчий СВ Рахівського ВП Тячівського ВП ГУНП в Закарпатській області звернувся до слідчого судді Рахівського районного суду Закарпатської області про застосування до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Ухвалою слідчого судді Рахівського районного суду Закарпатської області від 25.03.2016р. в справі № 305/510/16-к до підзахисного було обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком на 60 діб з встановленим розміром застави в розмірі 110240 грн.

Захисник не погодившись з зазначеною ухвалою слідчого судді звернувся з апеляційною скаргою до апеляційного суду Закарпатської області.

Ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 13.04.2016р. в справі № 305/510/16-к апеляційну скаргу захисника задоволено частково, скасовано ухвалу слідчого судді Рахівського районного суду Закарпатської області від 25.03.2016р. в справі № 305/510/16-к, постановлено нову ухвалу про застосування до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту.

Задовольняючи апеляційну скаргу, апеляційний суд, зазначив, що слідчим суддею не в повній мірі дано оцінку доказам, чи доводять вони обставини про наявність обґрунтованої підозри саме за ч.3 ст.187 КК України. Із матеріалів судового провадження вбачається, що вони не приводять апеляційний суд до висновку про очевидну обґрунтованість висунутої підозри саме за ч.3 ст.187 КК України.

Апеляційним судом констатовано, що фактично розслідування обставин події проведено, беручи до уваги особу підозрюваного, а саме те, що він має на утриманні двох неповнолітніх дітей, з якими проживає і діти потребують батьківського піклування та догляду, з урахуванням позитивної характеристики, а також того, що останній є інвалідом 3-ої групи загального захворювання, потребує постійного медичного контролю та лікування внаслідок перенесеної травми голови, апеляційний суд приходить до висновку про необхідність зміни запобіжного заходу на більш м'який, який зможе забезпечити процесуальну поведінку підозрюваного.

Ухвала апеляційного суду оскарженню в касаційному порядку не підлягає.

Скасовано ухвалу слідчого судді та постановлено нову ухвалу

Вирок апеляційного суду скасовано і призначено новий розгляд в

Адвокат **Киретів Віктор**, який діяв згідно доручення центру від 11.08.2013р. № 980, здійснював захист за призначенням.

Вироком Виноградівського районного суду Закарпатської області від 29.01.2015р. (справа № 299/1930/14-к) дії підзахисного було перекваліфіковано з п.13 ч.2 ст.115 КК України (умисне вбивст-

суді апеляційної інстанції

во, вчинене особою, яка раніше вчинила умисне вбивство, за винятком вбивства, передбаченого статтями 116 – 118 цього Кодексу – карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі) на ч.2 ст.121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого, – карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років), в зв'язку з невірною кваліфікацією дій підсудного. Призначено покарання засудженому у вигляді 9 років позбавлення волі.

Апеляційний суд Закарпатської області 14.07.2015 року скасував вирок місцевого суду та ухвалив новий вирок, яким призначив підзахисному покарання у виді позбавлення волі на строк 11 років.

У касаційній скарзі засуджений, посилаючись на неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність та істотне порушення вимог кримінального процесуального закону, просить вирок апеляційного суду скасувати і призначити новий розгляд в суді апеляційної інстанції. У касаційній скарзі захисник, посилаючись на неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність та істотне порушення вимог кримінального процесуального закону, просить вирок апеляційного суду щодо засудженого скасувати і призначити новий розгляд в суді апеляційної інстанції. Вказує на неправильну кваліфікацію апеляційним судом вчиненого за п.13 ч.2 ст.115 КК. Умисел засудженого на вбивство потерпілого вважає недоведеним. На думку захисника, в порушення вимог п.4 ч.1 ст.75 КПК колегія суддів апеляційного суду не могла брати участь у кримінальному провадженні, оскільки раніше скасовувала вирок місцевого суду щодо засудженого з призначенням нового розгляду в суді першої інстанції.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 29.03.2016р. в справі № 5-791км16 касаційні скарги засудженого та захисника **Киретіва Віктора** задоволено частково. Вирок апеляційного суду Закарпатської області від 14.07.2015 року стосовно засудженого скасовано і призначено новий розгляд в суді апеляційної інстанції.

При цьому, суд касаційної інстанції зазначив наступне.

Мотивувальна частина вироку апеляційного суду не містить формулювання обвинувачення, визнаного апеляційним судом доведеним.

Крім того, згідно правового висновку, викладеного в постанові Верховного Суду України від 21 січня 2016 року, у тому разі, коли апеляційний суд ухвалює свій вирок щодо винуватості особи, то в процедурі апеляційного розгляду неприпустимі будь-які спрощення, а встановлення того чи іншого факту в інший спосіб, ніж це було здійснено у місцевому суді, має забезпечуватися повнотою дослідження всіх доказів щодо цього факту і в повному обсязі.

Всупереч викладеному, апеляційний суд постановив свій вирок та засудив обвинуваченого за більш тяжкий злочин, дослідивши при цьому лише висновок судово-медичної експертизи, дані, що характеризують особу обвинуваченого, та допитавши в апеляційному порядку судово-медичного експерта. Разом з цим інші докази, якими місцевий суд обґрунтував свій висновок про вчинення засудженим злочину, передбаченого ч.2 ст.121 КК, апеляційним судом безпосередньо не досліджувались.

Вказане згідно висновку Верховного Суду України є порушенням права особи на справедливий суд у розумінні ст.6 Конвенції про захист прав та основоположних свобод, а відтак і істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону, яке перешкодило суду ухвалити законне і обґрунтоване рішення.

Також без уваги апеляційного суду залишилось невиконання прокурором та місцевим судом вимог ст.384 КПК щодо обов'язкового роз'яснення обвинуваченому можливості та особливостей розгляду кримінального провадження стосовно нього судом присяжних, враховуючи, що засуджений обвинувачувався у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді довічного позбавлення волі.

Вказані порушення вимог кримінального процесуального закону є істотними і такими, що тягнуть скасування судового рішення.

Адвокат **Цебрик Любомир**, надавав правову допомогу засудженій особі, згідно доручення центру від 26.11.2015р. № 2235.

Засуджена особа звернулась до центру з приводу надання їй правової допомоги стосовно зарахування строку попереднього ув'язнення у строк відбування покарання, призначеного вироком Кіровського районного суду м.Кіровограда від 23.04.2014 року, відповідно до ч.5 ст.72 КК України та Закону України «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» від 26.11.2015 року №838-VIII.

Адвокат **Цебрик Любомир** в інтересах засудженого звернувся до Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області з відповідним клопотанням про це.

Апеляційну скаргу захисника задоволено частково, скасовано ухвалу суду та постановлено нову

Ухвалою Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 25.02.2016р. № 308/1431/16-к клопотання захисника було повернуто заявнику, оскільки, станом на день розгляду клопотання засуджений направлений для відбуття покарання до ВК-78 ДПтС України у Хмельницькій області, тому подане клопотання підсудне суду за місцем виконання вироку.

Не погодившись з зазначеною ухвалою, захисник звернувся з апеляційною скаргою, в якій просив скасувати ухвалу і прийняти нову, якою зарахувати строк попереднього ув'язнення у строк відбуття покарання.

В обґрунтування апеляційних вимог захисник зазначив, що засуджений станом на день подання клопотання до суду першої інстанції (12.02.2016р.) перебував в Закарпатській УВП № 9, що підтверджується відповідними довідками з УВП № 9.

Ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 25.04.2016р. апеляційну скаргу захисника задоволено частково, скасовано ухвалу Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 25.02.2016р. та постановлено нову, якою клопотання захисника адвоката **Цебрика Любомира** задоволено частково, зараховано в строк відбуття покарання засудженому, призначеного вироком Кіровського районного суду м.Кіровограда від 23.04.2014 року строк попереднього ув'язнення з 11.10.2013р. до набрання вироку законної сили – 23.04.2014р. з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі.

При цьому, апеляційний суд зазначив, що відповідно до довідки Закарпатської УВП № 9 від 29.02.2016р. засуджений утримувався в Закарпатській УВП № 9 з 11.10.2013р. по 20.02.2016р.

Враховуючи зміст положень ч.6 ст.9 КПК України, під час виконання вироку питання застосування Закону України «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» від 26.11.2015 року №838-VIII має вирішуватись відповідно до п.2 ч.2 ст.539 КПК України місцевим судом, в межах територіальної юрисдикції якого виконується вирок.

З урахуванням вищенаведеного, колегія суддів вважає, що суд першої інстанції безпідставно повернув клопотання про зарахування строку попереднього ув'язнення у строк покарання, оскільки клопотання захисника **Цебрика Любомира** було подано до належного суду, тобто до Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області, в межах територіальної юрисдикції якого виконувався вирок щодо засудженого, та вважає, що ухвала суду не ґрунтується на нормах чинного законодавства, винесена з істотним порушенням вимог кримінального процесуального законодавства, а тому підлягає скасуванню.

Адвокат **Цебрик Любомир**, надавав правову допомогу засудженій особі, згідно доручення центру від 26.11.2015р. № 2235.

Засуджена особа звернулась до центру з приводу надання їй правової допомоги стосовно оскарження в апеляційному порядку вироку Хустського районного суду Закарпатської області від 20.10.2014 року по кримінальному провадженні № 11-кп/777/191/16 щодо нього обвинуваченого у вчиненні злочинів, передбачених п.п.4, 7, 13 ч.2 ст.115, ч.2 ст.15 – п.п.1, 4, 7, 13 ч.2 ст.115, ч.1 ст.125 та ч.1 ст.263 КК України, яким його було визнано винним та засуджено, на підставі ст.70 КК України, шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим, остаточно призначено покарання у вигляді довічного позбавлення волі.

Адвокат **Цебрик Любомир** в інтересах засудженого підготував апеляційну скаргу, клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження, здійснив ряд запитів до органів і установ, у тому числі з запитом про надання висновків фахівців Українського науково-дослідного інституту соціальної і судової психіатрії та наркології на підтвердження того, що засуджений страждає психічним захворюванням, що у сукупності є підставами для поновлення строку на апеляційне оскарження вироку суду. Ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 26.04.2016р. в справі № 309/3876/14-к клопотання засудженого та захисника про поновлення строку на апеляційне оскарження було задоволено, поновлено строк на апеляційне оскарження вироку Хустського районного суду Закарпатської області від 20.10.2014 року.

При цьому суд апеляційної інстанції зазначив, що відповідно до п.1 ч.2 ст.395 КПК України апеляційна скарга може бути подана на вирок протягом тридцяти днів з дня його проголошення. Для особи, яка перебуває під вартою, строк подачі апеляційної скарги обчислюється з моменту вручення їй копії судового рішення.

Згідно ч.1 ст.117 КПК України пропущений із поважних причин строк повинен бути поновлений за клопотанням заінтересованої сторони ухвалою слідчого судді, суду.

З матеріалів кримінального провадження вбачається, що вирок суду щодо засудженого був проголошений 20.10.2014р. у відсутності обвинуваченого, копія вироку останньому негайно після його проголошення не вручалася. Наявна розписка в матеріалах кримінального провадження, не може

Поновлено строк
на апеляційне
оскарження

свідчить про відмову обвинуваченого від отримання копії вироку, оскільки вона, належним чином не оформлена й складена тільки секретарем судового засідання у відсутності учасників кримінального провадження, а тому апеляційний суд її до уваги не бере.

Крім того, у матеріалах кримінального провадження відсутні відомості про те, що вирок суду від 20.10.2014р. надсилався засудженому через адміністрацію Закарпатської УВП № 9. З розписки даної установи не вбачається, що адміністрація намагалася або вручила засудженому копію вироку, і останній засвідчив таке вручення своїм підписом, або відмовився від отримання.

Таким чином, доводи клопотання захисника – адвоката **Цебрика Любимира** та засудженого про поважність пропуску строку апеляційного оскарження вироку суду першої інстанції заслуговують на увагу, і тому колегія суддів убачає правові підстави для поновлення такого строку.

Адвокат **Гаврилець Тетяна**, яка діяла згідно доручення центру від 12.06.2015р. № 996, здійснювала захист за призначенням. Підзахисний обвинувачувався за ч.1 ст.125 КК України (умисне легке тілесне ушкодження – карається виправними роботами на строк до одного року) та ст.128 КК України (необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження – карається обмеженням волі на строк до двох років).

Вироком Мукачівського міськрайонного суду від 10.12.2015 року у кримінальному провадженні № 303/5115/15-к обвинуваченого визнано винним і призначено покарання за ч.1 ст.125 КК України у виді 150 годин громадських робіт та за ст.128 КК України – у виді 1 року 5 місяців обмеження волі.

На вказаний вирок суду подали апеляційні скарги прокурор та захисник в інтересах засудженого.

В апеляційній скарзі захисник обвинуваченого – адвокат **Гаврилець Тетяна** просила вирок скасувати та призначити новий розгляд у суді першої інстанції. Обґрунтовує подану апеляційну скаргу тим, що судом ухвалено вирок без урахування дійсних обставин справи. Вказувала на те, що потерпілі побудували позицію, щоб себе виправдати у своїх неправомірних діях, оскільки насправді потерпіла першою спровокувала конфлікт руйнуванням огорожі на присадибній ділянці, яка належить обвинуваченому, внаслідок чого виникла сварка між нею, другою потерпілою та дружиною обвинуваченого, а між останніми відбулася бійка, через що обвинувачений втрутився у розтягування конфлікту. Не погоджуючись з показами потерпілих, які постійно змінювалися, а також з показами спеціаліста. Зазначала, що судом не були взяті до уваги покази чисельних свідків, а також покази неповнолітніх свідків, чим порушено основні засади кримінального провадження передбачені ст.ст.21, 22 КПК України. Також, апелянт звертав увагу на те, що потерпілими на підтвердження завданої моральної шкоди не надано висновків спеціалістів та психотерапевта щодо перенесеної ними травми, які призвели до появи негативних психосоматичних та психоемоційних змін, які вони описують у цивільному позові.

Ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 06.04.2016р. в справі № 303/5115/15-к, апеляційну скаргу прокурора та захисника задоволено частково, вирок Мукачівського міськрайонного суду від 10.12.2015 року у кримінальному провадженні № 303/5115/15-к скасовано, призначено новий розгляд у суді першої інстанції зі стадії підготовчого судового засідання.

Адвокат **Ціпле Іван**, який діяв згідно доручення центру від 05.06.2015р. № 927, надавав правову допомогу підзахисному, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.115 КК України (вбивство, тобто умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині, – карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років).

Вироком Тячівського районного суду Закарпатської області від 18.02.2016р. в справі № 305/784/15-к підзахисного визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ст.115 ч.1 КК України і призначене покарання за ст.115 ч.1 КК України в виді позбавлення волі строком на одинадцять років.

Не погодившись з зазначеним вироком з апеляційними скаргами звернулись сторона обвинувачення, обвинувачений та його захисник – **Ціпле Іван**.

В апеляційній скарзі захисник обвинуваченого – адвокат **Ціпле Іван** просив вирок скасувати через істотні порушення вимог кримінального процесуального закону, кримінальне провадження закрити за відсутності складу кримінального правопорушення, запобіжний захід скасувати внаслідок порушення права на захист обвинуваченого. Вказував, що в матеріалах справи відсутні докази, які підтверджують вину обвинуваченого; обвинувачений не мав мотиву та умислу на вбивство; знаряддя злочину не знайдено; кров на одязі могла походити і від обвинуваченого; свідок не підтвердила нанесення ударів ножем; обвинувальний акт не містить формулювання обвинувачення; підготовче засідання проведено без потерпілого; строк тримання під вартою продовжено без участі обвинуваченого.

Ухвалою апеляційного суду Закарпатської області від 12.04.2016р. в справі № 305/784/15-к, апеляційні скарги прокурора, обвинуваченого та захисника задоволено частково, вирок Тячівського ра-

Вирок суду скасовано, призначено новий розгляд у суді першої інстанції зі стадії підготовчого судового засідання

Вирок суду скасовано, призначено новий розгляд у суді першої інстанції зі стадії підготовчого судового засідання; змінено запобіжний захід з тримання під вартою на цілодобовий арешт

йонного суду Закарпатської області від 18.02.2016р. скасовано, призначено новий розгляд у суді першої інстанції зі стадії підготовчого судового засідання.

Клопотання обвинуваченого та його захисника **Ціпле Івана** про зміну запобіжного заходу задоволено, змінено обвинуваченому запобіжний захід з тримання під вартою на цілодобовий арешт за місцем його проживання, строком на 1 місяць.

Апеляційним судом встановлено, що на момент апеляційного розгляду кримінального провадження щодо обвинуваченого – він утримувався під вартою в порушення вимог ст.ст.331, 193 КПК України, згідно з якими розгляд клопотання про застосування запобіжного заходу повинен здійснюватись за участі підозрюваного, обвинуваченого і лише оголошення особи у міжнародний розшук – у його відсутності. Крім того, обвинувачений всупереч вимогам ст.197 КПК України щодо сукупного строку тримання під вартою не більше 12 місяців – у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів, утримується під вартою більше року.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Київській області

Особу було обвинувачено в тому, що він на ґрунті побутового конфлікту здійснив замах на вбивство свого сина. Дії особи були кваліфіковано за ч.2 ст.15 ч.1 ст.115 КК України, що є особливо тяжким злочином, та судом першої інстанції присуджено покарання у вигляді 3-х років 6-ти місяців позбавлення волі (із застосуванням ст. 69 КК України). Прокурор не погодився з даним рішенням суду та подав апеляційну скаргу, в якій просив суд призначити покарання у вигляді 8 років позбавлення волі. Захисник обвинуваченого, адвокат **Микола Вовчук**, що діяв на підставі доручення № 2260 від 23.10.2015 р. подав апеляційну скаргу, в якій просив вирок змінити у зв'язку з неправильною, кваліфікацією дій підзахисного. В апеляційній скарзі адвокат зазначив, що провокатором конфлікту виступив потерпілий, підзахисний не мав наміру на його вбивство, є людиною похилого віку, позитивно характеризується за місцем проживання та ніколи раніше не притягувався до кримінальної відповідальності, що може бути підставою для прийняття судом рішення про звільнення від покарання з випробуванням. Апеляційний суд погодився з доводами сторони захисту та перекваліфікував дії обвинуваченого на ч.1 ст. 121 КК України. Ухвалою Апеляційного суду Київської області від 28.03.16 р. В провадженні № 12015110140001370 апеляційну скаргу адвоката **Миколи Вовчука** було задоволено – підзахисному було призначено покарання у вигляді 5-ти років позбавлення волі та із застосуванням ст. 75 КК України звільнено від відбування покарання з випробуванням із іспитивним строком 3 роки.

Зміна судового рішення на користь клієнта судом апеляційної інстанції

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Адвокат **Тамара Бусахіна** за дорученням від 23.09.2015 № 014-00027258 захищала клієнтку, яка обвинувачувалася у вчиненні злочину, передбаченого частиною 1 статті 310 КК України (посів або вирощування снотворного маку чи конопель). Санкція злочину карається штрафом від ста до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років.

04.11.2015 року вироком Снігурівського районного суду Миколаївської області клієнтку визнано винуватою у вчиненні вказаного злочину та призначено покарання у виді арешту строком на 1 місяць. Згідно з вищезазначеним вироком, клієнтка обвинувачувалась у тому, що в травні 2015 року, вона виявила дикі кущі коноплі на прилеглий ділянці свого будинку та замість того, щоб їх знищити, вирішила доглядати їх, шляхом поливу, з метою доведення їх до дозрівання і подальшого використання для власних потреб.

12.08.2015 року в ході проведення санкціонованого обшуку на території домоволодіння за місцем проживання обвинуваченої, було виявлено та вилучено 31 рослина роду коноплі.

Захисником подано апеляційну скаргу з проханням вирок суду першої інстанції скасувати та закрити кримінальне провадження за відсутністю в діях обвинуваченої складу кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 310 КК України.

Обґрунтовуючи свою правову позицію, адвокат вказала, що висновки суду першої інстанції не відповідають фактичним обставинам кримінального провадження.

Адвокат **Тамара Бусахіна** зазначила, що територія ділянки, на якій було виявлено кущі коноплі є беззахайною, до якої є вільний доступ для будь-якої сторонньої особи, в тому числі і для сусіда обвинуваченої, який також проживає з нею в одному домі.

Захисник, звернула увагу, на те, що обвинувачена свою вину не визнала під час досудового розслідування та не визнає на теперішній час, крім того зазначила, що її підзахисна є інвалідом другої групи, має фізичні вади рук, а тому не мала змоги вирвати виявлені кущі.

Захисник, також наголосила на тому, що судом першої інстанції було не вірно надано оцінку показам наданих обвинуваченою під час проведення слідчого експерименту, де остання пояснила та продемонструвала, як і куди вона виливала використану воду після прання та душу, а не поливала рослини

Вирок суду скасовано, а провадження закрито за відсутністю складу кримінального правопорушення

коноплі. Крім того, при перегляді відеозапису цієї слідчої дії вбачається, що слідчий примушував підзахисну набирати у відро води з душу та виливати на її ділянку. Такі дії слідчого є незаконними, а сама слідча дія втрачає значення як доказу.

Заслухавши захисника **Тамари Бусахіної** в підтримку доводів апеляції, 15.03.2016 року ухвалою Апеляційного суду Миколаївської області вирок Снігурівського районного суду Миколаївської області скасовано, а провадження закрито за відсутністю в діях клієнтки складу кримінального правопорушення.

Адвокат **Юрій Горбенко** за дорученням від 22.10.2013 № 014-0002241 захищав клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених пунктами 6, 9, 12 частини 2 статті 115 (умисне вбивство), частини 2 статті 185 (крадіжка), частини 4 статті 187 (розбій) КК України. Санкція найбільш тяжкого злочину, а саме умисного вбивства, передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 10 до 15 років або довічне позбавлення волі, з конфіскацією майна.

Адвокату вдалось довести суду, що до підсудного застосовувалися недозволені методи досудового слідства, які виражалися у психічному та фізичному тиску.

У зв'язку з цим, судом визнано недопустимим протокол допиту клієнта, під час якого він визнав себе винним у скоєнні розбою та умисного вбивства.

Адвокатом було надано інформацію з Миколаївського обласного центру гідрометеорології, яка підтвердила складні погодні умови з утворенням ожеледиці, снігу, що свідчить про відсутність можливості дістатися до території підприємства в день скоєння вбивства охоронця мотоциклом «Урал», як зазначено в обвинувальному висновку.

Судом задоволено клопотання адвоката щодо проведення експертних досліджень. Відповідно до висновку судової молекулярно-генетичної експертизи генетичні ознаки клітин, виявлені на недопалках цигарок, які було виявлено і вилучено на місці події, не співпадають з генетичними ознаками зразків клієнта і належать неустановленій особі чоловічої генетичної статі. Згідно з висновком дактилоскопічної експертизи слід нігтьової фаланги пальця руки, який був вилучений з внутрішньої поверхні вхідних дверей сторожової будівлі, залишений не клієнтом, а іншою особою. Також, згідно з дослідженням в судовому засіданні висновком судової молекулярно-генетичної експертизи вбачається, що на місці скоєння вбивства перебувала інша особа чоловічої статі, оскільки кров виявлена на асфальтному покритті зі снігом не належить клієнту та потерпілому.

15.01.2015 року вироком Жовтневого районного суду Миколаївської області підзахисного визнано невинуватим у пред'явленому обвинуваченні у вчиненні злочинів, передбачених п. 6, 9, 12 ч. 2 ст. 115, ч. 4 ст. 187 КК України у зв'язку з недоведеністю участі в скоєнні злочину, оскільки державним обвинуваченням не надано жодного достовірного, не викликаючого сумніву доказу вчинення підсудним вбивства потерпілого, а також розбійного нападу на нього. Цим же вироком клієнта адвоката **Юрія Горбенка** визнано винним за іншим епізодом обвинувачення, а саме - за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України (крадіжка), та призначено покарання у вигляді 3 років позбавлення волі.

Не погоджуючись з висновками суду першої інстанції прокурором подано апеляційну скаргу.

Але прокурору не вдалось довести вину клієнта **Юрія Горбенка**. Доводи адвоката, які враховувались при винесенні вироку, прийняті і судом апеляційної інстанції.

Ухвалою Апеляційного суду Миколаївської області від 18.04.2015 року прокурору відмовлено у задоволенні апеляційної скарги, вирок Жовтневого районного суду Миколаївської області від 15.01.2015 року залишено без змін.

Адвокат **Вікторія Радкевич** за дорученням від 10.02.2016 № 014-0000394 захищала клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 185 (крадіжка) КК України, санкція злочину передбачає покарання у вигляді арешту на строк від трьох до шести місяців або обмеження волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

21.03.2016 року вироком Жовтневого районного суду Миколаївської області клієнт засуджений за частиною 2 статті 185 КК України до покарання у вигляді 2-х років позбавлення волі.

Згідно з вищезазначеним вироком, клієнт обвинувачувався у тому, що 11.03.2015 року, перебуваючи на 401 км перегону «ст. Миколаїв – Роз'їзд 44 км» Жовтневого району він разом з іншими обвинуваченими демонтували та вкрали 106 закладних болтів вартістю 666 грн.74 коп., які склали до заздалегідь приготовлених та взятих із собою трьох мішків, та зникли з місця вчинення злочину.

Адвокатом подано апеляційну скаргу з проханням вирок суду першої інстанції замінити та на підставі статті 75 КК України звільнити її підзахисного від відбування покарання з випробуванням, з іспитовим строком на 3 роки.

Прокурору відмовлено у задоволенні апеляційної скарги, виправдувальний вирок суду залишено без змін

Задоволення апеляційної скарги, звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі статті 75 КК України

Адвокат, обґрунтовуючи свою правову позицію зазначає, що її підзахисний не є небезпечною особою, яку необхідно ізолювати від суспільства, оскільки обвинувачений зробив належні висновки та щиро кається у вчиненому, є не судимим у силу статті 89 КК України.

Адвокат просить врахувати, що злочином не спричинено майнової шкоди і що її клієнт страждає на туберкульоз та потребує лікування.

Крім того, підзахисний має на утриманні родину, яка перебуватиме без нього у скрутному становищі. Заслухавши правову позицію адвоката Апеляційний суд Миколаївської області на підставі статті 75 КК України звільнив клієнта від відбування покарання з випробуванням, з іспитовим строком на 2 роки.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

До Сарненського місцевого центру з надання БВПД звернулась громадянка Л. з заявою про надання їй правової допомоги, яка полягала у оскарженні постанови суду першої інстанції, якою їй було відмовлено у задоволенні позовних вимог до Володимирецької селищної ради про визнання протиправним та скасування рішення селищної ради щодо відмови їй в дозволі на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд.

Таку допомогу надав їй адвокат **Олександр Невідомський**, згідно виданого центром доручення №017/3-0000003 від 13.01.2016. На виконання вказаного доручення, адвокатом складено апеляційну скаргу, в якій посилаючись на порушення судом норм матеріального та процесуального права, просив скасувати постанову суду першої інстанції та прийняти нову, якою задовольнити позов.

Постановою Житомирського апеляційного адміністративного суду від 24.02.2016 року (справа №556/1378/15-а) апеляційну скаргу клієнтки адвоката **Олександра Невідомського** задоволено, постанову суду першої інстанції скасовано та прийнято нову постанову, яким позов громадянки Л. задоволено частково. Зобов'язано Володимирецьку селищну раду Рівненської області повторно розглянути заяву громадянки Л. про надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд відповідно до ст. 118 Земельного кодексу України.

В обґрунтування задоволення апеляційної скарги, колегія суддів виходила з того, що у спірному рішенні відповідач відмовив у наданні дозволу позивачу на виготовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки з підстав, які не передбачені законом, тобто рішення прийнято всупереч приписам ст. 118 ЗК України. Відтак, відповідач, відмовляючи позивачці у наданні дозволу на розроблення проекту землеустрою, не діяв на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області

За вироком Підволочиського районного суду Тернопільської області від 29 грудня 2015 року В. визнаний винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 121 КК України та отримав покарання із застосуванням ст.69 КК України – 5 років позбавлення волі.

В. обвинувачувався у тому, що з хуліганських мотивів наніс С. один удар у область правої ноги. Своїми діями чоловік спричинив тілесні ушкодження, які привели до повітряної емболії та зупинки серця. Такі дії кваліфікуються як тяжкі тілесні ушкодження, від яких потерпілий помер.

Адвокатом, який захищав інтереси обвинуваченого була подана апеляційна скарга щодо незаконності та необґрунтованості вироку суду першої інстанції.

Клієнт свою вину визнав частково, переконував, що умислу на заподіяння смерті чи тяжкого тілесного ушкодження у нього не було. В. пояснив, що ненароком вдарив потерпілого ножом під коліно та, побачивши кров, почав надавати першу медичну допомогу - перев'язав рану, почав шукати машину щоб доправити потерпілого до лікарні та попросив сусідку викликати швидку медичну допомогу.

Адвокат на захист свого клієнта зазначив, що він товаришував з потерпілим, відносився до нього добропорядно та з повагою. Що В. відразу після заподіяння тілесних ушкоджень надав першу медичну допомогу потерпілому і робив все для того щоб уникнути його смерті. Тому в даному випадку слід говорити саме про необережне нанесення тілесного ушкодження.

Також, апелянт вважає, що смерть потерпілого настала через непрофесійні дії сімейного лікаря, який приїхав на місце події без відповідного медичного забезпечення та зняв з ноги джгут, наклавши марлеву пов'язку, яка не забезпечила зупинку кровотечі.

Адвокат акцентував увагу на тому, що суд не врахував те, що на момент проведення слідчого експерименту, який відбувався наступного дня після смерті потерпілого клієнт перебував у схвильованому стані і не міг на той момент пригадати всіх деталей попереднього дня.

Крім того, під час досудового слідства не був допитаний свідок, який перебував поруч з В., коли він наніс удар ножом.

Адвокат **Юрій Колцуняк** (доручення № 1218 від 06.11.2015р.) зазначав, що з висновками суду пого-

Задоволення апеляційної скарги адвоката. Скасування рішення суду першої інстанції

Апеляційну скаргу адвоката задоволено частково, дії обвинуваченого перекваліфіковано з ч. 2 ст. 121 КК на ч.1 ст. 119 КК України

дитися не можна, тому що докази були зібрані не належним чином під час досудового розслідування і досліджені судом у судовому засіданні не в повному обсязі.

Виходячи із аналізу наведених доказів, колегія суддів апеляційного суду встановила, що потрібно спростувати висновки суду першої інстанції щодо умислу на умисне з хуліганських мотивів заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть потерпілому, а свідчать про злочинну недбалість обвинуваченого.

Отже, апеляційну скаргу адвоката **Юрія Колцуняка** задовольнити задовольнив частково. Дії В, перекваліфіковано з ч. 2 ст. 121 КК на ч.1 ст. 119 КК України (вбивство через необережність – злочин середньої тяжкості, за який передбачено максимальне покарання у виді позбавлення волі на строк до п'яти років), призначено покарання у виді 4 років позбавлення волі. З мотивувальної частини вироку виключено посилання на хуліганський мотив.

Інформація щодо касаційного оскарження ухвали апеляційного суду не надходило.

[] Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

Адвокат **Кіреєв Сергій**, за дорученням Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області №004-0022411 від 30.11.2015 року, 05.05.2016 року приймав участь у судовому засіданні кримінального провадження за обвинуваченням гр.М., у вчиненні злочину, передбаченого ч.3 ст 407 КК України. Обвинувачення полягало у тому, що 06.10.2014 року молодший сержант М., усвідомлюючи суспільно — небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, не маючи на меті взагалі ухилитися від військової служби, самовільно залишив військову частину, без поважних на то причин, свої службові обов'язки виконував, час проводив на власний розсуд, не приймаючи заходи для повернення до військової частини. 17.06.2015р. молодший сержант М. прибув до військової частини та заявив про себе. Дії обвинуваченого М. були кваліфіковані за ч.3. ст 407 КК України як самовільне залишення військово службовцем військової частини без поважних причин тривалість понад один місяць. Захисник **Кіреєв Сергій** у судовому засіданні переконав суд суворо не карати підзахисного, пояснивши, що обвинувачений свою вину в пред'явленому йому обвинуваченні визнав повністю, обставини справи не оспорує. Показав, що залишив військову частину після повернення із зони АТО на ґрунті пригніченого психоемоціонального стану та через потребу у догляді за його хворим батьком. У скоєному щиро кається та жалкує з приводу вчиненого ним.

Новомосківський міськрайонний суд Дніпропетровської області на підставі викладеного, керуючись ст. 370,371.374 КПК України, визнав М. винуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч.3 ст 407, та призначив йому покарання позбавлення волі на строк 3 роки. На підставі ст.75 КК України звільнив М. від відбування покарання з іспитивим строком 2 роки.

Адвокат **Яфізов Рінат** здійснював захист за призначенням (доручення № 004-0022809 від 21.12.2015 року) у кримінальному провадженні № 1-кп/ 209/ 362/15 громадянина "К", який звинувачувався у вчиненні правопорушень передбачених:

- ч.2 ст.307 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, протропних речовин або їх аналогів вчинене повторно або за попередньою змовою групою осіб, або особою, яка раніше вчинила один із злочинів передбачених ст. ст. 308-310,312,314,315,317 КК України) — тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна.

- ч.1 ст. 317 КК України (організація або утримання місць для незаконного виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів) — злочин середньої тяжкості, що карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.

Так, громадянин "К" звинувачувався в тому, що він знаходячись у себе за місцем мешкання навмисно, незаконно, з метою збуту, виготовив рідину, яка згідно висновку судово-хімічної експертизи містить у своєму складі психотропну речовину, обіг якої обмежений - "метамфетамін", яку став умисно, незаконно зберігати з метою збуту в своїй квартирі.

Крім того, в тому, що громадянин "К" навмисно, незаконно збув громадянці "С", яка знаходилась в той момент у нього в квартирі, раніше виготовлену ним та розміщену в два медичних шприца рідину яка згідно висновку судово-хімічної експертизи містить у своєму складі психотропну речовину, обіг

За ч.3 ст.407 КК
України

За ч.2 ст. 307, ч.1
ст. 317 КК України

якої обмежений - "метамфетамін". Крім того, обвинувачений "К", знаходячись у себе за місцем мешкання, дав свою згоду громадянці "С", яка прийшла до останнього в гості, на незаконне вживання психотропних речовин, тим самим надав своє житло для незаконного вживання психотропних речовин. Скориставшись дозволом "К", який є власником квартири, громадянка "С" незаконно вжила психотропну речовину - "метамфетамін" шляхом внутрішньовенної ін'єкції.

Судовий розгляд справи здійснювався Дніпровським районним судом м. Дніпродзержинська. Разом з обвинувальним актом на адресу суду надійшла угода про примирення між прокурором та підозрюваним.

Судом та захисником **Яфізовим Рінатом** було перевірено, що умови даної угоди відповідають вимогам КПК України та КК України, що укладення угоди сторонами є добровільним, тобто не є наслідком застосування насильства, примусу, погроз або наслідком обіцянок чи дій будь — яких інших обставин, ніж ті, що передбачені в угоді.

Дніпровський районний суд м. Дніпродзержинська затвердив угоду про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним. Судом громадянина "К" було визнано винним у скоєні кримінальних правопорушень та призначено покарання :

- за ч. 2 ст. 307 КК України у вигляді 5 років позбавлення волі без застосування, відповідно до ст. 77 КК України додаткового покарання у вигляді конфіскації майна (мінімальний розмір покарання);

- за ч.1 ст. 317 КК України у вигляді 3 років позбавлення волі. (мінімальний розмір покарання).

на підставі ч.1 ст. 70 КК України шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим остаточно визначено "К" покарання у вигляді 5 років позбавлення волі без конфіскації майна.

На підставі ст. 75 КК України його було звільнено від відбування призначеного покарання з випробуванням, з іспитивим стоком на три роки.

Підзахисна адвоката **Сосєдко Людмили** (доручення 004-0025663 від 30.04. 16 р.) обвинувачувалася в тому, що на чергових виборах депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів України 25 жовтня 2015 року, в період часу з 12.10.15 по листопад 2015 року перебувала на посаді голови ДВК ММВК, де будучи службовою особою, яка тимчасово виконує функції держави щодо організації, підготовки, проведення виборів та підрахунку голосів виборців. Шляхом зловживання своїм службовим становищем, в супереч вимогам чинного законодавства, діючи умисно з корисливих мотивів, з метою власного збагачення, шляхом отримання одноразової грошової винагороди, в сумі 1000 грн., яка була виділена на преміювання членів ДВК та залучених працівників, де власноруч склала постанову про преміювання членів виборчої комісії. У зазначений документ У. Внесла завідома неправдиві відомості про те, що ДВК прийнято рішення про розподіл коштів 1000 грн між членами ДВК, з метою надання офіційного вигляду документу, поставила у постанові свій підпис, а також власноручно виконала підпис від імені секретаря ДВК, і складений документ завірила печаткою звичайної виборчої дільниці.

Незаконні дії підзахисної кваліфіковано за ч. 2 ст. 191 КК України — заволодіння чужим майном, шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем, та за ч.1 ст. 366 КК України, як складання та видача службовою особою завідома неправдивих офіційних документів.

Марганецький міський суд Дніпропетровської області визнав підзахисну винною у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 191 КК України, ч.1 ст. 366 КК України та призначив покарання за ч. 2 ст. 191 КК України — обмеження волі строком на 2 роки з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з підготовкою або проведенням виборів строком на 1 рік і 1 місяць. За ч. 1 ст. 366 у вигляді обмеження волі строком на 1 рік з позбавленням права обіймати посади, пов'язані із підготовкою та проведенням виборів строком на 1 рік. На підставі ст. 75 звільнити К. Від відбування основного покарання з випробуванням, встановивши іспитивий строк — 1 рік.

Підзахисний адвоката **Буравльова Ігоря** (доручення 004-0024758 від 24.03 16 р.) обвинувачувався в тому, що на чергових виборах депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів України 25 жовтня 2015 року, в період часу з 7.10.14 по листопад 2015 року перебував на посаді голови ДВК ТРВК, де будучи службовою особою, який тимчасово виконує функції держави щодо організації, підготовки, проведення виборів та підрахунку голосів виборців. Шляхом зловживання своїм службовим становищем, в супереч вимогам чинного законодавства, діючи умисно з корисливих мотивів, з метою власного збагачення, шляхом отримання одноразової грошової винагороди, в сумі 850 грн. Яка була виділена на преміювання членів ДВК та залучених працівників, де власноруч склав постанову про преміювання членів виборчої комісії, зазначив, що на засіданні ДВК були присутні 16 членів ДВК, які одногосно прийняли рішення про виплату одноразової грошової допомоги Д. Як члену ДВК. Отримавши вищезазначений документ, де, достовірно знаючи, що за весь період роботи комісії на засіданнях питання про преміювання не розглядалися, засідання ДВК не проводилося, з метою

За ч.2 ст. 191, ч. 1 ст. 366 КК України

За ч. 2 ст. 191, ч.1 ст. 366 КК України

надання офіційного вигляду документу, поставив у постанові свій підпис.

Незаконні дії підзахисного кваліфіковано за ч. 2 ст. 191 — заволодіння чужим майном, шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем, та за ч.1 ст. 366 КК України, як складання та видача службовою особою завідома неправдивих офіційних документів.

Нікопольський міськрайонний суд Дніпропетровської області визнав підзахисного винним у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 191 КК України, ч.1 ст. 366 КК України та призначив покарання за ч. 2 ст. 191 КК України — позбавлення волі строком на 1 рік з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з підготовкою або проведенням виборів строком на 1 рік. З ч. 1 ст. 366 у вигляді штрафу у розмірі 50 неоподаткованих мінімумів доходів громадян у сумі 850 грн. З позбавленням права обіймати посади, пов'язані із підготовкою та проведенням виборів строком на 1 рік. На підставі ч.2 ст. 75 звільнити Д. Від відбування основного покарання з випробуванням, встановивши іспитовий строк — 1 рік.

Підзахисна адвоката **Перевертайло Лариси** (доручення 004-0022035 від 18.11.2015 р.) обвинувачувалася в тому, що перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, разом з своїм колишнім чоловіком С. Який перебував у стані сильного алкогольного сп'яніння, та двома малолітніми дітьми, поверталися з гостей до свого місця проживання. Дорогою до дому С наніс удар по спині своєму малолітньому сину та декілька ударів по голові та обличчю свого другого сина, на що обвинувачена З., обурившись поведінкою чоловіка запропонувала йому йти до будинку та спати. Помилково припустивши, що С. Спить, З. Разом з малолітніми дітьми зайшла в будинок, де на дітей посипались уламки скла з дверей кімнати, яке розбив С. На що З., захищаючи малолітніх дітей зробила чоловіку зауваження та між ними на ґрунті раптово виникли неприязних відносин виникла сварка, яка переросла в бійку. Під час бійки З., передбачаючи та бажаючи настання суспільно-небезпечних наслідків своїх дій у вигляді позбавлення життя, допустивши явно невідповідність способу та знарядь захисту, маючи реальну можливість запобігти продовженню конфлікту шляхом втечі, однак помилково вважаючи що окрім умисного позбавлення життя, інші способи будуть недовірими. Умисно нанесла не менше 4 ударів ножом в район тулуба, а також проникаючі поранення та пошкодження аорти, чим спричинила смерть С.

Незаконні дії підзахисної кваліфіковано за ст.118 КК України — умисне вбивство, вчинене при перевищенні меж необхідної оборони.

Нікопольський міськрайонний суд Дніпропетровської області визнав підзахисну винною у вчиненні кримінального злочину, передбаченого ст. 118 КК України та призначив покарання у вигляді 2 років позбавлення волі. На підставі ст. 75 КК України, звільнити З. Від відбування покарання з випробуванням, встановивши іспитовий термін 1 рік.

Регіональним центром з надання БВПД у Дніпропетровській області 28 червня 2015 р. видано доручення № 004-0019230 адвокату **Михайлюку Богдану** для здійснення захисту за призначенням по кримінальному провадженню № 12015040370000801. Підзахисний адвоката обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст. 300 КК України, а саме в тому, що він, протягом березня-квітня 2015 року займався розповсюдженням творів, що пропагують культ насильства та жорстокості. Під час досудового розслідування між прокурором з одного боку та підозрюваним по справі, у присутності захисника **Михайлюка Богдана**, на підставі ст.ст.468, 469, 472 КПК України, було укладено угоду про визнання винуватості, відповідно до якої прокурор та підозрюваний дійшли згоди щодо формулювання підозри та його правової кваліфікації за ч.1 ст.300 КК України, всіх істотних для даного кримінального провадження обставин, а саме те, що підозрюваний беззастережно визнав свою винуватість у вчиненні кримінального правопорушення, щиро розкався. Сторонами угоди визначено узгоджене ними покарання за ч. 1 ст. 300 КК України у вигляді трьох років обмеження волі. На підставі ст. 75 КК України підзахисного адвоката **Михайлюка Богдана** від відбування покарання звільнити з випробувальним терміном на строк 2 роки. Обвинувачений та його захисник у підготовчому судовому засіданні просили вказану угоду з прокурором затвердити й призначити узгоджену в ній міру покарання та інші передбачені угодою заходи. Підзахисний адвоката **Михайлюка Богдана** при цьому беззастережно визнав себе винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 300 ч. 1 КК України, в обсязі обвинувачення. Павлоградський міськрайонний суд Дніпропетровської області переконавшись, що укладення угоди сторонами є добровільним, тобто не є наслідком застосування насильства, примусу, погроз або наслідком обіцянок чи дій будь-яких інших обставин, ніж ті, що передбачені в угоді про визнання винуватості, своїм вироком від 25 квітня 2016 р. затвердив угоду про визнання винуватості, укладену 25 квітня 2016 року між прокурором та підзахисним адвоката **Михайлюка Богдана** у кримінальному провадженні №12015040370000801 за обвинуваченням у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 300 КК України. Підзахисного адвоката визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст.

За ст. 118 КК України

За ч. 1 ст. 300 КК України

300 КК України та призначено йому покарання у вигляді трьох років обмеження волі. На підставі ст. 75 КК України від відбування призначеного покарання звільнено з випробувальним терміном на строк 2 роки. Речові докази: книги в кількості 3 штуки під назвою «Adolf Hitler Mein Kampf» - за вироком суду — знищити.

Адвокат **Овчаренко Євген** здійснював захист за призначенням (доручення № 004-0022466 від 02.12.2015 року) у кримінальному провадженні громадянина "І" який звинувачувався у вчиненні правопорушення передбаченого ч.2 ст. 186 КК України (грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб) — тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років.

Згідно обвинувального акту неповнолітній громадянин "І" перебував у приміщенні недобудованого дитячого садка, де спілкувався із неповнолітнім "Н" та неповнолітнім потерпілим "Ч". При цьому обвинувачений "І" спостерігав, що у "Ч" є в наявності мобільний телефон, яким останній користувався в присутності "І". Обвинувачений "І" попросив у потерпілого "Ч" мобільний телефон, щоб здійснити дзвінок, на що "Ч" погодився і віддав "І" свій мобільний телефон. У цей момент у обвинуваченого "І" виник протиправний умисел, спрямований на відкрите викрадення майна "Ч", а саме мобільного телефону із застосуванням насилля, що не є небезпечним для життя і здоров'я потерпілого. Реалізуючи свій протиправний умисел, спрямований на відкрите викрадення мобільного телефону "Ч", із застосуванням насилля, що не є небезпечним для здоров'я потерпілого, усвідомлюючи протиправний характер свого діяння, з корисливих мотивів, бажаючи настання суспільно-небезпечних наслідків, неповнолітній "І" наніс потерпілому один удар кулаком в область обличчя, після чого усвідомлюючи, що внаслідок застосованого насилля до "Ч", останній не чинить опору, "І" вирвав з рук "Ч" мобільний телефон, тим самим вчинивши відкрите викрадення майна потерпілого. Після чого, з поля зору потерпілого зник, отримавши реальну можливість розпоряджатися викраденим майном.

Судовий розгляд справи здійснювався Дніпровським районним судом м. Дніпродзержинська. Завдяки роботі адвоката та обраній ним правовій позиції, та завдяки тому, що адвокат акцентував увагу на характеристику клієнта, на обставини, що пом'якшують покарання, наполягав на призначенні покарання підзахисному з урахуванням положень ст. 69 КК України та звільненні його від відбування покарання зі встановленням іспитового строку. Із врахуванням обставин, які пом'якшують покарання, щирого розкаяння обвинуваченого у вчиненому, активного сприяння розкриттю злочину та позитивних характеристик за місцем навчання і проживання, суд прийшов до висновку про необхідність призначення обвинувачуваному покарання по ч. 2 ст. 186 КК України із застосуванням ст. 69 КК України у вигляді позбавлення волі строком на два роки. Та на підставі ст. 104 КК України звільнити засудженого "І" від відбування призначеного покарання з випробуванням, встановивши іспитовий строк на один рік.

За ч. 2 ст. 186 КК
України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Донецькій області

Адвокат **Агапов Павло**, що діє на підставі доручення, виданого Регіональним центром з надання БВПД Донецької області, за №005-0013860 від 14.03.2016р.

Клієнтка обвинувачувалася у скоєнні умисного тяжкого тілесного ушкодження, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України, а саме в спричиненні умисного тілесного ушкодження, небезпечного для життя в момент заподіяння, чи такого, що спричинило втрату будь-якого органу або його функцій, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, або переривання вагітності чи непоправне знівечення обличчя.

Так, 08.03.2016 року в ході вживання спиртних напоїв між винною особою, гр-ою Г.А.В., і потерпілим, гр-ом Я.О.В., виникли неприязні відносини. Увечері, під впливом спиртних напоїв, гр-н Я.О.В. розповідав непристойні анекдоти гр-ці Г.А.В., остання дані анекдоти зрозуміла, як схилення до статевого акту. У результаті чого, у неї виник злочинний умисел, направлений на спричинення чоловіку тілесних ушкоджень. Реалізуючи свій злочинний умисел, винна особа, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, не бажаючи настання смерті іншій особі, взяла кухонний ніж та нанесла потерпілому три удари в спину. Як наслідок умисних протиправних дій, потерпілому заподіяно тяжкі тілесні ушкодження. 1. проникаюча колото-різана рана лівої половини грудної клітини, яка є небезпечною для життя; 2. непроникаючі колото-різані рани, що призвели до короткочасного розладу здоров'я У судовому засіданні обвинувачена Г.А.В. свою провину в скоєнні злочину за ч. 1 ст. 121 КК України та всі обставини, викладені в обвинувальному акті, повністю визнала. За клопотанням захисника, до матеріалів справи залучені свідоцтва про народження дітей гр-ки Г.А.В. (Х.В.Д. 30.08.2001 року народження та С.Г.Ю. 16.08.2012 року народження) і матеріали, що характеризують винну особу, а саме: вона є раніше не судомою, надаються характеристики з місця проживання. За наполяганням захисника **Агапова**, судом вищевказані обставини - визнані такими, що пом'якшують провину особи. Суд

Звільнення від
відбування пока-
рання у вигляді
позбавлення волі
строком на п'ять
років з випробу-
вальним термі-
ном на 2 роки

задовольнив клопотання захисника, залучив надані адвокатом матеріали, в результаті чого, дійшов до висновку про можливість виправлення засудженої без відбування покарання та прийняв рішення про звільнення особи від відбування покарання з випробуванням.

Таким чином, Краматорський міський суд Донецької області своїм вироком від 20.05.2016 року вирішив: гр-ку Г.А.В., якій було пред'явлено обвинувачення в скоєнні умисного тяжкого кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 121 КК України) в спричиненні тяжких тілесних ушкоджень особі, небезпечних для життя в момент заподіяння, звільнити від відбування призначеного судом покарання у вигляді позбавлення волі строком на п'ять років з випробувальним терміном на 2 роки та з покладанням, відповідно до ст. 76 КК України, обов'язку не виїжджати за межі України на постійне проживання без дозволу органів кримінально-виконавчої системи та періодично з'являтися в ці органи для реєстрації.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Миколаївській області

Адвокат **Віра Тодоренко** за дорученням від 29.12.2015 № 014-0003875 захищала неповнолітнього клієнта, який обвинувачувався у вчиненні злочину, передбаченого частиною 2 статті 186 (грабіж) КК України. Санкція злочину передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років.

Клієнт обвинувачується у тому, що 05.10.2015 року він разом з іншим обвинуваченим проходили по вул. Одеській в м. Первомайськ та в районі скверу побачили раніше незнайомого їм потерпілого. Діючи за раптово виниклим наміром на відкрите заволодінням будь-яким майном належним потерпілому, реалізуючи свій злочинний умисел, обвинувачені за попередньою змовою між собою, наздогнали потерпілого, збили з ніг та лежачому на землі нанесли ще декілька ударів в різні частини тіла руками та ногами, спричинивши тілесні ушкодження, які згідно висновку експерта № 619 від 06.10.2015 року відносяться до категорії легких тілесних ушкоджень. Продовжуючи свої злочинні дії, клієнт разом з іншим обвинуваченим відкрито заволоділи майном потерпілого та спричинили останньому матеріальну шкоду на загальну суму 2070 грн.

За ч.2 ст. 185 КК
України

У зв'язку з тим, що адвокатом було правильно обрано позицію захисту, наголошено на тому, що клієнт раніше не судимий, характеризується позитивно та ним добровільно відшкодовано завданий збиток, за результатами промови адвоката на судових дебатах 23.02.2016 року вироком Первомайського міськрайонного суду Миколаївської області підзахисного було визнано винним у скоєнні кримінального правопорушення, призначено покарання у вигляді 4 років позбавлення волі та звільнено від відбування покарання на підставі статей 75, 104 КК України з призначенням покарання з випробувальним строком на 2 роки.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

Адвокат **Валерій Самолюк** за дорученням від 04.02.2016 №017-0001155 здійснював захист клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.286 КК України, а саме у порушенні правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, що спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження. Санкція статті передбачає максимальне покарання у вигляді обмеження волі на строк до 3 років.

За ч.1 ст.286 КК Укра-
їни

В підготовчому судовому засіданні, адвокат заявив клопотання про звільнення підзахисного від кримінальної відповідальності на підставі ст.46 КК України, так як останній вперше притягується до кримінальної відповідальності, характеризується позитивно по місцю проживання, щиро розкався у вчиненому, активно сприяв розкриттю злочину, відшкодував матеріальні збитки і примирився із потерпілим. Ухвалою Дубенського міськрайонного суду від 30.03.2016 р. зазначене клопотання захисника задоволено. Клієнта адвоката **Валерія Самолюка** звільнено від кримінальної відповідальності за ч.1 ст.286 КК України, а кримінальне провадження закрито.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Харківській та Луганській областях

Адвокат **Цемкалов Вадим** (доручення № 4369 від 22.09.2015 року) здійснював захист клієнта. Громадянин С. обвинувачувався у вчиненні особливо тяжкого злочину, передбаченого ч.1 ст. 115 КК України. Санкція статті передбачала покарання - позбавлення волі терміном від 7 до 15 років. Завдяки роботі адвоката **Цемкалова Вадима**, суд визнав винним гр. С у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.115 КК України та з урахуванням усіх пом'якчуючих покарання обставин призначив йому покарання із застосуванням ст. 69 ККУ України у вигляді 5 років позбавлення волі. На підставі ст. 75 КК України гр. С. від відбування призначеного покарання звільнив, встановивши іспитовий строк 3 роки.

За ч.1 ст. 115 КК
України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

За ч.3 ст. 185 КК України

В рамках кримінального провадження № 12016270070000079 адвокату **Кухті Володимир** було надано доручення для здійснення захисту за призначенням від 23.02.2016 року № 025-335. Адвокат був залучений для здійснення захисту неповнолітнього клієнта, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, а саме крадіжці, поєднаній з проникненням у приміщення. За вчинення даного кримінального правопорушення передбачена кримінальна відповідальність у виді позбавлення волі на строк від 3 до 6 років. Не оспорюючи правильності кваліфікації дій підзахисного, під час розгляду справи у суді першої інстанції адвокат, акцентуючи увагу на характеризуючих даних клієнта, обставинах, що пом'якшують покарання, наполягав на призначенні покарання підзахисному зі встановленням іспитового строку. Із врахуванням обставин, які пом'якшують покарання, а саме щирого розкаяння обвинуваченого у вчиненому, добровільного відшкодування завданого збитку та позитивної характеристики за місцем проживання, суд прийшов до висновку про необхідність призначення обвинувачуваному мінімального покарання по ч. 3 ст. 185 КК України, звільнивши від відбування покарання зі встановленням іспитового строку та додаткових обмежень на підставі ст.ст. 75, 104 КК України. Відповідно до вироку Бахмацького районного суду Чернігівської області від 06.04.2016 року підзахисного адвоката **Кухті Володимира** визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст. 185 КК України, та призначено покарання у виді 3 (три) роки позбавлення волі. На підставі ст. 75, 104 КК України обвинуваченого звільнено від відбування покарання з випробуванням зі встановленням іспитового строку терміном 1 рік 6 місяців.

[] Закриття кримінального провадження**Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області**

За ч.2 ст. 307 ККУ

Адвокат **Володимир Кіцула** за дорученням РЦ з надання БВПД у Вінницькій області від 17.10.2014 №002-0001781 здійснював захист громадянки І. у кримінальному провадженні. Громадянину І. було визнано винною у вчиненні злочину передбаченого ст.309 ч.1 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту) та призначено покарання у вигляді 2 років позбавлення волі. За ст.307 ч.2 КК України (ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або особою, яка раніше вчинила один із злочинів, передбачених статтями 308-310, 312, 314, 315, 317 цього Кодексу, або із залученням неповнолітнього, а також збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів у місцях, що призначені для проведення навчальних, спортивних і культурних заходів, та в інших місцях масового перебування громадян, або збут чи передача цих речовин у місця позбавлення волі, або якщо предметом таких дій були наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги у великих розмірах чи особливо небезпечні наркотичні засоби або психотропні речовини,- караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією майна) визнано винною та призначено їй покарання 6 років позбавлення волі з конфіскацією майна.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 21.01.2016 скасовано ухвалу Апеляційного суду Вінницької області від 01.07.2015 щодо громадянки І. та призначено новий розгляд у суді апеляційної інстанції.

Завдяки професійним діям адвоката в ході розгляду справи згідно вироку Апеляційного суду Вінницької області від 13 квітня 2016 року по справі №140/2877/14-к вирок Немирівського районного суду Вінницької області від 16.03.2015 року в частині засудження громадянки І. за ч.2 ст.307 КК України скасовано, а кримінальне провадження в цій частині закрито із-за невстановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи і вичерпані можливості їх отримати.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

За ч.4 ст. 309 КК України

Адвокат **Валентина Щербатюк** здійснювала захист за призначенням (доручення № 004-0024760 від 24.03.2016) громадянина М., який обвинувачувався у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 309 КК України (незаконне придбання, зберігання та перевезення наркотичних засобів, без мети збуту), що є злочином середньої тяжкості та карається штрафом від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк. Громадянин М. придбав біля лісосмуги за 100 гр. медичний шприц об'ємом 2.0 мл. заповнений рідиною бурого кольору до позначки 0.6 мл., яка згідно висновку експерта є особливо небезпечним наркотичним засобом -опій ацетильований. Судовий розгляд справи здійснювався

Саксаганським районним судом м. Кривого Рогу. Захисник **Валентина Щербатюк** завдяки своєму професійному досвіду зуміла переконати підзахисного добровільно звернутися до медичного закладу та розпочати лікування від наркотичної залежності. При цьому захисник роз'яснила підзахисному положення ч.4 ст. 309 КК України про звільнення від кримінальної відповідальності та умови закриття справи. Що лікування дозволить повернутися до суспільства, почати новий здоровий образ життя. Підзахисний погодився з адвокатом та почав добровільне лікування у медичному закладі. Це дозволило захиснику під час розгляду справи у суді заявити клопотання про закриття справи та звільнення підзахисного М. від кримінальної відповідальності. Клопотання захисника судом було задоволено. Саксаганський районний суд м. Кривого Рогу своєю Ухвалою закрив кримінальну справу.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Донецькій області

Адвокат **Пилипчук Павло** (доручення № 006-0001157 від 01 грудня 2014 р.) здійснював захист клієнта гр. Б., який обвинувачувався у скоєнні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України, а саме в участі у терористичній організації, що карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років, та у скоєнні злочину передбаченого ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 263 КК України, а саме в здійсненні готування до вчинення терористичного акту, що карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років.

За ч. 1 ст. 14 та ч. 2 ст. 258 КК України

У ході досудового провадження, завдяки кваліфікованим та активним діям адвоката **Пилипчука Павла**, 22 січня 2016 року слідчим в ОВС слідчого відділу Управління СБУ в Житомирській області було прийнято постанову про закриття кримінального провадження в частині його реєстрації за ч. 1 ст. 14 та ч. 2 ст. 258 КК України, у зв'язку з відсутністю в діянні складу кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області

Адвокат **Коструб Василь**, який діяв згідно доручення центру від 30.07.2015р. № 1372, надав безоплатну правову підзахисному. Підзахисний обвинувачувався, згідно обвинувального акту у кримінальному провадженні за ч.4 ст.296 КК України (Хуліганство, якщо воно вчинене із застосуванням вогнепальної або холодної зброї чи іншого предмета, спеціально пристосованого або заздалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень, – карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років).

У зв'язку з відмовою потерпілого від обвинувачення на підставі п. 7 ч.1 ст.284 КПК України

В ході судового розгляду кримінального провадження в Тячівському районному суді Закарпатської області, прокурором, в порядку ст.ст.110, 338, 341 КПК України, було перекваліфіковано кримінальне правопорушення, у якому обвинувачувався підзахисний, і висунуте нове обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.129 КК України (погроза вбивством, якщо були реальні підстави побоюватися здійснення цієї погрози, – карається обмеженням волі на строк до двох років).

Ухвалою Тячівського районного суду Закарпатської області від 21.04.2016р. у справі № 307/2798/15-к провадження № 1-кп/307/90/16 кримінальне провадження про обвинувачення підзахисного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.129 КК України було закрито у зв'язку з відмовою потерпілого від обвинувачення.

Адвокат **Коструб Василь**, який діяв згідно доручення центру від 30.07.2015р. № 1372, надав безоплатну правову підзахисному. Підзахисний обвинувачувався, згідно обвинувального акту у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12015070160001002 від 11.06.2015р., за ч.3 ст.185 КК України (Крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, – карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років).

У зв'язку з відмовою потерпілого від обвинувачення на підставі п. 7 ч.1 ст.284 КПК України

В ході судового розгляду кримінального провадження в Тячівському районному суді Закарпатської області, прокурором, в порядку ст.ст.110, 338, 341 КПК України, було перекваліфіковано кримінальне правопорушення, у якому обвинувачувався підзахисний, що віднайшло своє відображення в обвинувальному акті від 08.04.2016р., на ч.1 ст.162 КК України (незаконне проникнення до житла чи до іншого володіння особи, незаконне проведення в них огляду чи обшуку, а так само незаконне виселення чи інші дії, що порушують недоторканність житла громадян, – карається обмеженням волі на строк до трьох років).

Ухвалою Тячівського районного суду Закарпатської області від 13.04.2016р. у справі № 307/2684/15-к провадження № 1-кп/307/87/16 кримінальне провадження про обвинувачення підзахисного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.162 КК України було закрито у зв'язку з відмовою потерпілого від обвинувачення.

Адвокат **Моняк Роман** здійснював захист за призначенням підозрюваного за доручення центру від 16.03.2016р. № 561.

Постановою про закриття кримінального провадження від 22.03.2016р. було закрито кримінальне провадження № 12016070030000818 від 15.03.2016р. по факту, на підставі п.2 ч.1 ст.284 КПК України у зв'язку з відсутністю складу кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.358 КК України (підроблення посвідчення або іншого офіційного документа, який видається чи посвідчується підприємством, установою, організацією, громадянином-підприємцем, приватним нотаріусом, аудитором чи іншою особою, яка має право видавати чи посвідчувати такі документи, і який надає права або звільняє від обов'язків, з метою використання його підроблювачем чи іншою особою або збут такого документа, а також виготовлення підроблених печаток, штампів чи бланків підприємств, установ чи організацій незалежно від форми власності, інших офіційних печаток, штампів чи бланків з тією самою метою або їх збут – караються обмеженням волі на строк до двох років), так як вказаний злочин здійснений за межами території України і відноситься до категорії злочинів невеликої тяжкості, а іноземці підлягають відповідальності за КК України у такому випадку лише у випадках вчинення тяжкого злочину.

У зв'язку з відсутністю складу кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.358 КК України

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Івано-Франківській області

13 листопада 2014 року Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Івано-Франківській області видав адвокату **Яблончуку Володимирі** доручення № 009-0000779 для надання безоплатної вторинної допомоги особі, у кримінальному провадженні.

27.09.2014 р. в 21 годині в смт.Ворохта неподалік спортивної бази «Україна», між обвинуваченими ОСОБА_6, ОСОБА_5, ОСОБА_8 та ОСОБА_1 виник конфлікт з потерпілими ОСОБА_9 та ОСОБА_10, які їхали на автомобілі. Під час конфлікту обвинувачений ОСОБА_1 наніс удар склянкою пляшкою по голові потерпілого ОСОБА_9, заподіявши йому черепно-мозкову травму у вигляді струсу головного мозку та забійної рани тімяної ділянки справа. Заподіяне тілесне ушкодження відноситься до легких, що спричинили короткочасний розлад здоров'я. Після цього обвинувачені ОСОБА_5 та ОСОБА_8 нанесли потерпілому ОСОБА_9 декілька ударів руками в ділянку грудної клітки, завдавши йому фізичного болю. Обвинувачені ОСОБА_1 та ОСОБА_6 нанесли декілька ударів руками і ногами потерпілому ОСОБА_10, заподіявши йому закриту черепно-мозкову травму у вигляді струсу головного мозку, яка відноситься до легкого тілесного ушкодження, що спричинило короткочасний розлад здоров'я, та синців голови і синців ділянки грудної клітки зліва, що відносяться до легкого тілесного ушкодження. Органами досудового розслідування ОСОБА_1 обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст. 296 КК України, тобто грубому порушенні громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом, та вчиненого групою осіб, за яке передбачене покарання у вигляді обмеження волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на строк до чотирьох років.

На підставі ст. 284 та ст. 372 КПК України

В судовому засіданні сторона захисту заявила клопотання про призначення додаткової судово-медичної експертизи. При проведенні такої експертизи необхідно було встановити можливість утворення у потерпілих виявлених тілесних ушкоджень внаслідок одноразового падіння до землі чи іншого твердого предмета з висоти власного росту. Під час досудового розслідування на аналогічні запитання судовий експерт не дав відповіді через відсутність протоколів слідчого експерименту.

Завдяки кваліфікованим діям адвоката в ході судового розгляду прокурором змінено ОСОБА_1 обвинувачення на умисне легке тілесне ушкодження, що спричинило короткочасний розлад здоров'я або незначну втрату працездатності, (ч.2 ст.125 КК України) за яке передбачене покарання у вигляді штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин або виправними роботами на строк до одного року, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років.

Під час судового розгляду потерпілі подали до суду заяви про відмову від обвинувачення та просили закрити провадження у справі.

Відповідно до правил п.7 ч.1 ст.284 КПК України, кримінальне провадження закривається у разі, якщо потерпілий відмовився від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення, а тому Яремчанський міський суд Івано-Франківської області на підставі ст.ст. 284, 372 КПК України 03.02.2016 року виніс ухвалу, якою заклав провадження про обвинувачення ОСОБА_5 за ст.126 ч.1 КК України, ОСОБА_6 за ст.125 ч.2 КК України, ОСОБА_1 за ст.125 ч.2 КК України, ОСОБА_8 за ст.126 ч.1 КК України.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Одеській області

На підставі п.3 ч.1
ст. 284 КПК Украї-
ни

Громадянин Н. засуджений за ч.2 ст.307 КК України до шести років позбавлення волі з конфіскацією усього майна за скоєння тяжкого злочину — незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання з метою збуту, а також незаконний збут наркотичних засобів. В ході судового засідання адвокат **Пілюк Руслан**, що здійснював захист Н. на підставі доручення Регіонального центру з надання БВПД №015-0002882 від 17 червня 2016 року, просив змінити вирок в частині засудження його клієнта за скоєння злочину, передбаченого ч.2 ст.307 КК України, виправдати його за цим епізодом, змінити покарання за ст.309 КК України, призначивши Н. покарання із випробувальним терміном. Адвокат довів, що вирок суду першої інстанції є незаконним, тому що був очевидним факт фальсифікації події злочину та речових доказів. В результаті професійних дій адвоката кримінальне провадження відносно його клієнта було закрито на підставі п.3 ч.1 ст. 284 КПК України в зв'язку з тим, що не встановлені достатні докази для доведення винуватості Н. Підзахисний адвоката **Пілюка Руслана** був звільнений від відбування покарання з іспитовим строком на два роки на підставі ст. 75 КК України.

[] Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області

За ч. 4 ст. 407 КК
України

Адвокат **Анатолій Варчук** за дорученням Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області від 01.03.2016 №002-0000519 здійснював захист громадянина П. у кримінальному провадженні. Громадянин П. відповідно до обвинувального акта Військової прокуратури Вінницького гарнізону Центрального регіону України підозрювався у скоєнні злочину, а саме самовільне залишення військової частини або місця служби, а також нез'явлення вчасно на службу без поважних причин, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці передбаченого ч.4 ст.407 КК України (караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років) та у вчиненні нез'явлення вчасно на службу без поважних причин в умовах особливого періоду, тобто у вчиненні злочину передбаченого ч.4 ст.407 КК України (караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років).

Під час розгляду справи в суді адвокат **Анатолій Варчук** домігся застосування для свого підзахисного найбільш м'якого виду покарання передбаченого вказаною статтею.

Вироком Вінницького міського суду Вінницької області від 04.04.2016 громадянин П. визнаний винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.4 ст.407 КК України. При призначенні покарання до нього застосована ст.69 КК України і призначено покарання у виді штрафу, в розмірі двохсот неоподаткованих мінімумів доходів громадян (три тисячі чотириста) грн.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

За ч. 2 ст. 186 КК
України

Регіональним центром з надання БВПД у Дніпропетровській області 25 березня 2016 р. видано доручення № 004-0024763 адвокату **Мелешко Івану** для здійснення захисту за призначенням по кримінальному провадженню № 12016040370000111. Підзахисний адвоката обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.186 КК України: відкритому викраденню чужого майна за попередньою змовою групою осіб. А саме в тому, що він, разом з іншим обвинуваченим по справі, у грудні 2015 року, перебуваючи в районі магазину "Плюс-5", розташованого в м. Павлограді Дніпропетровської області, реалізуючи спільний злочинний намір, направлений на відкрите викрадення чужого майна за попередньою змовою групою осіб за пропозицією підзахисного адвоката **Мелешко Івана** зайшли до торгівельного залу магазину "Плюс-5" звідки відкрито, повторно викрали майно, на загальну суму 285,76 грн. За вчинене кримінальне правопорушення підзахисному адвоката загрозувало покарання у виді позбавлення волі на строк від чотирьох до шести років. У судовому засіданні підзахисний адвоката свою вину за ч.2 ст.186 КК України визнав частково, заперечуючи проти відкритості викрадення майна магазину. В скоєному щиро покався, просив суд суворо його не наказувати, не позбавляти його волі, врахувати явку з повинною та повне відшкодування завданої шкоди.

Завдяки правильно обраній позиції захисту адвоката **Мелешко Івана**, яким було надано докази, позитивно характеризуючи підзахисного: сприяння та надання відповідних рекомендацій від благодійної організації "Милосердя Дніпро", де проходив реабілітацію обвинувачений, щодо офіційного звернення до суду з клопотанням про призначення мінімального покарання його підзахисному, скоординуванню дій свого підзахисного щодо участі у волонтерській діяльності, дані обставини було враховано судом під час характеристики особи обвинуваченого в контексті ст. 69 КК України. Крім того, під час направлення обвинувального акту до суду, в ньому було зазначено, як обставина, що

обтяжує покарання, вчинення злочину у стані алкогольного сп'яніння. Проте у судовому засіданні захисник **Мелешко Іван** звернув увагу суду на відсутність будь-яких об'єктивних доказів існування даної обставини. Дана обставина не була врахована судом під час ухвалення вироку. Вироком Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 20 травня 2016 р. підзахисного адвоката **Мелешко Івана** було визнано винуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.186 КК України та призначено покарання із застосуванням ст.69 КК України у виді позбавлення волі строком на один рік п'ять місяців. Відповідно до ч.1 ст.71 КК України за сукупністю вироків, до призначеного покарання за постановленим вироком частково приєднано покарання за вироком Юр'ївського районного суду Дніпропетровської області від 20.10.2015 р. у виді позбавлення волі строком на один місяць, та визначено остаточне покарання у виді позбавлення волі строком на один рік шість місяців.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Одеській області

За ч.2 ст. 307 КК
України

Громадянин К. був обвинувачений за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 307 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання з метою збуту особливо небезпечних наркотичних засобів та особливо небезпечних психотропних речовин у великих розмірах, за попередньою змовою групою осіб). Покарання за цей злочин - позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією майна. Для захисту обвинуваченого Регіональним центром було видано доручення №015-0005163 від 13 листопада 2015 року адвокату **Балашовій Ользі**. У суді захисник довела, що є виключні обставини справи, які дають можливість призначити покарання нижче від найнижчої межі санкції, передбаченої ч. 2 307 КК України, тобто на підставі ст. 69 КК України (призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом), а саме: обвинувачений злочин вчинив вперше, щиро розкаюється, має на утриманні двох малолітніх дітей. В результаті роботи адвоката **Балашової Ольги**, Приморський районний суд призначив покарання її клієнтові у вигляді позбавлення волі строком на чотири роки із конфіскацією всього майна.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області

За ч. 3 ст. 185 КК
України

Адвокат **Петро Панчина** за дорученням від 24.01.2016 №017-0000794 здійснював захист клієнта у кримінальному провадженні №12015180160000566, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.185 КК України, а саме у таємному викраденні чужого майна, поєднаного із проникненням в житлове приміщення. Санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком від 3 до 6 років.

Завдяки правильній позиції адвоката та з огляду на наявність декількох обставин, які були визнані пом'якшувачими покарання (щирого каєття, сприяння у розкритті злочину, відшкодування завданої шкоди), а також даних про особу обвинуваченого, який по місцю проживання характеризується позитивно, має на утриманні 3 неповнолітніх дітей та має статус учасника бойових дій, – вироком Млинівського районного суду Рівненської області від 04.03.2016 року обвинуваченому призначене покарання із застосуванням ст.69 КК України у виді мінімального штрафу в розмірі 50 неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернівецькій області

За ч. 2 ст. 121 КК
України

Для здійснення захисту особи за призначенням адвоката **Олійничу Юрію** видано доручення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернівецькій області (надалі по тексту – Регіональний центр) від 1 січня 2016 року № 024-000001. Особа, стосовно якої призначено адвоката, обвинувачувалась у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 121 Кримінального кодексу України (КК України), зокрема у вчиненні умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого. Санкція інкримінованої статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від семи до десяти років. Під час здійснення захисту адвокату вдалося довести, що у вчиненні злочину є ряд пом'якшувачих обставин зокрема, обвинувачений щиро розкався у вчиненому, усіяко сприяв розкриттю злочину, намагався надати потерпілому першу медичну допомогу, а також те, що на утриманні обвинуваченого знаходиться малолітня дитина. З врахуванням ступеня тяжкості вчиненого кримінального правопорушення та особи винного, суд дійшов висновку, що виправлення обвинуваченого без ізоляції від суспільства неможливе. Однак, врахувавши правову позицію адвоката, приймаючи до уваги обставини, що пом'якшують покарання, враховуючи покази потерпілої, самого обвинуваченого, та інші матеріали кримінального провадження Садгірський районний суд міста Чернівці призначив покарання нижче найнижчої межі, встановленої санкцією ч. 2 ст. 121 КК України, у вигляді трьох років позбавлення волі.

За ч. 2 ст. 307 КК
України

18 березня 2016 року Регіональним центром видано доручення № 024-000145 адвокату **Шереметі Ігорю**.

За матеріалами кримінального провадження № 12016260040000545 підзахисний обвинувачувався у

вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 307 КК України. Згідно Кримінального закону незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання перевезення чи пересилання з метою збуту, а також незаконний збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів вчинене повторно або за попередньою змовою групою осіб, кваліфікується як тяжкий злочин, що карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років з конфіскацією майна. Однак, з врахуванням пом'якшуючих обставин вчинення злочину, що доводив адвокат, суд застосував положення статті 69 КК України та призначив покарання нижче від найнижчої межі, що передбачено санкцією інкримінованої статті та виніс вирок, яким засудив обвинуваченого до трьох років позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Чернігівській області

В рамках кримінального провадження № 12015270140000390 адвокату **Марченку Григорію** було видано доручення для здійснення захисту за призначенням від 17.02.2016 року № 025-230. Адвокат був залучений для здійснення захисту неповнолітнього клієнта, який обвинувачувався у вчиненні тяжкого кримінального правопорушення, передбаченого ст. 185 ч. 3 КК України, а саме крадіжка, вчинена повторно, за попередньою змовою групою осіб, поєднана із проникненням у житло. Кримінальним законодавством за вчинення даного злочину передбачено відповідальність у вигляді позбавлення волі строком від 3 до 6 років. В ході судового провадження, адвокат звернув увагу суду на обставини, пом'якшуючі покарання, а саме: щире каяття, активне сприяння розкриттю злочину, добровільне відшкодування шкоди потерпілим та вчинення злочину в неповнолітньому віці, а також дані про особу обвинуваченого, зокрема, те що він раніше не судимий, а злочин вчинив внаслідок підбурення дорослим. Адвокат вважав за можливе застосувати до клієнта ст. ст. 69, 100 КК України та іншого призначити інше, більш м'якого покарання у вигляді громадських робіт. Дослідивши матеріали кримінального провадження, суд дійшов до висновку, що виправлення обвинуваченого та досягнення мети попередження вчинення ним нових злочинів можуть бути досягнуті при призначенні покарання обвинуваченому із застосуванням ч. 1 ст. 69 КК України. Відповідно до вироку Бахмацького районного суду Чернігівської області від 30.03.2016 року підзахисного адвоката **Марченка Григорія** визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст. 185 КК України та призначено йому покарання із застосуванням ст.69 КК України у вигляді 80 годин громадських робіт.

За ч. 3 ст. 185 КК
України

[] Успіхи адвокатів при обранні/скасуванні запобіжних заходів та застосуванні інших заходів кримінально-процесуального примусу

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Дніпропетровській області

01 травня 2016 року адвокату **Романцову Максиму** Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Дніпропетровській області, було видане доручення №004-00245666 для здійснення захисту за призначенням клієнта, підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.15, ч 1.ст 115 КК України. Підозрюваний гр. П. 30.04.2016 року, знаходячись біля б.10 по вул.К., приблизно щ 22.00 години,будучи в стані алкогольного сп'яніння,вживав спиртні напої з молознайомим потерпілим К.. Під час спільного розпивання спиртних напоїв між гр. П. та потерпілим К. Раптово виникла сварка, в ході якої П., керуючись раптово виниклим злочинним умислом,направленеим на умисне протиправнезаподіяння смерті іншій людині, а саме гр.К, та реалізуючи його розбив скляну пляшку та фрагментом даної пляшки, а саме горловиною,наніс два удари в область шиї потерпілого, спричинивши останньому тілесні ушкодження,згідно лікарської довідки № 644 наданної Кз "Дніпропетровська обласна клінічна лікарня ім. І.І. Мечникова" різано-рвана рана області підборіддя та різана рана підключеної області тіла. Таким чином П. намагався умисно протиправно,заподіяти смерть К.,однак не зміг довести свій злочинний намір до кінця з причин, що не залежали від його волі,оскільки не вчинив усіх дій, які вважав би необхідним для доведення злочину до кінця.

Дії П., кваліфіковані за ст.15 ч.34 ст.115 ч.1 КК України. Слідчий в судовому засіданні звернувся з клопотанням, погодженим прокурором Дніпропетровської місцевої прокуратури відносно П, з застосуванням запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою..обгрунтував тим, що П. Підозрюється у вчиненні тяжкого злочину. Прокурор в судовому засіданні підтримав слідчого щодо мотиву обрання виду запобіжного заходу, так як П. обгрунтовано підозрюється у вчиненні злочину, передбаченого ч.3 ст15. ч.1 ст 115 КК України, яке відповідно до ст.12 КК України віднесено до категорії особливо тяжких.

Захисник наполягав при вирішенні питання про призначення покарання застосувати пом'якшуючі доводи, а саме: П. раніше не притягався до кримінальної відповідальності, його вік- 62роки, що він одружений, соціально адаптований, тяжкість покарання, що загрожує підозрюваному у разі визнання його винним його репутацію та майновий стан, наявність у підозрюваного постійного місця роботи, місця проживання та міцних соціальних зв'язків щире каяття у вчиненні злочину.

Відповідно до ухвали Самарського районного суду м. Дніпропетровська Дніпропетровської області від 02.05.2016 року підзахисного адвоката **Романцова Максима** застосувати стосовно П. Запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту

за місцем проживання, прибувати до слідчого прокурора та суду за першим викликом для проведення процесуальних дій, утримуватись від спілкування із потерпілим К..

Успіхи адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Херсонській області

31.03.2016 до Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги надійшло повідомлення з Бериславського відділу поліції про затримання громадянина Г. в порядку ст. 208 КПК за підозрою у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 121 Кримінального кодексу України. Центром для здійснення захисту було направлено адвоката **Шиліна Євгена** (доручення №021-0000548).

Зустрівшись з клієнтом та провівши з ним конфіденційне побачення, адвокат з'ясував, що фактичне затримання відбулось не о 19:30 31.03.2016, як слідчий зазначив у протоколі, а о 20:00 30.03.2016. Цілу добу Г. незаконно утримувався у відділі поліції. Адвокат негайно склав заяву про звільнення затриманого в порядку ст. 206 КПК України та направив її до суду. Одночасно він клопотав і про витребування журналу відвідування Бериславського відділу поліції.

Під час судового засідання слідчий вимушений був надати копії з журналу, якими підтвердився факт того, що Г. був затриманий значно раніше, ніж вказано в протоколі. Таким чином, було порушено строки повідомлення про підозру та звернення до суду з клопотанням про обрання запобіжного заходу.

Враховуючи ці обставини, слідчий суддя ухвалив визнати затримання Г. незаконним та звільнити його.

Б. підозрювався у тому, що він двічі за попередньою змовою з іншим співучасником вчинив крадіжку каністр з дизельним паливом (ч. 2 ст. 185 КК України). Щодо нього матеріали були виділені в окреме провадження, оскільки відповідно до висновку судово-психіатричної експертизи Б. через розумову відсталість не усвідомлював своїх дій і не міг ними керувати. У зв'язку з цим через Регіональний центр з надання БВПД у Херсонській області 11.09.2015 йому було призначено захисника **Бондаря Володимира** (доручення №021-0001565). Прокурор звернувся до Генічеського районного суду з клопотанням про застосування щодо Б. примусових заходів медичного характеру у виді госпіталізації до психіатричного закладу зі звичайним наглядом.

У судовому засіданні адвокат, будучи детально ознайомленим з матеріалами провадження, категорично заперечував проти задоволення клопотання. У першу чергу він звертав увагу суду на те, що пред'явлені прокурором докази доводять лише існування події злочину, однак не факт його скоєння підзахисним. Такими «доказами» зокрема були: протокол огляду місяця події із фототаблицею, розписка про збереження потерпілим речових доказів, висновки товарознавчих експертиз щодо вартості дизельного пального, довідка про вартість каністр, висновок судово-психіатричної експертизи. Не було допитано навіть потерпілого, оскільки той відмовився з'явитись у засідання. Також у клопотанні прокурора було зазначено, що злочин скоєно за попередньою змовою з іншою особою. Однак стороною обвинувачення не було надано жодного доказу на підтвердження цього, а саме вироку суду або результату розгляду справи щодо іншого співучасника, він не був заявлений як свідок.

Суд погодився з доводами адвоката щодо відсутності доказів вчинення його підзахисним крадіжок і ухвалив відмовити у застосуванні примусових заходів медичного характеру, а кримінальне провадження закрити.

[] Успіхи адвокатів у справах цивільного та адміністративного процесу, у кримінальних провадженнях при предстанцітві інтересів потерпілих та свідків

Успіхи адвокатів Волині

Луцький місцевий центр з надання БВПД

До Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся громадянин К., учасник бойових дій, на якого поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", про надання йому БВПД для встановлення факту підроблення його підпису у контракті на військову службу.

Адвокатом **Юрієм Тертичним** (доручення № 24/31-15 від 22 липня 2015 року) підготовлено та подано до суду адміністративний позов до Міністерства оборони України, оперативного командування «З» Сухопутних військ Збройних Сил України, військової частини Х про визнання дій щодо підписання контракту протиправними та визнання контракту про проходження військової служби недійсним.

Позовні вимоги обґрунтовувались тим, що Клієнта у травні 2014 року було зараховано в Збройні Сили України на військову службу, яку він проходив у військової частині польова пошта Х. Закінчивши лікування після поранення, Клієнт протягом липня 2015 перебував у відпустці, по завершенні якої його було повідомлено про необхідність з'явитися у свою військову частину для подальшого проходження військової служби за контрактом, трирічний термін дії якого ще не завершився. Однак, Клієнту було відомо, що жодного контракту на військову службу ним не підписувалось. Для з'ясування цієї обставини, адвокатом **Юрієм Тертичним** було підготовлено та направлено адвокатський запит про надання документів, що підтверджують укладання між Клієнтом та Міністерством оборони України контракту про проходження військової служби, на що отримано примірник контракту про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України. Під час огляду

вказаного документу, встановлено, що контракт підписаний не Клієнтом, а іншою особою, оскільки наявний там підпис не відповідає його дійсному підпису. Крім того, у п.8 контракту зазначено дату підписання, коли Клієнт перебував у відпустці і фізично не міг підписати даний контракт, а в п.11 контракту зазначено, що він набирає чинності з моменту, який передує даті його підписання.

Здійснюючи правове обґрунтування позовних вимог, адвокат **Юрій Тертичний** посилався також на частину 1 та 2 статті 638 Цивільного кодексу України, де вказано, що договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору та укладається шляхом пропозиції однієї сторони укласти договір і прийняття пропозиції другою стороною. При цьому, адвокатом зазначалося, що оскільки контракт не засвідчений підписом Клієнта, то він не може вважатися укладеним.

У зв'язку з цим, в адміністративному позові адвокатом **Юрієм Тертичним** було вказано, що зазначені обставини свідчать про неправомірність дій військової частини Х. (в особі її командира) та Міністерства оборони України (в особі командувача військ оперативного командування "П" Сухопутних військ Збройних сил України) щодо підписання з Клієнтом контракту під час перебування його у відпустці та змушування до незаконного проходження військової служби за контрактом, якого він не підписував.

Представник Міністерства оборони України адміністративний позов не визнав та пояснив, що відповідно до ст.1 Закону України "Про військовий обов'язок та військову службу", військовий обов'язок включає в себе прийняття в добровільному порядку (за контрактом) на військову службу. У відповідності до п. 15 Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України (далі – Положення) з громадянами, які добровільно вступають на військову службу, укладається контракт про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України. Тобто, це письмова угода, що укладається між громадянином і державою, від імені якої виступає Міністерство оборони України, для встановлення правових відносин між сторонами під час проходження військової служби.

Командувачем оперативного командування "П" (зараз "З") за участю командира військової частини польової пошти Х., укладено Контракт про проходження громадянами України військової служби у Збройних силах України на три роки, який набрав чинності у травні 2014 року. Доказів щодо невідповідності підпису Клієнта на зазначеному контракті, останнім не представлено. Просив суд відмовити у задоволенні позовних вимог у повному обсязі.

Представник відповідача оперативного командування "З" Сухопутних військ Збройних сил України адміністративний позов також не визнав та просив у його задоволенні відмовити з наступних підстав. Пунктом 26 Положення визначено, що контракт укладається у двох примірниках, підписується сторонами контракту. Підпис посадової особи скріплюється відповідною гербовою печаткою. Один примірник контракту зберігається в особовій справі військовослужбовця, другий – у військовослужбовця.

Контракт про проходження військової служби є підставою для видання відповідного наказу по особовому складу про зарахування особи до списків особового складу Збройних Сил України та призначення її на відповідну посаду чи продовження військової служби.

Документи на укладення контракту між Клієнтом та Міністерством оборони України готувались Волинським обласним військовим комісаріатом (далі- Волинський ОВК) та в подальшому направлялись до оперативного командування "П" (далі – ОК «П»). На момент підписання командувачем військ ОК "П" контракту, останньому не було відомо про те, що Клієнт контракт особисто не підписував. Вважає, що командувач військ ОК "П", як суб'єкт владних повноважень, вирішуючи питання про підписання контракту з Клієнтом, діяв на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Просив відмовити у задоволенні позовних вимог.

У судовому засіданні адвокат **Юрій Тертичний**, якого підтримав Клієнт, категорично заперечив обставину підписання ним контракту і зазначив, що вперше він побачив та ознайомився з цим документом в кінці серпня 2015 року після отримання відповіді на адвокатський запит.

За клопотанням адвоката **Юрія Тертичного**, підтриманого Клієнтом, у даній адміністративній справі судом було призначено судово-почеркознавчу експертизу.

Однак, судовий експерт Львівського науково-дослідного інституту судових експертиз вказав на неможливість надання висновку експертизи за матеріалами вказаної адміністративної справи, оскільки підпис в розділах 8, 10 контракту виконаний за допомогою технічних засобів, а тому не є об'єктом почеркознавчого дослідження.

За таких обставин, адвокатом **Юрієм Тертичним** звернуто увагу суду на ту обставину, що особистий підпис Клієнта на укладеному контракті фактично відсутній, а тому є всі підстави вважати, що контракт Клієнтом не підписувався.

При цьому, адвокатом **Юрієм Тертичним** зауважено, що відсутній факт укладання даного контракту сторонами та, відповідно, виникнення між ними прав та обов'язків.

Волинський окружний адміністративний суд із доводами адвоката **Юрія Тертичного** погодився та дійшов висновку про те, що контракт з Клієнтом укладено із порушенням вимог статей 2,4 Закону України "Про військовий обов'язок та військову службу", пунктів 15,16,18,26 Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України, а тому він підлягає визнанню нечинним, а позов в цій частині до задоволення.

Успіхи адвокатів Дніпропетровщини

Другий дніпропетровський місцевий центр з надання БВПД

03 лютого 2016 р. Другий дніпропетровський МЦ видав адвокату **Шраму Володимир** доручення №104 для складання процесуальних документів та представництва інтересів клієнта М в суді. Клієнт звернувся з актуальним нині питанням, а саме оскарження відмови Дніпропетровського обласного військового комісаріату в наданні висновку та направлення комплексу документів до фінансового департаменту Міністерства оборони України для виплати одноразової грошової допомоги інвалідам війни відповідно до ЗУ “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” від 20.12.1991 р. та відповідно до Постанови КМУ від 25.12.2013 р. №975. Працівники Дніпропетровського обласного військового комісаріату, перевищуючи свої повноваження, приймаючи рішення, які належать виключно до компетенції Міністерства оборони України та трактуючи Закони України та Конституцію України на власний розсуд відмовили клієнту в направленні документів до Департаменту фінансів Міністерства оборони України, оскільки на їх погляд відповідно до ст.58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, тобто дія постанови КМУ від 25.12.2013 р. та нова редакція ст.16 ЗУ “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” поширюється тільки на військовослужбовців та звільнених осіб, які отримали первинно інвалідність після 01 січня 2014 р., а через те, що клієнту інвалідність була встановлена у 2013 році обласний військовий комісаріат вирішив, що клієнт не має права на допомогу і відмовив йому. Суд дослідивши факти і законодавство встановив, що на підставі п.11 постанови КМУ від 25.12.2013 р. призначення і виплата одноразової допомоги здійснюється на підставі поданих документів. Перелік документів зазначено в п.3, 4 постанови КМУ №499 від 28.05.2008 р “Про затвердження Порядку та умов призначення та виплати одноразової грошової допомоги у разі смерті, поранення чи інвалідності військовослужбовців...”. Оскільки клієнт надав до Дніпропетровського обласного військового комісаріату повний пакет документів, згідно з п.7 постанови КМУ №499 від 28.05.2008 р. обласний комісаріат повинен був в 15-денний термін з дня реєстрації документів направити їх разом з висновком про можливість виплати одноразової грошової допомоги до головного розпорядника бюджетних коштів, тобто до Міністерства оборони України, а ті в свою чергу у місячний термін повинні прийняти рішення про надання допомоги, або дати вмотивовану відмову. В результаті плідної роботи адвоката, грамотно складеної позовної заяви і зібраних доказів 31 березня 2016 р. суддею Новомосковського міськрайонного суду Дніпропетровської області Майною Г.Є. у справі № 183/878/16 на підставі вищевикладених норм закону, а також ст.2,11, 69, 71, 94, 158-159, 162,163 КАС України позовні вимоги клієнта були задоволені. Рішення обласного комісаріату визнали протиправним і його зобов'язали прийняти від клієнта документи, направити їх до Міністерства оборони і письмово повідомити позивача з вказанням дати і вихідного номера супровідного листа. А рішення стосовно виплати цієї допомоги тепер буде приймати Міністерство оборони України, як і належить відповідно до чинного законодавства.

23.09.2016 р. Другий дніпропетровський МЦ видав адвокату **Морозову Валерію** доручення №39 від 23.09.2015 для складання процесуальних документів та представництва інтересів в суді клієнта Г. Суть проблеми полягає в тому, що 24 липня 1990 р. клієнт уклав договір купівлі-продажу квартири і придбав квартиру, яка знаходиться за адресою: пр-т Газети “Правда”, але в договорі купівлі-продажу помилково була зазначена адреса: пр-т Правди. Договір було посвідчено державним нотаріусом, але помилки ніхто не помітив. Через необізнаність в законодавстві і життєві труднощі клієнт не зареєстрував відразу цей договір в Інвентаризаційному бюро. В подальшому ним були укладені договори на постачання тепла, світла і інших комунальних послуг, а також послуг ЖЕКу, окрім цього клієнт регулярно оплачує всі рахунки, а факт його постійного проживання в квартирі можуть підтвердити сусіди. А коли він врешті вирішив зареєструвати квартиру належним чином, через помилку в адресі йому було відмовлено. Тому для державної реєстрації права на цю квартиру клієнту необхідно встановити факт належності йому договору купівлі-продажу квартири за адресою пр-т Газети “Правда”. Вказане підтверджується листом Головного архітектурно-планувального управління Дніпропетровської міської ради та відмовою Реєстраційної служби Дніпропетровського міського управління юстиції Дніпропетровської області в реєстрації права власності на квартиру. Завдяки зібраним доказам і професійно складеній позовній заяві, керуючись ст.212-215, 256-259 ЦПК України 28 березня 2016 року суддя Бабушкінського районного суду м. Дніпропетровська Кудрявцева Т.О. винесла рішення на користь клієнта і встановила факт належності договору купівлі-продажу клієнту і правильну адресу, яка повинна значитись в договорі.

Перший криворізький місцевий центр з надання БВПД

У 2014 р. громадянка К. домовилася з громадянкою З., що остання для неї виконає роботу по оформленню спадкових прав. Але громадянка З. тільки обіцяла виконати роботу, зібрати довідки та інші документи, а фактично роботу не виконала. У 2015 році вона надала розписку громадянці К., якою обіцяла повернути гроші, але цього не зробила. Саме тому громадянка К. була змушена звернутися до суду за захистом своїх прав, тому і звернулася до Першого криворізького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Про можливість отримання безоплатної правової допомоги громадянка дізналась із засобів масової інформації. Її середньомісячний сукупний дохід був нижче прожиткового мінімуму. Центром було прийнято рішення про надання БВПД та призначено адвоката **Кудлай Максима** (доручення № 255 від 11.03.2016). Справа розглядалася у П'ятихатському районному суді Дніпропетровської області. Під час розгляду справи, завдяки ініціативі адвоката, була підготовлена заява про мирову угоду, яку суд затвердив. Відповідно до умов мирової угоди відповідач щомісяця буде виплачувати затверджену судом суму коштів. Таким чином права та інтереси громадянки К. були захищені.

До Першого криворізького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася громадянка С.,

1940 р.н., інвалід II групи, з проханням надати правову допомогу — здійснити захист інтересів інваліда. Вона дізналася про можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги з органів державної влади. Центром прийнято рішення про надання БВПД та призначено адвоката **Бойченко Людмилу**. Отримавши доручення № 158 від 01.12.2015, адвокат зустрілася з клієнтом, з'ясувала суть питання, провела велику досудову підготовку, тому що травма мала місце багато років тому. Було встановлено, що громадянка С. 23.08.1990 отримала черепно-мозкову травму, струс головного мозку, забій хребта під час ДТП у швидкісному трамваї. Після ДТП був складений акт розслідування обставин нещасного випадку невинного характеру. Після отриманої травми та одужання громадянка С. приступила до роботи. Але працювала недовго, тому що наслідки травми позначилися на стані здоров'я, що стало перешкодою для подальшої праці. На той час громадянка С. не зверталася до суду та винуватця ДТП щодо відшкодування шкоди. Після з'ясування всіх обставин справи адвокатом було прийнято рішення про звернення до суду, складена позовна заява про стягнення матеріальної та моральної шкоди, спричинених ДТП. Під час розгляду справи у суді по суті завдяки ініціативі адвоката та її стійкій правовій позиції була укладена мирова угода, яка була затверджена ухвалою Саксаганського районного суду Кривого Рогу. Таким чином, інвалід отримала повне відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної під час ДТП, та частково моральну шкоду, усього - 11 000 гривень.

Успіхи адвокатів Донецчини

Краматорський місцевий центр з надання БВПД

Представництво інтересів особи у цій цивільній справі здійснював адвокат **Савченко Євген** (доручення від 16.10.2015р. №62640000139). Так, 03.02.2016р. позивач гр-н С.В.Р. звернувся до Краснолиманського міського суду Донецької області з позовом до відповідача гр-на Г.Р.В. про розірвання договору довічного утримання, обґрунтувавши свої вимоги наступним. 16.12.2006р. між С.В.Р. і Г.Р.В. було укладено договір довічного утримання, посвідчений державним нотаріусом Краснолиманської державної нотаріальної контори, згідно з яким позивач мав передати відповідачу у власність квартиру у багатоповарховому будинку в м. Лиман Донецької області, а останній зобов'язався довічно утримувати С.В.Р., забезпечувати йому необхідну допомогу та користування вказаною квартирою. Проте останні два роки (з 2014 р.) відповідач не виконує умов договору: не забезпечує позивача триразовим калорійним харчуванням, не надає йому як особі похилого віку та інваліду 3 групи будь-якої допомоги та догляду, на пропозицію розірвати договір добровільно не погоджується. У судовому засіданні позивач і його представник **Євген Савченко** повністю підтримали позовні вимоги. Сторона позивача не заперечувала того, що до 2014р. матір відповідача іноді надавала йому продукти харчування та деякі предмети одягу, але це не було регулярно. Оскільки позивач є людиною похилого віку, інвалідом 3 групи, періодично хворіє, у зв'язу з чим не може належним чином обслуговувати себе, вести домашнє господарство, а тому потребує сторонньої допомоги. З 2014 р., враховуючи те, що відповідач виїхав з м. Лиман, а його матір є сусідкою позивача, то гр-н С.В.Р. неодноразово пропонував їй повідомити її сина про пропозицію розірвання договору. Але згоду Г.Р.В. так і не дав. У судовому засіданні вказані обставини підтверджено як власними поясненнями відповідача Г.Р.В. про те, що в 2014р. він став працювати в Російській Федерації, так і довідкою Краснолиманської міської ради від 23.03.2016р., відмітками органу місцевого самоврядування на судових повістках про те, що місцем реєстрації Г.Р.В. не проживає. Згідно з ч. 1 ст. 755 Цивільного кодексу України, договір довічного утримання (догляду) може бути розірваний за рішенням суду на вимогу відчужувача або третьої сторони, на користь якої він був укладений, у разі невиконання або неналежного виконання набувачем своїх обов'язків, незалежно від його вини. Приймаючи до уваги ч. 1 ст. 756 ЦК України, у разі розірвання договору довічного утримання (догляду) у зв'язку з невиконанням або неналежним виконанням набувачем обов'язків за договором, відчужувач набуває право власності на майно, яке було ним передане, і має право вимагати його повернення. Представник позивача **Євген Савченко** зібрав та надав суду докази невиконання відповідачем обов'язків за договором довічного утримання, а саме: витребував - матеріали розгляду Краснолиманською міжрайонною прокуратурою, Краснолиманським МВ ГУМВС України в Донецькій області та Краснолиманською міською радою Донецької області заяви позивача про притягнення до відповідальності відповідача за невиконання умов договору довічного утримання; - довідку Краснолиманської міської ради, відмітку органу місцевого самоврядування про відсутність відповідача за місцем проживання. Адвокатом успішно і в повному обсязі виконані вимоги ст.60 ЦПК України, відповідно до яких він довів ті обставини, на які сторона посилалась як на підставу своїх вимог і заперечень. Завдяки зібраним та наданим суду адвокатом доказів Краснолиманським міським судом Донецької області прийнято рішення про задоволення позовних вимог гр-на С.В.Р. про розірвання договору довічного утримання. Спільна квартира, яка була предметом вказаного договору, повернута позивачу у власність, та судом скасовано заборону на її відчуження. З відповідача, на користь держави, стягнуто судовий збір в сумі 551 грн. 20 коп., згідно з чинним законодавством України.

Успіхи адвокатів Житомирщини

Новоград-Волинський місцевий центр з надання БВПД

Клієнт звернувся до Новоград-Волинського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Доручення № 03-06/17 від 21.01.2016 р. для надання БВПД клієнту видано адвокату **Нагорнюк Ользі**.

В результаті надання громадянці Д. безоплатної вторинної правової допомоги, адвокатом було складено позовну заяву про стягнення аліментів на утримання неповнолітньої дитини.

В подальшому 25.01.2016 р. громадянка Д. звернулася з позовною заявою до суду. Позовну вимогу обґрунтовувала тим, що вона з відповідачем перебуває у шлюбі, від якого вони мають дитину 2011 року народження. Відповідач, як батько дитини добровільно участі в її утриманні не бере, а тому громадянка Д. змушена звернутись за захистом до суду. Відповідно до по-

ложень ст. 180, 181 СК України батько дитини повинен надавати матеріальну допомогу на її утримання. Оскільки відповідач офіційно не працює, має непостійний дохід, просила суд стягувати на її користь аліменти на утримання дитини у твердій грошовій сумі в розмірі 400 грн..

24 березня 2016 року Новоград-Волинський міськрайонний суд Житомирської області, керуючись ст.ст. 10, 11, 57-60, 88, 208, 209, 212-215, 218, 367 Цивільного процесуального кодексу України, вирішив позов громадянки Д. задовольнити повністю. Відповідно до рішення суду батько дитини повинен сплачувати на користь матері на утримання неповнолітньої дитини, 2011 року народження, аліменти у твердій грошовій сумі в розмірі 400,00 грн., щомісячно, починаючи з дня подачі заяви і до повноліття дитини. Рішення суду в частині стягнення аліментів у межах суми платежу за один місяць допущено до негайного виконання.

Клієнт звернувся до Новоград-Волинського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Громадянин є особою з особливими потребами. Доручення № 03-06/11 від 13.01.2016 р. для надання БВПД клієнту видано адвокату **Завадському Віктору**.

Після зустрічі громадянина Щ. з адвокатом було з'ясовано, що клієнта хвилює питання щодо можливості поновлення строку для подання заяви про прийняття спадщини, оскільки він являється єдиним спадкоємцем після смерті дружини. Встановлений строк пропустив у зв'язку із проходження лікування. Адвокат **Завадський Віктор** роз'яснив клієнту, що визначення додаткового строку для подачі заяви про прийняття спадщини можливе лише виключно за наявності рішення суду з цього питання. В подальшому адвокат підготував громадянину Щ. відповідну заяву.

Громадянин Щ. звернувся з заявою до суду, його інтереси в даному провадженні продовжив представляти адвокат **Завадський Віктор**. В обґрунтування заяви громадянин Щ. зазначив, що пропустив строк для прийняття спадщини з поважної причини. Вказав, що пропустив строк для прийняття спадщини оскільки проходив лікування. На підтвердження було надано відповідні докази.

05 квітня 2016 року Новоград-Волинський міськрайонний суд Житомирської області, керуючись ст. 1272 ЦК України, ст.ст. 3, 57-60, 212-215 ЦПК України, вирішив заяву громадянина Щ. задовольнити повністю та визначити йому додатковий строк для подачі до нотаріальної контори про прийняття спадщини тривалістю 3 місяці.

Бердичівський місцевий центр з надання БВПД

Клієнт звернувся до Бердичівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Особа є інвалідом. Доручення № 9 від 19.01.2016 р. для надання БВПД клієнту видано адвокату **Рисю Василю**.

Громадянка П. звернулася до суду за захистом своїх прав, оскільки між нею та іншими співвласниками житлового будинку постійно виникають суперечки та непорозуміння з приводу користування, утримання та збереження цього майна, а мирової угоди про розподіл майна в натурі самостійно не досягнуто. В зв'язку з тим, що громадянка П. не має належного рівня знань для захисту своїх прав та інтересів у судах і знаючи про існування безоплатної правової допомоги, вона прийняла рішення про необхідність звернення за допомогою до відповідного Центру з надання БВПД.

В процесі надання громадянці П. безоплатної вторинної правової допомоги, адвокат ознайомився з матеріалами цивільної справи, наявними документами, якими підтверджується правова позиція позивача відносно заявлених позовних вимог щодо визнання права власності на частину будинку, що перебуває в спільній частковій власності.

В результаті надання адвокатом якісної правової допомоги та професійного представлення прав та інтересів клієнта в суді, 04 березня 2016 року Бердичівський міськрайонний суд Житомирської області ухвалив рішення про задоволення позовних вимог громадянки П. і вирішив виділити позивачці у власність частку спільного майна, а саме: кімнату 1-4 площею 17,6 кв.м., кухню 1У площею 3,0 кв.м., коридор 111 площею 2,5 кв.м., коридор 11 площею 2,3 кв.м., згідно з технічним паспортом та припинити право спільної часткової власності на зазначені приміщення.

Успіхи адвокатів Запоріжжя

Мелітопольський місцевий центр з надання БВПД

Заявник звернувся до Мелітопольського місцевого центру з надання БВПД з метою отримання безоплатної вторинної правової допомоги щодо складання позовної заяви про визначення додаткового строку, достатнього для подання заяви для прийняття спадщини.

Мелітопольським Центром з надання БВПД дорученням № ММЦ-63 від 04.03.2015 було призначено адвоката **Фоменко Олександра**, який, керуючись, ч.1 ст. 1221, ст. 1270, ч.3 ст. 1272 ЦК України, підготував відповідну заяву, зазначивши наступне.

У 2004 році померла матір клієнта, відповідно до складеного нею заповіту, все належне їй майно вона заповіла своєму брату, дядькові позивача. В 2011 році помер і він, спадкоємицею першої черги є його дружина. Через незадоволений стан здоров'я позивач не контролював процес прийняття спадщини дружиною його дядька. Але на теперішній час йому стало відомо про те, що спадкоємиця не прийняла спадщину після смерті свого чоловіка і перед ним постало питання про визнання цієї спадщини відумерлою. Оскільки позивач також є спадкоємцем після смерті дядька, як племінник, він має намір прийняти спадщину після його смерті, однак шестимісячний строк, встановлений законодавством сплинув. На підставі викладеного позивач просить визначити йому додатковий строк тривалістю три місяці для подання до нотаріальної контори заяви про прийняття спадщини, яка відкрилася після смерті його дядька.

В наслідок наполегливої та професійної роботи адвоката **Фоменко Олександра** в квітні 2016 року Якимівським районним

судом було розглянуто дану заяву та вирішено задовольнити її у повному обсязі, оскільки позивачем у встановлений законом строк для подання до нотаріальної контори заяви про прийняття спадщини було пропущено з поважних причин, позивачу визначено додатковий строк тривалістю у три місяці для подання до нотаріальної контори заяви про прийняття спадщини.

Заявниця звернулася до Мелітопольського місцевого центру з надання БВПД з метою отримання безоплатної вторинної правової допомоги щодо складання позовної заяви про визнання особи такою, що втратила права користування житловим приміщенням.

05.02.2016 року Центром було видано доручення № 37, яким призначено адвоката **Савона Віталія**. Той, керуючись ст.ст. 16, 391 ЦК України, ст. 71,72 ЖК України, ст.ст. 3-4,118-119 ЦПК України підготував заяву в інтересах заявниці, в якій зазначив наступне. У 1994 році жіночка уклала шлюб, та зареєструвала свого чоловіка за місцем своєї реєстрації, а у 2004 році між ними закінчилося кохання та шлюб було розірвано. І на теперішній час місце знаходження колишнього чоловіка їй невідомо. Оскільки він зареєстрований, однак не проживає за вказаною адресою, жінка вимушена сплачувати комунальні послуги й за нього. Таким чином чоловік порушує права своєї колишньої дружини. Тому вона вимушена звернутися до суду. В травні 2016 року Мелітопольським міськрайонним судом було розглянуто вищезазначену позовну заяву, досліджено факт не проживання відповідача без поважних причин, тому є всі підстави для задоволення позову. Так, в наслідок наполегливої та професійної роботи адвоката **Савона Віталія**, Мелітопольським міськрайонним судом було винесено рішення, яким позов заявниці задоволено в повному обсязі та позбавлено колишнього чоловіка права користування житловим приміщенням.

Заявниця звернулася до Мелітопольського місцевого центру з надання БВПД з метою отримання безоплатної вторинної правової допомоги щодо складання позовної заяви про визнання права власності та представництво інтересів в суді.

29.02.2016 року Мелітопольським МЦ доручення № ММЦ-56 було призначено адвоката **Карягіна Павла**, який керуючись ст.41 Конституції України, ст. 316,321, 392 ЦК України, підготував відповідну позовну заяву та зазначив наступне.

В грудня 2015 року рішенням сесії селищної ради Якимівського району заявниці у приватну власність було передано однокімнатну квартиру в смт. Якимівка. В лютому 2016 року заявниця звернулася до реєстраційної служби Якимівського районного управління юстиції з метою реєстрації права власності на квартиру, але їй були відмовлено, мотивуючи тим що рішення Якимівської селищної ради не є правоустановчим документом. У зв'язку з цим, на теперішній час заявниця не має можливості ані отримати свідоцтво про право власності на квартиру, ані зареєструвати за собою право власності. Так, відповідно до ст. 392 ЦК України, власник майна може пред'явити позов про визнання його права власності, якщо це право оспорується або не визнається іншою особою, а також у разі втрати ним документа, який засвідчує його право власності. Тому, заявниця, за участю адвоката **Карягіна Павла** просить суд визнати за нею право власності на квартиру в смт. Якимівка.

В наслідок наполегливої та професійної роботи адвоката Карягіна Павла Івановича в березні 2016 року Якимівський районний суд, керуючись нормами цивільного законодавства, відповідно до ч.1. ст. 316 ЦК України правом власності є право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб, задовольнив позов та визнати за заявницею право власності на квартиру в смт. Якимівка.

До Мелітопольського місцевого центру з надання БВПД звернулася клієнтка з метою отримання безоплатної вторинної правової допомоги щодо складання позовної заяви про розірвання шлюбу.

Мелітопольським МЦ 04.03.2016 року дорученням № ММЦ-65 було призначено адвоката **Калмикову Наталю**, яка, керуючись ст.110, ч.2 ст.112 СК України, підготувала, в інтересах заявниці вищезазначену позовну заяву, в якій виклала наступне.

У 1999 році між жінкою та, колись коханим, чоловіком було укладено шлюб, в якому у 1999 році та 2006 році народилося дві доньки. Але нажаль спільне життя не склалося, кохання пройшло, сімейні відносини припинилися, мешкає подружжя окремо один від одного. Діти мешкають разом з матір'ю. Подальше спільне життя та збереження шлюбу неможливі. Спорю про поділ майна, що є спільною власністю, на момент подання позовної заяви немає. Щодо утримання доньок згода між батьками досягнута.

Завдяки плідній роботі та правильній правовій аргументації адвоката **Калмикової Наталі** в квітні 2016 року Якимівським районним судом було розглянуто цей позов, суд вирішив задовольнити позовні вимоги в повному обсязі.

Перший запорізький місцевий центр з надання БВПД

02 лютого 2016 Першим запорізьким місцевим центром з надання БВПД було видано доручення № МЦ1-23 адвокату **Насоновій Марині** для складання позовної заяви та представництва інтересів в суді мешканки Запоріжжя, яка зазнала матеріальні та моральні збитки внаслідок пошкодження її майна.

У зв'язку із недбалими та безвідповідальними діями відповідача - спеціаліста сервісної служби, була зіпсована душева кабіна, що призвело не тільки до її пошкодження, але й складало небезпеку для здоров'я дитини та членів сім'ї заявниці.

Адвокатом на захист інтересів заявниці згідно зі ст.ст. 22, 23, 1166, 1167 ЦК України було підготовлено та подано позовну заяву до Жовтневого районного суду м. Запоріжжя про стягнення з відповідача на користь позивачки матеріальної та моральної шкоди у зв'язку із порушенням її особистих майнових та немайнових прав. Для забезпечення позову за клопотанням адвоката накладено арешт на майно відповідача, а також направлено скаргу на бездіяльність органу державної виконавчої служби щодо виконання рішення по цивільній справі.

Завдяки небайдужості та добротності адвоката **Насоновій Марині**, її професійному досвіду, всі клопотання та скарги були судом задоволені.

За рішенням суду матеріальні збитки у розмірі 10 тисяч гривень були відшкодовані повністю, а також частково задоволений позов про стягнення моральної шкоди у розмірі 10 тисяч гривень. Рішення суду не оскаржувалось.

16 січня 2016 року Першим запорізьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги було видано доручення №МЦ1-09 адвокату **Мироненку Сергію** на складання процесуальних документів та представництво інтересів клієнта в суді.

Працівника (клієнта) 09.09.2015 року незаконно звільнено з підприємства ТОВ "К" з причин нібито викрадення майна вказаного підприємства. У подальшому адвокатом з'ясовано, що чоловік, знаходячись у магазині ТОВ "К" відклав пістолет для монтажної піни, який належить на праві власності вищевказаному підприємству для подальшої покупки, умислу на незаконне привласнення майна підприємства у співробітника не було. У зв'язку із цим, адвокатом підготовлено позовну заяву про поновлення на роботі та оплату вимушеного прогулу клієнта Б. у порядку ст.ст. 232, 237 КЗпП України, ст.ст. 109 ЦПК України та подано до Жовтневого районного суду м. Запоріжжя.

Під час надання правової допомоги в суді, адвокатом вжито наступних заходів на захист прав клієнта: заявлено клопотання про виклик свідка та про витребування відео запису з камер спостережень ТОВ "К", заявлено клопотання про відвід судді, подано дві апеляційні скарги на рішення суду.

Завдяки професійним діям адвоката, судом було взято до уваги всі надані докази, зокрема, досліджено письмові матеріали, заслухано позивача, свідків по справі. Надалі суд прийшов до висновку про те, що всі докази достовірно підтверджують протиправність звільнення працівника, а також те, що останній має право на виплату середнього заробітку за весь час вимушеного прогулу. За таких підстав, завдяки кваліфіковано підготовленим матеріалам адвоката **Мироненка Сергія**, вказаний позов судом частково задоволено та вирішено поновити колишнього працівника на посаді верстальника деревообробних верстатів форматно-розкрийної ділянки ТОВ "К", стягнути з вказаного підприємства середній заробіток за час вимушеного прогулу позивача у розмірі 35392,86 грн. та моральну шкоду у розмірі 500,00 грн.

Другий запорізький місцевий центр з надання БВПД

Дорученням Другого запорізького МЦ з надання БВПД 87-2МЦ від 12.03.2016 року запоріжанці призначено адвоката **Ткаченко Наталю** для надання безоплатної вторинної правової допомоги з питання визнання особи такою, що втратила право користування житлом.

Адвокатом в інтересах городянки згідно ст. 71.72 Житлового кодексу було підготовлено позовну заяву до Ленінського районного суду щодо визнання колишнього чоловіка клієнтки таким, що втратив право користування житловим приміщенням.

В ході судового засідання адвокат **Ткаченко Наталія** підтримала позовні вимоги своєї клієнтки та надала пояснення суду.

Завдяки професійним діям адвоката **Ткаченко Наталі** рішенням Ленінського районного суду м. Запоріжжя від 11.03.2014 року позовні вимоги задоволені та визнано громадянина «Д» таким, що втратив право користування житловим приміщенням.

Бердянський місцевий центр з надання БВПД

До Бердянського місцевого центру з надання БВПД звернувся місцевий мешканець з проханням надати йому безоплатну вторинну правову допомогу, що передбачає складання процесуальних документів щодо зняття з реєстрації особи, яка не проживає у житловому приміщенні та представництва його інтересів в суді.

16.03.2016 року дорученням № 69 Бердянським МЦ було призначено адвоката **Линник Світлану**, яка зустрілась з клієнтом та надала кваліфіковану консультацію. Ознайомившись з документами, які підтверджують, що у приміщенні зареєстрована інша особа, яка втратила право на це приміщення, адвокатом, згідно ст.209, ст.213-2015 ЦПК України, ст. 405 ЦК України, було складено позовну заяву про визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням до Бердянського міськрайонного суду Запорізької області.

Завдяки плідній та професійній роботі адвоката 26 квітня 2016 року Бердянський міськрайонний суд вирішив задовольнити позовні вимоги позивача у повному обсязі: визнати гр. «П» такою, що втратила право користування житловим приміщенням.

До Бердянського місцевого центру з надання БВПД звернувся місцевий житель з проханням надати йому безоплатну вторинну правову допомогу, що передбачає складання цивільного позову в кримінальному провадженні, в якому він є потерпілим.

18 квітня 2016 року Бердянським МЦ дорученням № 107 було призначено адвоката **Жука Андрія**, який зустрівся з клієнтом та надав консультацію. Ознайомившись з документами, які підтверджують, що клієнт є потерпілим в кримінальному провадженні та має право подати цивільний позов про відшкодування майнової та моральної шкоди, адвокат, керуючись ст.373, 374 КПУ України, ст. 1177, ст.1187 ЦК України, склав позовну заяву про стягнення майнової та моральної шкоди у розмірі 34007,77 грн до Бердянського міськрайонного суду Запорізької області.

В наслідок завзятої роботи адвоката **Жука Андрія** Бердянський міськрайонний суд вирішив: стягнути з обвинуваченого по кримінальній справі на користь потерпілого моральну шкоду в розмірі 20 000 гривень та матеріальну шкоду в розмірі 4007,77 гривень.

До Бердянського місцевого центру з надання БВПД звернулася місцева жителька з проханням надати їй безоплатну вторинну правову допомогу, що передбачає складання процесуальних документів щодо розірвання шлюбу і стягнення аліментів на дітей та представництва її інтересів в суді.

Жінці 04.03.2016 дорученням № 57 Бердянський МЦ призначив адвоката **Амельченко Дем'яна**, який зустрівся з клієнткою надав консультацію та ознайомився з документами. Адвокат, відповідно до ст.105 ч.3 ст. 109, ст.112 СК України, ст.10, 60, 212-215 ЦПК України склав позовну заяву про розірвання шлюбу та стягнення аліментів на дитину та направив до Бердянського міськрайонного суду Запорізької області.

В наслідок кваліфікованої роботи адвоката **Амельченко Дем'яна** Бердянський міськрайонний суд вирішив задовольнити позов: розірвати шлюб та стягнути з колишнього чоловіка аліменти на користь дитини.

Успіхи адвокатів Києва

Перший київський місцевий центр з надання БВПД

Адвокат: **Лукацька Лілія**, доручення: №241 від 25.12.2015р, видане Першим київським місцевим центром з надання БВПД. До Центру звернувся громадянин П. – учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Коли йому нараховували пенсію, він надав до ПФУ довідку про заробітну плату. Просте ПФУ самостійно здійснив йому розрахунок заробітної плати, що призвело до заниження суми перерахунку пенсії. Через це П. недоотримував більше 3000 грн. Центр призначив йому адвоката **Лукацьку Лілію**, яка склала позовну заяву. Уже під час слухання справи змінився відповідач: замість ПФУ у Дарницькому районі міста Києві, відповідати мало Лівобережне об'єднане управління ПФУ в місті Києві. Після розгляду справи суд визнав дії Лівобережного об'єднаного управління ПФУ в місті Києві та Головного управління ПФУ у місті Києві незаконними і зобов'язав здійснити перерахунок пенсії відповідно до тієї довідки про заробітну плату, яку надав П.

Адвокат: **Лукацька Лілія**, доручення: №241 від 25.12.2015р, видане Першим київським місцевим центром з надання БВПД. До Центру звернулася громадянка Л.І. з проханням допомогти виселити її колишнього чоловіка з квартири, який довгий час в ній не проживає і не сплачує комунальні послуги. Адвокат підготувала позов. До участі у справі залучили в якості третіх осіб повнолітніх дітей, що також проживають у спірній квартирі. Також до справи додали акти з ЖЕКУ. Цього вистачило, аби суд виніс рішення на користь позивачки.

Успіхи адвокатів Кіровоградщини

Кіровоградський місцевий центр з надання БВПД

01 грудня 2015 року громадянка Аліна Олегівна звернулася до Кіровоградського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги стосовно питання щодо стягнення аліментів за навчання.

03 грудня 2015 року дорученням Кіровоградського місцевого центру було призначено адвоката Шолух Світлану Григорівну для надання безоплатної вторинної правової допомоги гр. Аліні Олегівні.

Адвокатом **Шолух Світлану** була складена позовна заява, з якою громадянка Аліна Олегівна звернулася до суду.

Обґрунтування позовних вимог щодо стягнення аліментів полягало в тому, що гр. О. є батьком гр. Аліни Олегівни. На даний час позивач навчається на денній формі навчання в Приватному вищому навчальному закладі «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету» та не працює. Належної матеріальної допомоги на утримання позивача, відповідач добровільно не надає.

За допомогою кваліфікованої роботи адвоката **Шолух Світлани**, заочним рішенням Кіровського районного суду м. Кіровограда було стягнуто на користь гр. Аліни Олегівни аліменти на її утримання у розмірі 1/4 частки з усіх видів заробітку (доходу) відповідача щомісячно, починаючи з 10.12.2015 року і до закінчення навчання позивача.

Олександрійський місцевий центр з надання БВПД

22 лютого 2016 року до Олександрійського місцевого центру звернулася гр. Олена Володимирівна, якій необхідна вторинна правова допомога у вигляді складення документів процесуального характеру — позовної заяви про стягнення аліментів на утримання повнолітньої дитини, яка продовжує навчання.

Наказом Олександрійського місцевого центру з надання БВПД № 49 від 29.02.2016 року їй була призначена правова допомога адвоката **Задорожньої Наталії**, яка склала позовну заяву про стягнення аліментів на утримання повнолітньої дитини, яка продовжує навчання та подала до Світловодського міськрайонного суду Кіровоградської області.

Свої вимоги гр. Ч. мотивувала тим, що на її утриманні знаходиться син Н. 1998 року народження, який продовжує навчання в КВНЗ «Олександрійському училищі культури» та потребує матеріальної допомоги.

Рішенням Світловодського міськрайонного суду Кіровоградської області від 16.05.2016 року у справі № 401/786/16-ц позовні вимоги задоволено частково. Стягнуто з відповідача гр. Щ. на користь гр. Ч., аліменти на утримання повнолітнього сина, в розмірі 1/6 частки всіх його доходів до закінчення навчання.

16 липня 2015 року до Олександрійського місцевого центру з надання БВПД звернулася гр. К., щодо надання їй безоплатної вторинної правової допомоги у вигляді складення документів процесуального характеру — позовної заяви про стягнення заборгованості по нарахованій, але не виплаченій заробітній платі.

Наказом Олександрійського місцевого центру з надання БВПД № 14 від 27.07.2015 року їй була призначена правова допомога адвоката **Савченка Геннадія**, який склав позовну заяву про стягнення заборгованості по нарахованій, але не виплаченій заробітній платі та подав до Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області.

Свої вимоги гр. К. мотивувала тим, що працювала в комунальному підприємстві «Світоч-книга» та 07.07.2015 року була звільнена з роботи, але розрахунок по заробітній платі у строки передбачені ст. 116 КЗпП України з нею здійснений не був.

Рішенням Олександрійського міськрайонного суду від 27.05.2016 року по справі № 398/4932/15-ц позов задоволено частково. З підприємства стягнуто заборгованість по заробітній платі та середній заробіток за час затримки розрахунку при звільненні.

Успіхи адвокатів Миколаївщини

Перший миколаївський місцевий центр з надання БВПД

Адвокат **Геннадій Константиновський** на підставі доручення Першого миколаївського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги від 25.01.2015 року № 014-01000 12 представляв інтереси громадянки Лідії Б.

Провівши зустріч з клієнтом та ознайомившись з матеріалами справи адвокатом встановлено, що клієнтка не може прийняти спадщину, оскільки на спадкове майно накладено арешт постановою державного виконавця. На підставі виконавчого листа виданого Ленінським районним судом миколаївської області відкрито виконавче провадження щодо стягнення з доньки позивача грошових коштів, як з поручителя, по кредитному договору. Після смерті доньки постановою про арешт майна в рамках виконавчого провадження про стягнення боргу не скасовано. Через це клієнт не може отримати свідоцтво про право власності в порядку спадкування.

В обґрунтування позовних вимог адвокат зазначив, що відповідно до статей 607,608 ЦК в разі смерті поручителя, спадкоємці не є солідарними боржниками за кредитним договором. Договір поруки припиняє свою дію з моменту смерті поручителя. Статтю 60 Закону України « Про виконавче провадження» передбачено, що арешт з мана знімається на підставі рішення суду. Державний виконавець повинен не пізніше наступного дня, коли йому стало відомо про таке рішення винести постанову про зняття арешту.

Рішенням Заводського районного суду Миколаївської області від 25.04.2016 року позовні вимоги клієнтки задоволено у повному обсязі.

Другий миколаївський місцевий центр з надання БВПД

Адвокат **Ігор Лукіянчин** на підставі доручення Другого миколаївського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги від 07.08.2015 року № 014-03-00008 представляв інтереси громадянки Наталі С.

Провівши зустріч з клієнтом та ознайомившись з матеріалами справи адвокатом встановлено, у 2015 році клієнтка дала відповідачу гроші в борг, про що свідчить відповідна розписка. Повертати грошові кошти відповідач відмовляється.

Адвокатом складено позовну заяву про стягнення боргу.

В обґрунтування позовних вимог адвокат зазначив, що відповідно до статті 1047,1049 ЦК України договір позики може бути представлено розпискою. Сторона, яка позичила кошти зобов'язана повернути їх позичальнику у строк та в порядку, що встановлені розпискою (договором).

Взявши до уваги доводи, викладені у позовній заяві та надані на їх підтвердження 08.10.2015 року Вознесенським міськрайонним судом Миколаївської області винесено заочне рішення, яким задовольняються позовні вимоги клієнтки.

Успіхи адвокатів Одещини

Перший одеський місцевий центр з надання БВПД

05.01.2015 року до Першого одеського місцевого центру з надання БВПД звернулася жінка-пенсіонер, яка отримує пенсію у розмірі 1380,99 грн, проживаюча разом із непрацюючими - невісткою, онуком і його жінкою.

Клієнт подала до Центру письмове звернення про представництво її інтересів у зв'язку із неможливістю отримання 1/2 частини квартири, на яку вона отримала право після смерті свого чоловіка. Проте, коли вона звернулася до нотаріуса він повідомив їй, що на вказану частину квартири накладений арешт в рамках кримінального провадження.

За зверненням жінки від 05.01.2016 року Центром було прийнято рішення про надання їй безоплатної вторинної правової допомоги та доручено їй справою займатися адвокату **Фіхтману Руслану** (на підставі доручення Першого одеського МЦ №166 від 13.01.2016).

Адвокат, ознайомившись з обставинами справи склав та направив ряд запитів до ГУНП, БТІ, Нотаріальної контори.

Ознайомився із кримінальною справою та знайшов в ній постанову слідчого про зняття арешту, яка не була своєчасно (з 2004 року) направлена до органів реєстрації прав на нерухоме майно.

За клопотанням адвоката вказана постанова була направлена до нотаріальної контори, внаслідок чого обмеження права на відчуження вказаного майна було скасоване. А клієнт зміг прийняти спадщину.

Громадянка Т. звернулася до Першого місцевого центру з надання БВПД за допомогою. В її квартирі була зареєстрована її онучка, яка фактично не проживала в квартирі на протязі 8-ми років. У зв'язку із реєстрацією онучки громадянка Т. вимушена була сплачувати додаткові кошти за комунальні послуги, які фактично не надавалися.

Інтереси клієнтки у суді представляв адвокат **Фіхтман Руслан** (на підставі доручення №166 від 13.01.2016) від Першого місцевого центру з надання БВПД.

Адвокат звернувся до Київського районного суду м. Одеси з позовом до онучки клієнтки, про визнання особи такою, що втратила право на користування житловим приміщенням та зняття її з реєстрації.

Київський районний суд м. Одеси розглянувши справу у присутності представника неповнолітньої онучки, Органа опіки і піклування, Служби у справах дітей і Київського районного відділу ДМС, позов задовільнив у повному обсязі.

Другий одеський місцевий центр з надання БВПД

08.02.2016 до Другого одеського місцевого центру з надання БВПД звернулася гр. Б.

За результатами проведеної роботи адвокат **Пеленгян Меліне** (на підставі доручення Другого центру з надання БВПД №44 від 08.02.2016) довела необґрунтованість рішення Ямпільського районного суду, що полягало у наступному.

Так, у 2005 році померла мати клієнтки Центру, яка за життя у 1998 році склала заповіт, яким все своє майно заповіла своїм донькам — гр. Ш. та гр. Б.

Після смерті мати клієнтки Центру заяви про прийняття спадщини подали її три доньки, у тому числі гр. Ш. та гр. Б. Однак, у 2008 році гр. Б. подала до нотаріальної контори заяву про відмову від прийняття спадщини на користь позивачки.

Апеляційний суд Вінницької області, задовольняючи позов гр. Ш. та визнавши право власності на все спадкове майно за позивачкою, не перевіряв чи мають інші особи право на обов'язкову частку у спадковому майні.

Крім цього, суд констатував, що суд першої інстанції не пересвідчився чи підлягають розгляду вимоги позивача в судовому порядку, оскільки в матеріалах спадкової справи постановою державного нотаріуса про відмову позивачці у вчиненні нотаріальних дій відсутня.

Також, суд першої інстанції, ухвалюючи рішення про задоволення позову, послався на те, що в матеріалах справи наявна заява клієнтки Центру про те, що вона подала заяву про визнання позову та розгляд справи за її відсутності.

Адвокат **Пеленгян Меліне** довела, що в цей час її клієнт гр. Б. перебувала на стаціонарному лікуванні та в день, наче б то подання нею вказаної заяви, їй було проведено хірургічне втручання.

Таким чином, апеляційний суд Вінницької області встановив, що суд першої інстанції невірною оцінив докази по справі, порушив норми процесуального права та безпідставно задовольнив позов.

За результатами надання адвокатом **Пеленгян Меліною** БВПД апеляційний суд Вінницької області прийшов до висновку про обґрунтованість апеляційної скарги клієнтки Центру та 14.04.2016 було винесено рішення, яким рішення Ямпільського районного суду Вінницької області від 23.12.2015 скасовано, в задоволенні позову до клієнтки Центру відмовлено.

21.03.2016 до Другого одеського місцевого центру з надання БВПД звернувся гр. Ч. як особа, середньомісячний сукупний дохід сім'ї якого нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України "Про прожитковий мінімум" для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення.

За результатами проведеної роботи адвокат **Аруцева Ірина** (на підставі доручень Другого центру з надання БВПД №№ 106, 107 від 21.03.2016) довела протиправність дій Управління Пенсійного фонду України у Малиновському районі м. Одеси, що полягало у наступному.

Відповідно довідки № 174 від 17.09.2013, клієнт Центру навчався в профтехучилищі № 18 в період з 01.09.1974 до 10.07.1975 за спеціальністю формувальник ручного формування, зарахований згідно наказу № 8-к від 01.09.1974.

Таким чином, Управління пенсійного фонду України у Малиновському районі м. Одеси не призначило гр. Ч. пенсію за віком з урахуванням періоду його навчання в Професійно-технічному училищі № 18 міста Одеси з 01.09.1974 по 10.07.1975, не включивши даний період в загальний стаж.

В суді також встановлено, що згідно запису № 4 в трудовій книжці клієнта Центру, в період з 04.05.1975 по 14.05.1978 позивач проходив строкову військову службу в Радянській армії у військовому званні матрос.

Відповідно до архівної довідки від 21.01.2014 № 396 Центрального архіву м. Североморська, військова частина № 81256, в якій проходив службу позивач, в період 24.05.1975 по 12.05.1978 дислокувалась в місті Североморськ Мурманської області, що є районом Крайньої Півночі.

Відповідно до запису № 5 в трудовій книжці, позивач прийнятий на посаду матроса в Мурманський траловий флот 28.07.1978, тобто через 2,5 місяці після звільнення з військової служби.

Дані обставини також підтверджуються відповідними записами в трудовій книжці та довідкою № 1624 від 16.08.2012 ВАТ «Мурманський траловий флот», яка уточнює стаж на відповідних видах робіт, що надає право позивачу на призначення пільгової трудової пенсії.

Таким чином, Управління пенсійного фонду України у Малиновському районі м. Одеси не здійснило нарахування гр. Ч. пільговий стаж проходження строкової військової служби в районі Крайньої Півночі за період з 04.05.1975 до 14.05.1978 у кратному пільговому обчисленні - один рік за півтора роки, з урахуванням пільгового (кратного) обчислення періоду служби.

Також, встановлено, що відповідно до запису № 18 в трудовій книжці позивача та архівної довідки від 13.08.2013 № 02-17-2074, клієнт Центру з 29.01.1991 по 01.06.1992 працював повний день на посаді матроса першого класу на Мурманській базі промислового флоту Архангельського міжколгоспного виробничого об'єднання.

Крім цього, згідно відповіді ВАТ «Мурманський траловий флот» від 23.04.2013, позивач працював в Мурманському траловому флоті з 28.07.1978 по 24.07.1985 і за даний період часу користувався пільгами для осіб, які працюють в районах Крайньої Півночі, передбачених Указом Президії Верховної Ради СРСР від 10.02.1960.

За таких обставин, Управління пенсійного фонду України у Малиновському районі м. Одеси не здійснило нарахування гр. Ч. пільговий стаж за період з 29.01.1991 до 01.06.1992 з розрахунку один рік роботи в районах Крайньої Півночі і у місцевостях, прирівняних до районів Крайньої Півночі, на один рік і шість місяців.

За результатами надання адвокатом **Аруцевою Іриною** правової допомоги Малиновський районний суд м. Одеси прийшов до висновку, що клієнт Центру має право на призначення пенсії на пільгових умовах відповідно до вимог діючого законодавства.

12.05.2016 судом винесено рішення, яким адміністративний позов гр. Ч. повністю задоволено, визнано протиправною відмову Управління пенсійного фонду України у Малиновському районі м. Одеси здійснити нарахування клієнту Центра пенсії з урахуванням пільгового начислення стажу роботи та зобов'язано відповідача здійснити відповідні нарахування.

Таким чином, після набрання сили рішенням Малиновського районного суду м. Одеси від 12.05.2016 Управління Пенсійного фонду України м. Одеси зобов'язане здійснити нарахування гр. Ч. пільговий стаж проходження строкової військової служби в районі Крайньої Півночі, роботи в районах Крайньої Півночі і у місцевостях, прирівняних до районів Крайньої Півночі та призначити пенсію за віком з урахуванням періоду навчання, включивши цей період в загальний стаж.

Успіхи адвокатів Полтавщини

Другий полтавський місцевий центр з надання БВПД

Адвокат **Чередник Роман** (доручення № 43 від 04.04.2016). Клієнт Другого полтавського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги стала черговою жертвою недобросовісних підприємців у м. Полтаві, які уклали з місцевими мешканцями договори купівлі-продажу ПВХ конструкцій, за яким зобов'язувалися у чітко визначений договором строк виконати поставку та встановлення у житлі замовника металопластикових вікон та дверей, отримували гроші, після чого зникли з поля зору. Для оплати договору клієнт-замовник вимушена була ще й взяти в банку величезний як на неї грошовий кредит, який було перераховано на користь недобросовісного підприємця-виконавця, а тягар виплат по ньому залишився висіти на обманутому замовнику.

Згідно з дорученням центру, адвокатом було складено та скеровано до суду позовну заяву про захист прав клієнта, як споживача послуг ФОП М. Ухвалою суду було відкрито провадження та призначено дану справу до розгляду. Інтереси клієнтки-позивачки під час судового розгляду справи представляв адвокат БВПД. Представником позивачки суду було надано письмові докази та доведено, що дійсно підприємцем-виконавцем було допущено істотне порушення умов договору, внаслідок чого позивачка була позбавлена того, на що вона розраховувала при укладенні договору.

Кременчуцький місцевий центр з надання БВПД

Адвокат **Нестеренко Анна** (доручення № 24 від 15.02.16 р.). Гр. Т. звернувся до Кременчуцького місцевого центру з надання БВПД за наданням безоплатної вторинної правової допомоги з зверненням про представлення його інтересів по цивільній справі за позовом про стягнення середнього заробітку за час затримки у розрахунку по заробітній платі.

З 01.09.2001 р. Позивач працював у ПВНЗ «Кременчуцький університет інформаційних технологій і управління». Після звільнення відповідач не розрахувався по заробітній платі, та на вимогу Т. надав довідки про суму заборгованості по заробітній платі.

Дослідивши матеріали по справі 18.04.2016 р. Автозаводським районним судом м. Кременчука винесено ухвалу про задоволення позову Т. до приватного вищого навчального закладу "Кременчуцький університет інформаційних технологій і управління" та стягнення з відповідача середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні, та стягнення з відповідача судового збору на користь держави.

Адвокат **Байдуж Юлія** (доручення № 32 від 14.09.15 р.). Позивач звернулася до суду з позовом, про захист честі та гідності. В позовній заяві позивач прохала визнати інформацію опубліковану в книзі «Історія Онуфріївського району» в 2010 році в м. Кременчук, такою, що не відповідає дійсності, та спростувати вказану інформацію шляхом опублікування у районній газеті «Придніпров'я», оскільки надрукована інформація не відповідає дійсності, порочить честь і гідність, ганьбить пам'ять її батька та дядька, які на сьогоднішній день вже померли та стягнути з відповідача на користь позивачки моральну шкоду та судові витрати.

На підтвердження позовних вимог адвокатом було здійснено та долучено численні запити до організацій та установ, а саме: до сільської ради, до відділу освіти, до відділу ДРАЦС, до служби безпеки України, до Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Львівського національного університету ім. І. Франка, Інституту історії України НАНУ, державного архіву Кіровоградської області, обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д.І.Чижевського, редакції газети, районної бібліотеки.

Рішенням Онуфріївського районного суду Кіровоградської області від 09.02.2016 р. в задоволенні позову було відмовлено. З такою позицією суду, представник позивачки адвокат **Байдуж Юлія** не погодилась та подала апеляційну скаргу до апеляційного суду Кіровоградської області в якій зазначила, що суд першої інстанції приймаючи рішення не повно з'ясував обставини, що мають істотне значення для справи, неправильно застосував норми матеріального і процесуального права.

11.05.2016 р. апеляційний суд Кіровоградської області виніс рішення яким скасував Рішення Онуфріївського районного суду та частково задовольнив апеляційну скаргу представника позивачки в частині визнання опублікованої інформації такою, що не відповідає дійсності, зобов'язав відповідачів спростувати вказану інформацію у друкований спосіб шляхом опублікування в ЗМІ та стягнути з відповідачів моральну шкоду та судові витрати на користь позивачки.

Успіхи адвокатів Рівненщини

Рівненський місцевий центр з надання БВПД

До Рівненського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся клієнт з проханням допомогти йому у вирішенні питання про відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої Житлово-комунальним підприємством «Перспективне» внаслідок підтоплення його квартири. Центр призначив клієнту адвоката **Світлану Ярему** за дорученням від 09.09.2015 №017/2-0000075.

Адвокат підготувала від імені клієнта позовну заяву до Рівненського міського суду, в якій просила стягнути із ЖКП «Перспективне» суму матеріальних збитків у розмірі 2730 грн. та 10000 грн. моральної шкоди. Свої позовні вимоги обґрунтували тим, що клієнту та членам його сім'ї на праві приватної власності належить квартира, яку обслуговує і утримує ЖКП «Перспективне» управління житлово-комунального господарства Рівненського міськвиконкому.

Вказана квартира знаходиться на останньому 6 поверсі. Через пошкодження покрівлі будинку його квартиру постійно заливало дощовими та талими водами. Після неодноразових скарг протягом 3 років ЖКП «Перспективне» у березні 2014 року провело поточний ремонт покрівлі над його квартирою. На його заяву працівниками ЖКП «Перспективне» у присутності сусідів проведено обстеження квартири, в ході якого виявлено ржаві сліди затікання стелі в приміщеннях квартири, про що було складено відповідний акт, де вказано, що підтоплення квартири відбулося дощовими водами.

З метою проведення ремонту у квартирі, ним було придбано шпалери та клей на загальну суму 2730 грн, у зв'язку з чим він звернувся із письмовою заявою до ЖКП «Перспективне» із клопотанням зарахувати вартість придбаних матеріалів в сумі 2730 грн. в рахунок квартплати. На підтвердження до клопотання додав копію акту та оригінал товарного чеку.

Проте відповідач повідомив, що таке зарахування суперечить законодавству, а тому проводитись не буде.

В судовому засіданні адвокат зазначила, що дії ЖКП «Перспективне» суперечать вимогам ст. 176 Житлового кодексу України, ч. 2 ст. 24 Закону України «Про житлово-комунальні послуги». Вказала, що відповідно до ч. 1 ст. 1166, ст. 1192 Цивільного кодексу України ЖКП «Перспективне» зобов'язане відшкодувати клієнту матеріальну шкоду в розмірі 2730 грн., завдану підтопленням квартири через пошкодження покрівлі будинку.

Також адвокат вказала, що крім матеріальних збитків, внаслідок підтоплення квартири клієнту завдано моральної шкоди, оскільки через підтоплення квартири, він змушений був протягом майже 5 років прикладати додаткові зусилля для організації свого життя та життя сім'ї. Самостійно зробити ремонт він не має можливості, оскільки відповідно до висновку МСЕК йому протипоказана тяжка фізична праця, робота на ногах; постійні протягом тривалого часу звернення до ЖКП «Перспективне», які залишено без реагування, призвели до морального і нервового виснаження та погіршення його стану здоров'я.

На підтвердження спричинення моральної шкоди, адвокатом були зібрані та надані суду відповідні медичні документи.

Представник відповідача проти позову заперечив, мотивуючи тим, що у зв'язку із проведеними ЖКП «Перспективне» поточними ремонтами за період 2012-2014 р., зокрема і над квартирою позивача, відсутністю виділених коштів на капітальний ремонт із місцевого бюджету, відповідач не може нести відповідальність за стан покрівлі без вчасного проведення капітального ремонту.

За результатами розгляду даної справи, рішенням Рівненського міського суду від 04.03.2016 року, яке набрало законної сили, позовні вимоги задоволені частково. Стягнуто із ЖКП «Перспективне» суму матеріальних шкоди у розмірі 2730 грн. та моральну шкоду в сумі 5000 грн. В обґрунтування задоволення позову, суд дійшов висновку про те, що внаслідок неякісного виконання відповідачем робіт по ремонту покрівлі будинку, були нанесені збитки позивачу, які полягають у необхідності самостійного проведення ремонту квартири. Відповідач порушив умови договору про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, укладеного із позивачем, та вимоги ст.ст.20, 21 Закону України "Про житлово-комунальні послуги. Також суд дійшов висновку про заподіяння позивачу моральної шкоди відповідачем, яка полягає у заподіянні йому моральних страждань, а саме, що позивач перебував у стресовому стані у зв'язку з неодноразовим затопленням його квартири, у нього погіршився стан здоров'я, після затоплень у квартирі була присутня підвищена вологість. ЖКП „Перспективне” ремонтуючи покрівлю проводило роботи не якісно, що порушувало його звичний спосіб життя та призводило до додаткових витрат часу необхідних для написання повторних звернень у відповідні органи.

До Рівненського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, звернулася жінка, яка потребувала допомоги у складанні позовної заяви та представництва інтересів в суді по справі про стягнення заборгованості із заробітної плати, яка виникла за період її роботи із 2007 р. по 2011 р. на посаді агронома у Селянському (фермерському) господарстві «Покоси».

Рівненський МЦ призначив жінці адвоката **Максима Огородника** за дорученням від 15.11.2015 №017/2-0000189.

Отримавши доручення, адвокат ретельно вивчив дану справу та прийшов до висновку, що роботодавець грубо порушив норми ст. 115 Кодексу законів про працю України та не виплатив належних коштів його клієнтці, як того вимагає законодавство. Адвокат склав позовну заяву до Рівненського районного суду про стягнення невиплаченої заробітної плати за період із 2007 р. по 2011 р. в сумі 40 899 грн.

Представник відповідача позов не визнала. Зазначила, що позивачка не працювала в господарстві як найманий працівник, а допомагала як член сім'ї. Ствердила, що записи у трудовій книжці позивачки та їх посвідчення печатками зроблені нею самою без відома керівника СФГ «Покоси», про що було направлено відповідне звернення в правоохоронні органи.

Представник позивача - адвокат **Максим Огородник** вказав, що обставини перебування клієнтки у трудових відносинах із СФГ «Покоси» та її робота на посаді агронома у цьому господарстві встановлені судовим рішеннями в іншій цивільній справі за участю СФГ «Покоси», що набрало законної сили, а тому відповідно до вимог ст.61 ЦПК України ці обставини не потребують доказування.

За результатами розгляду даної справи, рішенням Рівненського районного суду від 15.03.2016 року (справа №570/4598/15-ц) позов задоволено повністю. Стягнуто СФГ «Покоси» заборгованість із заробітної плати в сумі 40 899 грн.

Ухвалою Апеляційного суду Рівненської області від 20.04.2016 року апеляційну скаргу СФГ «Покоси» відхилено, а зазначене рішення Рівненського районного суду залишено без зміни.

Таким чином, завдяки професійній роботі адвоката **Максима Огородника** його клієнтка відновила справедливість та захистила свої трудові права, отримавши 40 тис. 899 грн.

До Рівненського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася тимчасово переміщена особа, яка є інвалідом II групи, з проханням допомоги у вирішенні питання про отримання довідки про взяття на облік як внутрішньо переміщеної особи, у видачі якої їй було безпідставно відмовлено.

15.12.2015 р. Рівненським МЦ призначено адвоката **Ганну Лазарчук** за дорученням від №017/2-0000249.

Адвокат вивчивши питання клієнта, склала від його імені адміністративний позов про визнання дій управління праці та соціального захисту населення виконкому Рівненської міської ради протиправними та зобов'язання вчинити певні дії. В обґрунтування позовних вимог зазначила, що клієнт проживав у будинку бабусі за адресою м. Горлівка, Донецька область. У зв'язку з тим, що він залишився сам, є інвалідом другої групи, йому було важко забезпечувати себе всім необхідним, тому він за порадою своїх знайомих вирішив поїхати в інтернат для інвалідів в Чернігівській області і 06.11.2012 знявся з реєстраційного обліку за адресою м. Горлівка, Донецька область.

Однак, йому не вдалося влаштуватись в інтернат. У 2015 році у зв'язку із загостренням збройного конфлікту у м. Горлівка клієнт переїхав у Рівненську область та звернувся до відповідача із заявою про видачу довідки про взяття на облік як внутрішньо переміщеної особи, проте отримав відмову у зв'язку із відсутністю реєстрації на окупованій території. Вважає такі дії відповідача неправомірними.

У судовому засіданні представник відповідача позовні вимоги не визнала, пояснила, що нормами Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» підставами для взяття на облік внутрішньо переміщеної особи є наявність реєстрації місця проживання на території, де виникли обставини зазначені у ст. 1 цього Закону. Оскільки заява не містила інформації про зареєстроване місце проживання на окупованій території, тому Управління праці та соціального захисту населення ВК РМР правомірно відмовило їй у видачі довідки.

Постановою Рівненського міського суду від 16.03.2016 року (справа №569/859/16-а) позов задоволено. Суд встановив, що в розумінні змісту ст.1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», позивач відноситься до внутрішньо переміщених осіб, оскільки проживав на території м. Горлівка та з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, масових порушень прав людини був вимушений залишити своє місце проживання. Цим рішенням, суд зобов'язав управління праці та соціального захисту населення виконкому Рівненської міської ради видати клієнту адвоката **Ганни Лазарчук** довідку про взяття на облік як внутрішньо переміщеної особи.

Адвокат **Олександр Теперик** на підставі доручення від 17.09.2015 року №017/2-0000092, виданого Рівненським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, надавав правову допомогу інваліду у вигляді здійснення представництва в судах з питання оскарження відмови Рівненської міської ради, що була прийнята на 49 сесії рішенням від 26 березня 2015 року №5070 «Про відмову в наданні дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення безоплатно у власність земельних ділянок на вул. Яворницького, 8 (квартира №4)».

На підставі зібраних адвокатом доказів, ним було складено від імені клієнта адміністративний позов, в якому вказав, що клієнт є інвалідом II групи, який більше 30 років стоїть в черзі на першочергове отримання квартири та потребує поліпшення житлових умов, в зв'язку з чим неодноразово подавав заяви відповідачу на відведення йому у власність для будівництва та обслуговування частини житлового будинку (квартири №4 у м. Рівне, вул. Яворницького, буд.8), господарських будівель і споруд земельну ділянку, орієнтовною площею 208 кв.м., за рахунок забудованих земель запасу житлової та громадської забудови міста, якою він користується більше 15 років.

Однак, Рівненською міською радою або взагалі не розглядаються його звернення, або депутати безпідставно не підтримують рішення щодо надання йому вищевказаної земельної ділянки, а заява щодо суперфіцію взагалі проігнорована. Проте, всіма іншими власниками квартир, які знаходяться в його будинку проведено реконструкцію своїх квартир, збільшено їх площу, які зорблені за рахунок загальної землі, яка обліковується за вказаним будинком, окрім позивача.

Просив визнати протиправною відмову Рівненської міської ради, що була прийнята на 49 сесії Рівненської міської ради рішенням від 26 березня 2015 року №5070 «Про відмову в наданні дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення безоплатно у власність земельних ділянок на вул. Яворницького, 8 (квартира №4)» та зобов'язати Рівненську міську раду повторно розглянути заяву про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення безоплатно у власність земельної ділянки для будівництва та обслуговування частини житлового будинку, господарських будівель і споруд, орієнтовною площею 208 квадратних метрів.

Представник відповідач проти позову заперечив, мотивуючи тим, що на даний час законних підстав для відведення безоплатно у власність позивача земельної ділянки немає, так як там розташований багатоквартирний будинок, а відповідно ст. 42 ЗК України та Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» спірна земельна ділянка може бути передана безоплатно у власність або в постійне користування лише співвласникам багатоквартирного будинку.

Заслухавши пояснення позивача, його представника, представника відповідача, дослідивши письмові матеріали справи та оцінивши докази в їх сукупності, суд прийшов до висновку про задоволення позовних вимог (постанова Рівненського міського суду від 18.02.2016, справа №569/222/16-а). Ухвалою Житомирського апеляційного адміністративного суду від 18.05.2016

зазначене рішення суду залишено без змін.

Дубенський місцевий центр з надання БВПД

До Дубенського місцевого центру з надання БВПД звернулася громадянка М. з заявою про надання їй правової допомоги, яка полягала у представленні її інтересів як відповідачки в Млинівському районному суді по цивільній справі №566/1027/15-ц за позовом ПАТ «Рівнеенерго» до неї про стягнення збитків в сумі 953, 29 грн, завданих порушенням Правил користування електроенергією для населення.

Дубенський МЦ призначив жінці адвоката **Валентина Мервінського** за дорученням від 07.12.2015 №017/1-0000082.

Суть спору полягала в тому, що 09.07.2014 року працівниками ПАТ "Рівнеобленерго" було виявлено порушення громадянкою М. п.53 Правил користування електроенергією для населення, що полягало у відсутності пломб з відбитками тавр електропередавальної організації на клемній кришці електролічильника та на шафі обліку (внизу), про що складено акт № 005533.

Представник ПАТ "Рівнеобленерго" в судовому засіданні вказав, що лічильник громадянки М. після заміни у 2012 році був належним чином опломбований працівниками позивача. Однак, в ході рейду 09.07.2014 року працівниками ПАТ "Рівнеобленерго" було виявлено, що пломби на лічильнику відсутні, а на самому лічильнику замінено автомат на більш потужний. У зв'язку з цим стверджував, що причиною відсутності пломб і стала самовільна заміна відповідачкою автомату на вході лічильника.

Відповідачка та її представник адвокат **Валентин Мервінський** позов не визнали. Зазначили, що приблизно у 2012 році по вулиці, де проживає громадянка М., ПАТ "Рівнеобленерго" проводило нову лінію електропередач. Тоді ж працівниками позивача було замінено електролічильник, на фасаді її житлового будинку, однак цілісності пломб на ньому жінка не перевіряла. Стверджували, що на момент перевірки, пломби знаходились в тому ж стані, що й після заміни лічильника. Особисто громадянка М. пломб від ПАТ "Рівнеобленерго" на зберігання не приймала та їх цілісність на шафі лічильника не порушувала. Після заміни автомату на ввіді лічильника зверталась до Млинівського РЕМ щодо його документального оформлення, однак ніякого реагування з боку Млинівського РЕМ не було.

Заслухавши пояснення представника позивача, відповідача і її представника, допитавши свідків та дослідивши письмові докази у справі в їх сукупності, суд прийшов до висновку про недоведеність позовних вимог ПАТ "Рівнеобленерго", в зв'язку з чим рішенням від 12.01.2016 року відмовив в їх задоволенні. Відмовляючи у задоволенні позовних вимог, суд виходив із того, що відповідальність власника електроустановки за збереження пломб електропередавальної організації настає за умови прийняття абонентом цих пломб на відповідальне зберігання, про що складається та підписується відповідний акт заінтересованих осіб. Проте, як було встановлено судом, на відповідальне зберігання пломб електропередавальної організації ПАТ "Рівнеобленерго" при заміні електролічильника, відповідачка не прийняла, що видно з акту № 1-ф.

Успіхи адвокатів Сумщини

Шосткинський місцевий центр з надання БВПД

До Шосткинського місцевого центру за наданням безоплатної вторинної правової допомоги звернувся громадянин з вимогою встановити факт належності квартири на право власності та визнання права власності в порядку спадкування. Про можливість отримати безоплатну вторинну правову допомогу він дізнався від органу державної влади – місцевого самоврядування. Середньомісячний сукупний дохід сім'ї громадянина, нижчий суми прожиткового мінімуму, отже, він має право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги.

За дорученням місцевого центру № 000-0000011 від 08 лютого 2016 року у справу вступила адвокат **Лариса Матеко**. Ознайомившись із документами клієнта та вислухавши її пояснення, адвокатом було встановлено, що в 2015 році померла мати клієнта, якій за життя належало 2/3 частки квартири: 1/3 частку якої вона набула у власність шляхом приватизації, а іншу – 1/3 – успадкувала після смерті своєї доньки, яка померла в 1995 році, але на належну частку квартири при житті мати клієнта не оформила право власності на себе. Після смерті своєї сестри чоловік для отримання спадщини у виді частки у вказаній квартири до нотаріуса не звертався, а коли померла матір чоловік звернувся до нотаріуса для оформлення спадкових прав, але нотаріус відмовив у видачі свідоцтва про право на спадщину, у зв'язку з тим, що не була проведена державна реєстрація право власності у відповідному державному реєстраційному органі на підставі свідоцтва про власності на житло. Таким чином, клієнт є єдиним спадкоємцем першої черги за законом на спадщину, що відкрилася після смерті його матері, але оформити прийняття спадщини не має можливості по причині відсутності реєстрації право власності спадкодавця на спірну частку квартири.

З урахуванням наведених вище обставин справи та норм чинного законодавства, адвокатом підготовлено та подано до Шосткинського міськрайонного суду заяву про встановлення факту належності квартири на право власності та визнання права власності в порядку спадкування.

Зазначені доводи адвоката та представлені докази суд взяв до уваги і постановив рішення, яким 11.04.2016 вимоги клієнтки були задоволені повністю.

До Шосткинського місцевого центру звернулася громадянка Шосткинського району з проханнями скласти позовну заяву про стягнення аліментів. Жінка є малозабезпеченою особою, отже вона має право на адвоката за рахунок держави. Про можливість отримати безоплатну вторинну правову допомогу вона дізналася з інтернет - ресурсу.

За дорученням Шосткинського МЦ з надання БВПД № 2016-00000015 від 03 березня 2016 року жінці було призначено адвоката **Сергія Мороко**. На виконання вказаного доручення адвокатом складено відповідну позовну заяву до Шосткинського

міськрайонного суду Сумської області. Заява мотивована тим, що громадянка від сумісного проживання з відповідачем без реєстрації шлюбу народила сина і в свідоцтві відповідач записаний батьком. Оскільки в дійсний час вона з дитиною проживає окремо від відповідача, дитина потребує суттєвої матеріальної допомоги для забезпечення належного рівня утримання дитини, враховуючи, що батько дитини ніякої допомоги не надає та беручи до уваги складні соціальні та майнові обставини, що склалися, позивач просить стягнути з відповідача аліменти в 1/4 частині від усіх видів заробітку.

Дослідивши матеріали справи та врахувавши обставини, суд прийняв рішення на користь клієнтки – стягнути з відповідача аліменти на утримання сина в розмірі 1/4 частини заробітку щомісячно.

Сумський місцевий центр з надання БВПД

До Сумського місцевого центру звернувся клієнт для отримання правової консультації зі спадкового питання. Про можливість отримати безкоштовну консультацію та безоплатну вторинну правову допомогу він дізнався за направленням з органу державної влади.

Працівники Сумського місцевого центру роз'яснили клієнту хто має право на безоплатну вторинну правову допомогу відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» та які правові послуги можна отримати в центрі правової допомоги. Клієнт надав всі необхідні документи та довідки, які підтверджують його право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги, як малозабезпеченої особи. Він мав наміри визначити у судовому порядку додатковий строк для подання заяви про прийняття спадщини. Для вирішення цього питання йому було призначено адвоката **Нікітченко Євгенію** (доручення Сумського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги №000055 від 12.11.2015 року), яка звернулася з позовом до Ковпаківського районного суду міста Суми.

Адвокат **Нікітченко Євгенія** представляла інтереси клієнта у суді та підтримала заявлені ним вимоги. Позовні вимоги клієнта були задоволені в повному обсязі, йому було встановлено додатковий строк у три місяці, для подачі заяви до нотаріальної контори про прийняття спадщини за заповітом, яка відкрилась після смерті близького родича. Клієнт був задоволений, бо тепер не мала перешкод для реалізації свого права на спадкування.

До Сумського місцевого центру звернулася громадянка, яка дізналася про можливість отримання правової допомоги за рекомендацією іншої особи. Клієнтка мала наміри розірвати шлюб з чоловіком, з яким фактично не проживає, та стягнути на користь неповнолітніх дітей аліменти. Працівниками центру було роз'яснено порядок вирішення даного питання в судовому порядку. Після подання необхідних документів для підтвердження права заявника на отримання безоплатної вторинної правової допомоги, як малозабезпеченої особи, їй призначили адвоката.

Центром було прийнято рішення щодо надання доручення адвокату з метою представлення інтересів клієнтки у суді. Під час зустрічі з адвокатом клієнт розповіла суть справи. За рекомендацією адвоката **Сітайло Юлії** (доручення Сумського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги №000039 від 24.02.2016 року) вона збрала необхідні документи та довідки. Адвокат склала заяву про розірвання шлюбу та стягнення аліментів на користь неповнолітніх дітей. Заява направлена до Сумського районного суду Сумської області. У судовому засіданні захисник підтримала вимоги заяви у повному обсязі та під час розгляду позивач уточнила, за рекомендацією адвоката, позовні вимоги щодо стягнення на свою користь аліментів. Суд дослідивши матеріали справи, позовну заяву задовольнив у повному обсязі, шлюб було розірвано та встановлено розмір аліментів на дітей у твердій грошовій сумі 500 гривень до досягнення їх повноліття, а також на матір-клієнтку, яка в даний час не працює, до досягнення однієї дитини трирічного віку - 200 гривень щомісячно.

До Сумського місцевого центру звернулася громадянка, яка дізналася про можливість отримання правової допомоги за рекомендацією іншої особи. Клієнтка мала наміри розірвати шлюб з чоловіком, з яким фактично не проживає та якого було притягнуто до кримінальної відповідальності, внаслідок чого спільне життя і збереження шлюбу стало суперечити її інтересам та інтересам дітей. Працівниками центру було роз'яснено порядок вирішення даного питання в судовому порядку. Після подання необхідних документів для підтвердження права заявника на отримання безоплатної вторинної правової допомоги, як малозабезпеченої особи, їй призначили адвоката **Гулакова Андрія**.

Центром було прийнято рішення щодо надання доручення №000003 від 06.01.2016 року адвокату з метою представлення інтересів клієнтки у суді. Під час зустрічі з адвокатом клієнтка розповіла суть справи. За рекомендацією адвоката **Гулакова Андрія** вона збрала необхідні документи та довідки. Адвокат склав заяву про розірвання шлюбу. Заява направлена до Ковпаківського районного суду міста Суми. У судовому засіданні адвокат підтримав вимоги заяви у повному обсязі. Суд дослідивши матеріали справи, позовну заяву задовольнив, шлюб було розірвано.

До Сумського місцевого центру з надання вторинної правової допомоги звернулася клієнтка, яка дізналася про можливість отримання правової допомоги за рекомендацією іншої особи та мала наміри встановити факти, що мають юридичне значення. У ході консультації вона повідомила обставини та необхідність встановлення даних фактів. Їй було рекомендовано зібрати необхідний пакет документів для отримання безоплатної вторинної правової допомоги.

Після пред'явлення клієнткою всіх документів необхідних для надання безоплатної вторинної правової допомоги, та підтвердження статусу малозабезпеченої особи, Сумським місцевим центром видано доручення №000030 від 16.02.2016 року про призначення адвоката **Казміренко Ларису** для представлення інтересів особи в суді. Адвокатом було складено позовну заяву та направлено до розгляду до Путивльського районного суду Сумської області.

В ході судового засідання було встановлено факти, що мають юридичне значення, а саме факт родинних відносин, факт пос-

тійного проживання особи зі спадкоємцем. Позитивне вирішення справи, внаслідок професійних дій адвоката **Казміренко Лариси**, дало можливість клієнтці належним чином скористатися своїм спадковим правом після смерті матері. Клієнтка була задоволена діями адвоката Казміренко Лариси Олексіївни, про що повідомила працівників Сумського місцевого центру під час моніторингу.

До Сумського місцевого центру з надання вторинної правової допомоги звернувся громадянин, який дізнався про можливість отримання правової допомоги від знайомого та мав наміри встановити факт родинних відносин. У ході консультації він повідомив обставини та необхідність встановлення даного факту. Йому було рекомендовано зібрати необхідний пакет документів для отримання безоплатної вторинної правової допомоги.

Після пред'явлення клієнтом всіх документів необхідних для надання безоплатної вторинної правової допомоги, та підтвердження статусу малозабезпеченої особи, цього ж дня Сумським центром видано доручення №000001 від 04.01.2016 року про призначення адвоката **Лебединець Наталії** для представлення його інтересів в суді. Адвокатом було складено позовну заяву та направлено до розгляду до Зарічного районного суду міста Суми. У ході судового засідання було встановлено факт, що має юридичне значення, а саме факт родинних відносин. Внаслідок професійних дій адвоката **Лебединець Наталії**, ще одну справу вирішили позитивно для клієнта Сумського місцевого центру.

Конотопський місцевий центр з надання БВПД

Молода жінка, взята на облік як внутрішньо переміщена особа, приїхала з новонародженою дитиною на руках в місто Конотоп з Макіївки Донецької області, що на даний час є тимчасово окупованою територією. У травні 2016 року вона звернулася до Конотопського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з письмовим зверненням про встановлення факту народження її сина на тимчасово окупованій території. З її слів жінка звернулася до відділу ДРАЦС по місту Конотопу Конотопського міськрайонного управління юстиції для оформлення свідоцтва про народження дитини. Однак їй було відмовлено у зв'язку з тим, що медичне свідоцтво, видане Перинатальним центром МЗ ДНР м. Макіївка Донецької області, є недійсним на території України. Тому молодій мамі-переселенці було відмовлено через те, що вона не надала жодних документів, виданих компетентними українськими установами для реєстрації народження своєї дитини. Іншим шляхом ніж судовим встановити даний факт неможливо.

Заявниці був призначений адвокат **Олег Кисляк** (доручення Конотопського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги від 04 травня 2016 року №58/1801-0067489-01) для представництва її інтересів в суді та складання процесуальних документів.

Адвокат склав обґрунтовану заяву до суду, у якій зазначив про наявність усіх підстав для встановлення факту народження дитини, а також акцентував увагу на тому, що заявниця як внутрішньо переміщена особа має право на проведення державної реєстрації актів цивільного стану, внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення або анулювання за місцем свого перебування, посилаючись на Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Як результат, суд, проаналізувавши зібрані по справі докази, вирішив задовольнити заяву клієнтки центру. Судом був встановлений факт народження сина заявниці у місті Макіївка Донецької області і те, що вона є його матір'ю. Дане рішення суду буде законною підставою для державної реєстрації та видачі мамі свідоцтва про народження її дитини.

Конотопчанка, літня жінка, інвалід другої групи, дізнавшись з місцевого телебачення про безоплатну правову допомогу у своєму місті, звернулася до Конотопського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з питанням щодо можливості стягнення боргу з чоловіка, якому надала майже 10 000 грн. в борг для купівлі автомобіля. Останній у свою чергу зобов'язався повернути вказану суму у встановлений сторонами строк.

Не дивлячись на те, що позичальник давав боргову розписку, де було обумовлено термін повного повернення боргу, він повернув тільки десяту частину і після цього перестав віддавати будь-яку суму, говорячи, що коли-небудь віддасть.

Працівниками центру було роз'яснено, що свою проблему вона може вирішити в судовому порядку. Після подання необхідних довідок для підтвердження належності даної особи до суб'єкта права на безоплатну вторинну правову допомогу, заявниці для представництва її інтересів в суді та складання відповідних процесуальних документів був призначений адвокат **Марина Черняк** (доручення Конотопського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги від 18 листопада 2015 року № 50/77).

Після детального ознайомлення з матеріалами справи адвокатом була підготовлена обґрунтована позовна заява до суду. Зусиллями адвоката в суді було доведено, що чоловік свої зобов'язання по договору позики не виконав. Під час розгляду справи правозахисник попросила у відповідача надати суду свій ідентифікаційний код, що в подальшому значно полегшило виконання судового рішення.

У результаті позовні вимоги літньої жінки були задоволені в повному обсязі. З боржника на користь заявниці центру суд вирішив стягнути всю суму боргу.

Охтирський місцевий центр з надання БВПД

Нещодавно до центру звернувся соціальний представник будинку престарілих с. Грунь Охтирського району. Вона пояснила, що у них проживає інвалід I групи з дитинства, який після відкриття спадщини має намір оформити її. Але у процесі збирання необхідних документів з'ясувалося, що у спадкоємця та спадкодавця різні прізвища, а документ, який би підтверджував зміну – відсутній. Від імені чоловіка соціальний працівник попросила роз'яснити, яким чином можна усунути таке непорозуміння

та отримати спадщину.

Начальник відділу попередньої роботи з клієнтами Охтирського місцевого центру з надання БВПД пояснив, у даній ситуації необхідно звернутися з заявою до суду про встановлення факту родинних зв'язків між матір'ю (спадкодавцем) та сином (спадкоємцем).

Працівники Охтирського місцевого центру виїхали до клієнта за місцем проживання, з'ясували ситуацію та призначили адвоката.

Адвокат **Олег Анацький** (доручення № 000010 від 15 лютого 2016 року) вивчивши матеріали справи, подав до Охтирського міськрайонного суду позовну заяву про встановлення факту родинних відносин. У подальшому з'ясувалося, що батько громадянина загинув на фронті Другої світової війни, а після його смерті матір, на власний розсуд, змінила прізвище, - що підтверджується свідками, довідками із сільської ради та іншими правовстановлюючими документами.

Отже, розглянувши справу по суті, суд виніс рішення про задоволення вимог громадянина та встановлено факт родинних відносин між матір'ю та сином.

Громадянка, яка звернулася до Охтирського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, розповіла про те, що працювала в Охтирському будинку-інтернаті, керівництво домовилося з товариством «В» вселити її до гуртожитку, де була зареєстрована, що підтверджується копією паспорту.

Проживає у цьому місці понад 15 років, іншого житла не має, весь час сплачує комунальні платежі. Однак ордеру на вселення їй не надавали. Нещодавно цей гуртожиток переданий у комунальну власність та жінка виявила бажання приватизувати кімнату. У зв'язку з цим необхідно звернутися до суду із заявою про встановлення факту постійного проживання та прописки у кімнаті.

За наявності звернення громадянки та, з урахуванням вимог Закону України «Про безоплатну правову допомогу», призначено адвоката **Сергія Калантаєнка** (доручення Охтирського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги № 000024 від 17 березня 2016) для надання правової допомоги. Законним представником складено та подано позовну заяву про встановлення факту постійного проживання та прописки у кімнаті до суду. Дане питання розглядалося у порядку окремого провадження. Суд прийшов до висновку, що факт постійної реєстрації та проживання заявниці на законних підставах підтверджено та має юридичне значення. Як результат, позовні вимоги заявниці задоволені у повному обсязі.

Успіхи адвокатів Хмельниччини

Хмельницький місцевий центр з надання БВПД

Клієнт звернувся до Деражнянського райсуду Хмельницької області з адмінпозовом до управління ПФУ про перерахунок пенсії і врахування підвищуючих коефіцієнтів. Центром було видане доручення №48 від 12.10.2015 року адвокату **Довгалю Петру** для представлення інтересів особи в суді. В суді першої інстанції адвокат домогся позитивного вирішення справи і задоволення позовних вимог у повному обсязі. Не погоджуючись із рішенням, відповідач у справі подав апеляційну скаргу до Вінницького апеляційного адміністративного суду. Адвокат підготував заперечення на апеляцію, взяв участь у розгляді справи в апеляційному суді. Ухвалою суду від 02 лютого 2016 року постанову суду першої інстанції залишено без змін.

Клієнтка звернулася до Хмельницького міськрайонного суду з позовом про позбавлення батьківських прав батька дітей. Центром було видане доручення №126 від 16.12.2015 року адвокату **Свірневській Наталії** для представлення інтересів особи в суді. Адвокат упродовж судових засідань заявила декілька клопотань про виклик свідків, які засвідчили суду негативне ставлення батька до своїх дітей. Зібрала і надала суду медичні документи про обстеження і лікування дітей лише за ініціативою і кошти позивачки. Надала суду письмові докази з поліції, органу опіки і піклування. Рішенням Хмельницького міськрайсуду (головуюча Мазурок О.В.) позов задоволений.

Успіхи адвокатів Чернівецьчини

Вижницький місцевий центр з надання БВПД

Для надання безоплатної вторинної правової допомоги особі, зокрема щодо складення процесуальних документів та представництва інтересів у суді апеляційної інстанції, Вижницьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги надано доручення № 2401 -00000024 адвокату **Матейчуку Теофілу**. Згідно матеріалів справи, до особи пред'явлено вимогу про стягнення заборгованості за кредитним договором в розмірі 46 121, 50 грн. Втім, адвокат зумів довести, що праводносини між банківською установою та особою припинились, а також те, що строк позовної давності, у межах якого банк міг звернутись до суду з вимогою про стягнення заборгованості з боржника, сплив. З врахуванням обставин справи та доводів адвоката Апеляційний суд Чернівецької області відмовив у задоволенні апеляційної скарги банку та залишив рішення суду першої інстанції без змін.

Успіхи адвокатів Чернігівщини

Чернігівський місцевий центр з надання БВПД

З питанням про відновлення порушених трудових прав до Чернігівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернувся Роман Іващенко (ім'я та прізвище змінені з етичних міркувань), інвалід III групи. Чоловік працював на підприємстві контролером на контрольно-пропускному пункті та був звільнений з посади 17.12.2014 року згідно з п. 1 ст. 36 КЗпП України. Остаточного розрахунку при звільненні роботодавець з ним не провів. Відповідно до Кодексу законів про працю України та Закону України «Про оплату праці», заробітна плата працівнику виплачується регулярно, а у разі звільненні працівника виплата усіх належних йому сум проводяться в день звільнення.

Отримавши доручення центру від 30.11.2015 № 1-44/15, адвокат **Костянтин Сапон** зустрівся з паном, дослідив обставини справи та склав позовну заяву. В інтересах клієнта адвокат звернувся до суду з позовною заявою до «Чернігівського учбово-виробничого підприємства Українського товариства сліпих» про стягнення заборгованості по заробітній платі, середньої заробітної плати за час затримки розрахунку при звільненні до дня розгляду справи, виходячи із середньоденної зарплати, а також компенсації втрати частини доходів, загальною сумою на 41 401 грн. 09 березня 2016 року Деснянський районний суд міста Чернігова вирішив задовольнити позовні вимоги, а саме стягнути з «Чернігівського учбово-виробничого підприємства Українського товариства сліпих» на користь позивача компенсаційні виплати у розмірі 41 401 грн., не виплачені йому роботодавцем при звільненні.

НАШІ АДВОКАТИ

Адвокати системи безоплатної правової допомоги, чії приклади успішного захисту наведено у даному випуску інформаційного дайджесту

Вінницька область

**Варчук Анатолій
Борисович**

Тел: 067 783 63 32

Волинська область

**Тертичний Юрій
Вікторович**

Тел: 050 182 2309

E-mail:

yurij_tertuchny@ukr.net

**Носков Олександр
Миколайович**

Тел.: 050 674 2401,

E-mail:

noskov_oleksandr@mail.ru

Чих Ольга Василівна

Тел: 050 904 9007,

E-mail: o.v.chykh@ukr.net

Дніпропетровська область

Мелешко

Іван Володимирович

Тел.моб.: (050) 050 97 22,
(097) 432 19 69

E-mail: meleshkostat@ukr.net

Романцов

Максим Вікторович

Тел.моб.: (096) 977 9823;
(050) 999 5785

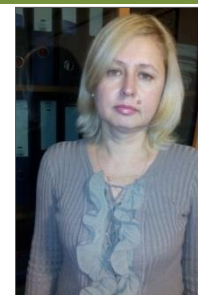
Шрам

Володимир Юрійович

E-mail:

shramvova@ukr.net

Тел.моб.: (097) 766 4661

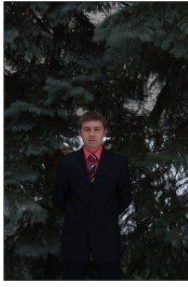

Перевертайло

Лариса Тимофіївна

E-mail: ms1918@bk.ru

Тел.моб.: (050) 654 9805

Донецька область

**Савченко
Євген Олександрович**
Тел. : (066) 193 49 27

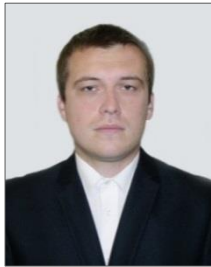
Белікова Євдокія Яковлівна
Тел.: (050) 182 99 95 E-mail:
belikova.evdokiya@mail.ru

**Халімончук Руслан
Михайлович**
Тел.моб.: (097) 933 55 07

Коцур Тарас Ігорович
Тел.моб.: (096) 524 00 99

Житомирська область

**Миколайчук Павло
Валерійович**
Тел.моб.: (097) 931 7054
E-mail: p.mykolaichuk@ukr.net

**Моняк
Роман Васильович**
Тел.моб.: 0506053587,
E-mail: Rmv86@meta.ua

Дренкалюк Іван Іванович
Тел.моб.: (050) 293 06 77
E-mail:
drenkalyuk@gmail.com

**Різак
Наталія Михайлівна**
Тел.моб.: (050) 145 51 47

Закарпатська область

**Коструб Василь
Владиславович**
Тел.моб.: (067) 955-72-47
E-mail: kvv3737@mail.ru

Ставичний Петро Ігорович
Тел.моб.: (066) 645-46-93
E-mail: mail_lawyer@mail.ru

**Ільницький
Сергій Михайлович**
E-mail: ilnitskiy.sm@gmail.com
Тел.моб.: (050) 916 39 59

**Киретів
Віктор Васильович**
Тел.моб.: (050) 663 40 45
E-mail: smozeee@mail.ru

Закарпатська область

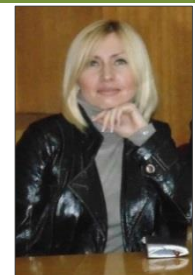
Бочкор Іван Васильович
E-mail: ibochkor@gmail.com
Тел.моб.: (095) 925 23 36

**Бабич
Роман Васильович**
E-mail: romb175@ukr.net
Тел.моб.: (067) 683 80 87

**Цебрик
Любомир Васильович**
E-mail: Cebрук12@gmail.com
Тел.моб.: (050) 172-85-56

Гаврилець Тетяна Іванівна
E-mail: tatianagavrylec@gmail.com
Тел.моб.: (050) 276 47 53

Закарпатська область

Ціпле Іван Юрійович

E-mail: larisa-marina@rambler.ru

Тел.моб.: (095) 693 95 53

Калмикова

Наталія Володимирівна

E-mail: advokatessa.knv@yandex.ua

Тел.моб.: (067) 755 14 09

Запорізька область

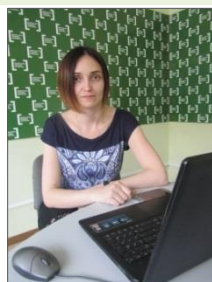
Амельченко Дем'ян
Дем'яновичE-mail: amid82@i.uaТел.моб.: (066) 361 74
66

Силкіна Надія Іванівна

E-mail:

sylkinanadya@gmail.comТел.моб.: (050) 045 69 34,
(063) 949 82 30

Запорізька область

Насонова Марина Сергіївна

E-mail:

nasonova1981@yandex.ua

Тел.моб.: (095) 097 11 15

Фоменко Сергій Іванович

E-mail: adv.fomenko@list.ru

Тел.моб.: (067) 252 03 20

Савон Віталій
ВолодимировичE-mail: 0619261661@mail.ru

Тел.моб.: (097) 378 97 88

Мироненко
Сергій Юрійович

Тел.моб.: (095) 235 18 12 E-

mail: mironenko.zp@mail.ru

Запорізька область

Линник Світлана Вікторівна

E-mail:

svetlana.linnik@mail.ruТел.моб.: (050) 482 91 85,
(097) 466 18 83

Жук Андрій Миколайович

E-mail: bo4kan@ukr.net

Тел.моб.: (050) 728 06 24

Івано-Франківська область

Яблончук
Володимир ЙосиповичТел.моб.: (097) 842 26 29,
(050) 501 29 85Шевчишин
Роман Олегович

E-mail:

r.shevchishyn@gmail.com

Тел.моб.: (095) 120 25 27

Київська область

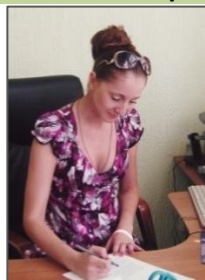
Вовчук Микола Васильович

Тел.моб.: (067) 405 35 25

Працюк Володимир
ЛеонідовичE-mail: pracjuk@ukr.net

Тел.моб.: (067) 595 33 84

Кіровоградська область

Шолух Світлана Григорівна

E-mail: sv-sholuh@mail.ru

Тел.моб.: (066) 356 81 55

Задорожня Наталія
Сергіївна

Тел.моб.: (097) 454 60 12

Львівська область

Кирилюк
Віктор Валентинович
Тел.моб.: (067) 927 55 27

Миколаївська область

Тодоренко Віра Вікторівна
E-mail:
vera.todorenko@yandex.ua
Тел.моб.: (066) 896 83 70

Бусахіна Тамара
Василівна E-mail:
busakhina1955@ukr.net
Тел.моб.: (097) 663 84 81

Горбенко
Юрій Миколайович
Тел.моб.: (066) 728 65 32

Миколаївська область

Лукіяничин Ігор Петрович
E-mail: igorlykiyn@i.ua
Тел.моб.: (099) 415 87 05

Радкевич
Вікторія Миколаївна
E-mail: viktoriyaradkevich@i.ua
Тел.моб.: (067) 420 78 17

Константиновський
Генадій Борисович
E-mail: ennadiy64@ukr.net
Тел.моб.: (067) 7745344

Пілюк Руслан
Валерійович
E-mail: piluck@mail.ru
Тел.моб.: (066) 328 99 02

Одеська область

Пеленгян Меліне
Аведісівна
E-mail: bagira-pm@yandex.ru
Тел.моб.: (048) 702 07 30

Чередник Роман
Вікторович
E-mail:
master_class.ink@mail.ru
Тел.моб.: (099) 520 86 22

Нестеренко Анна
Володимирівна
Тел.моб.: (096) 056 82 09

Байдуж Юлія
Сергіївна
E-mail:
yuliya.baiduj@gmail.com
Тел.моб.: (096) 424 30 27

Полтавська область

Рівненська область

Ярема Світлана Василівна
Тел.: (067) 974 99 88

Огородник Максим
Сергійович
E-mail:
m.ogorodnik@gmail.com
Тел.: (050) 375 31 23

Лазарчук Ганна
Валеріївна
E-mail: Ladyann@mail.ru
Тел.: (050) 102 35 27,
(067) 315 25 66

Невідомський
Олександр
Анатолійович
E-mail: vfofo5@ukr.net
Тел.: (098) 254 16 36

Рівненська область

**Мервінський Валентин
Васильович**
Тел.моб.: (098) 257 44 99

Самолук Валерій Віталійович
Тел.моб.: (096) 436 56 95

Матеко Лариса Анатолівна
E-mail: mateko_l@mail.ru
Тел.моб.: (050) 649 68 03

**Сітайло Юлія
Анатоліївна**
Тел.: (066) 510 40 31

Сумська область

Гулаков Андрій Іванович
Тел.: (050) 932 04 37

**Мороко
Сергій Олександрович**
Тел.: (066) 201 09 50

**Казміренко Лариса
Олексіївна**
Тел.: (050) 729 07 31

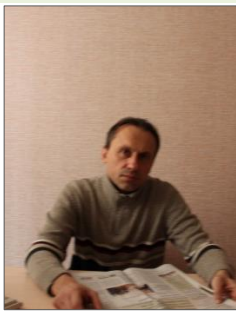

**Нікітченко
Євгенія Вікторівна**
Тел.: (050) 974 62 20

Сумська область

Лебединець Наталія Іванівна
Тел.: (066) 487 62 56

Кисляк Олег Олександрович
Тел.: 6 2144

**Анацький
Олег Валерійович**
Тел.моб.: (050) 045 15 49

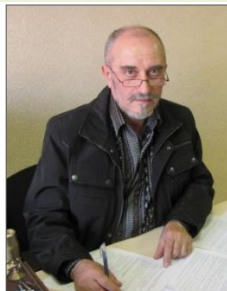

**Черняк Марина
Володимирівна**
Тел.моб.: (054) 476 61 11

Сумська область

**Калантаєнко Сергій
Вікторович**
Тел.моб.: (066) 207 85 69

**Вербицький Віктор
Михайлович**
Тел.моб.: (050) 919 01 38

**Цемкалов Вадим
Іванович**
Тел.моб.: 0573 42 0287,
(099) 720 59 69

Хмельницька область

**Бондар
Володимир Борисович**
E-mail: grinwenergy@ukr.net
Тел.моб.: (050) 958 40 67

Хмельницька область

**Довгаль Петро
Степанович**E-mail: petr.dovgal@mail.ru
Тел.моб.: (067) 601 65 68

Черкаська область

Потієнко Тетяна Миколаївна

Тел.моб.: (097) 684 96 86

Цвіркун**Олександр Сергійович**
Тел.моб.: (067) 318 53 46

Чернігівська область

**Ерашов Роман
Вікторович**E-mail: erashov_84@mail.ru
Тел.моб.: (093) 584 65 66

Чернігівська область

Кухта Володимир БорисовичE-mail: advokatura@pochta.ru
Тел.моб.: (063) 560 91 01**Коваленко Микола
Андрійович**

Тел.моб.: (096) 532 71 65

**Івашко Володимир
Володимирович**E-mail: advokat.vv@mail.ru
Тел.моб.: (067) 292 25 42

Вінницька область

Кіцула Володимир Іванович
Моб.тел.: 067 984 16 02,
E-mail: ira150604@mail.ru

Дніпропетровська область

**Рябчій Ярослав
Михайлович**E-mail: jaroslav.riabchii@hotmail.com
Тел.моб.: (067) 106 1444,
(050) 216 1444**Михайлюк
Богдан Леонідович**
Тел.моб.: (095) 816
9121**Буравльов
Ігор Васильович** Тел.моб.:
(066) 014 6316

Дніпропетровська область

Соседко Людмила Іванівна
Моб.тел.: (050) 604 6424**Яфізов Рінат Фагімович**
Тел.моб.: (067) 734 2403**Овчаренко
Євген Олександрович**
Тел.моб.: (067) 898 5503**Щербатюк Валентина
Анатоліївна**
Тел.моб.: (067) 999 9961,
(056) 405 1144
E-mail: lerchsik@yandex.ru

Дніпропетровська область

Бойченко Людмила Павлівна
Тел.моб.: (050) 500 53 48**Кудлай Максим Олексійович**
E-mail: maxadvokat@i.ua
Тел.моб.: (097) 017 77 01**Кіреєв
Сергій Володимирович**
Тел.моб.: (098) 177 99 85;
(095) 340 40 54**Морозов
Валерій Миколайович**
Тел.моб.: (095) 719 20 19
E-mail: valmor@inbox.ru

Дніпропетровська область

**Тафінцев
Костянтин Вячеславович**
Тел.моб.: (056) 744 88 72,
(063) 798 30 81, (050) 957 01 38,
(096) 292 94 90

Донецька область

**Агапов Павло
Володимирович**
Тел.моб.: (050) 232 93 91

Житомирська область

Нагорнюк Ольга Іванівна
Тел.моб.: (095) 796 21 09,
моб.: (095) 796 21 09**Пилипчук
Павло Петрович**
Тел.моб.: (067) 605 77 17

Житомирська область		Закарпатська область	
Сягровська Лариса Іванівна Тел.моб.: (098) 825 72 14	Завадський Віктор Борисович Тел.: (097) 460 44 43	Рись Василь Григорович Тел.моб.: (097) 351 59 55	Моняк Роман Васильович Тел.моб.: 0506053587, E-mail: Rmv86@meta.ua
Запорізька область		м. Київ	Кіровоградська область
Ткаченко Наталя Степанівна Тел.моб. (066) 565 13 11 E-mail: nataliya-tkachenko@rambler.ru	Карягін Павло Іванович E-mail: p.karyagin1976@gmail.com Тел.моб.: (096) 380 31 91	Лукацька Лілія Григорівна Тел.моб.: (095) 013 02 61	Савченко Геннадій Олександрович E-mail: geno4ka1965@ukr.net Тел.моб.: (050) 178 75 02, (068) 984 54 43
Львівська область		Одеська область	
Доль Ростислав Богданович E-mail: rdol@i.ua Тел.моб.: (098) 341 11 77	Балашова Ольга Василівна E-mail: Zeleron@mail.ru Тел.моб.: (067) 994 38 27	Фіхтман Руслан Леонідович E-mail: advokatfikhtman@gmail.com Тел.моб.: (063) 123 37 52	Аруцева Ірина Григорівна E-mail: I.arutseva@mail.ru Тел.моб.: (067) 585 59 70
Полтавська область	Рівненська область		Тернопільська область
Бойченко Ганна Володимирівна E-mail: annywkaa@mail.ru Тел.моб.: (096) 830 67 20	Теперик Олександр Вячеславович Тел.моб.: (066) 038 71 88	Панчина Петро Євгенович Тел.моб.: (097) 976 94 45	Головецький Михайло Олексійович E-mail: 380677594917@ya.ru Тел.моб.: (067) 759 49 17
Тернопільська область	Херсонська область	Хмельницька область	
Колцуняк Юрій Васильович E-mail: yurikoltsunyak@ukr.net Тел.моб.: (067) 672 55 27	Шилін Євген Юрійович Тел.моб.: (050) 924 33 89	Свірневська Наталія Віталіївна E-mail: svnatal@mail.ru Тел.моб.: (067) 675 85 10	Плавуцький Вадим Вікторович Тел.моб.: (067) 988 26 53
Чернівецька область			
Олійнич Юрій Васильович Тел.моб.: (050) 162 99 13	Попова-Завгородна Сніжана Григорівна Тел.моб.: (050) 665 91 00	Шеремета Ігор Степанович Тел.моб.: (050) 989 14 26	
Чернівецька область		Чернігівська область	
Матейчук Теофіл Михайлович Тел.моб.: (068) 535 67 36	Сапон Костянтин Леонідович E-mail: koss_cg@meta.ua Тел.моб.: (097) 923 69 82	Марченко Григорій Миколайович Тел.моб.: (098) 424 32 00	

Кращі практики адвокатської діяльності та менеджменту

[] Корисні практики в роботі центрів з надання БВПД

У даному суброзділі дайджесту – збірка прикладів корисних практик з управління та забезпечення роботи центрів з надання БВПД, доведення їх до відома інших центрів у різних регіонах з метою можливого запровадження аналогічних практик. У поточному випуску дайджесту пропонуємо ознайомитися із наступними прикладами таких практик.

Консультування військових

Виїзний консультативний пункт для військових Миколаївщини

19 травня 2016 року співробітники **Першого миколаївського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Вікторія Царьова** та **Катерина Штангрет** провели виїзний прийом у 73-му морському центрі спеціальних операцій Військово-Морських Сил України.

Під час виїзного прийому фахівці роз'яснили морякам порядок надання соціальних послуг ветеранам АТО та учасникам бойових дій та розповіли про види правових послуг, які їм надаються державою. Також учасникам бойових дій було надано 3 індивідуальні консультації. Моряків здебільшого цікавили питання щодо відмови від спадщини на користь сина, порядку сплати відсотків по кредитному зобов'язанню родича, який знаходиться в Криму, порядку розлучення з дружиною, яка мешкає в Криму та дій військовослужбовця, у разі незаконного заволодіння його транспортним засобом невідомими особами в Криму у 2014 році.

Учасникам АТО з Дубенщини надали юридичні консультації

Саме питанням правового захисту учасників бойових дій був присвячений круглий стіл, який відбувся в Дубенському міськрайонному центрі зайнятості за участю директора **Дубенського місцевого центру Віктора Шевчука**, головного спеціаліста **Ігоря Маркулича**, заступника Дубенського об'єднаного міського військового комісаріату та працівників центру зайнятості.

Працівники Дубенського місцевого центру заздалегідь підготували для присутніх власноруч розроблену відео-презентацію, в якій роз'яснили основні права учасників АТО, пільги, які їм надаються, а також порядок отримання земельних ділянок, медичного забезпечення тощо. З директором центру зайнятості була досягнута домовленість про відкриття на базі їхньої установи мобільного пункту консультування для учасників АТО.

У Кременці розповіли, як учасникам АТО отримати безоплатні лікарські засоби

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги провів виїз-

ний прийом для учасників АТО та жителів Кременця з метою розширення доступу громадян до безоплатної вторинної правової допомоги.

Для отримання правової допомоги звернулися учасники бойових дій, яких цікавили питання безоплатного отримання ліків та надання путівок для санаторно-курортного лікування.

Фахівці місцевого центру роз'яснили, які саме лікарські засоби та за яких умов можна отримати у разі амбулаторного лікування, наголосили, які кроки треба здійснити, щоб отримати ліки за місцем проживання.

Дізнатися про те, як учаснику АТО реалізувати своє право на санаторно - курортне лікування можна тут: <http://ternopil.legalaid.gov.ua/ua/pres-centr/novyny/uchasnykam-ato-rozpovily-pro-pravona-sanatorno-kurortne-likuvannia>.

У Шумській розповіли про призначення субсидій та одноразову грошову допомогу для учасників бойових дій

19 травня 2016 року фахівці **Кременецького місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги відвідали м. Шумськ з метою надання юридичних консультацій громадянам.

Для отримання правової консультації звернувся ветеран війни – учасник бойових дій, якого цікавило питання отримання грошового забезпечення, в тому числі отримання надбавки за виконання особливо важливих завдань та отримання одноразової грошової допомоги, яка виплачується на день демобілізації.

Чоловіку було роз'яснено, що усім учасникам АТО нараховується одноразова грошова допомога, яка має виплачуватися на день демобілізації. Умови та порядок виплати одноразової грошової допомоги військовослужбовцям, призваним на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Мобільні консультаційні пункти

Захисники України взяли участь у роботі мобільного пункту консультування

Військовослужбовці військової частини А1519, що в місті Дубно, взяли участь у роботі мобільного пункту консультування, який відкрив **Дубенський місцевий центр** з надання БВПД.

Заступник начальника відділу центру **Роман Дзецько** виступив з лекцією перед військовими, які зібралися в залі. Виступ стосувався пільг учасників бойових дій, які гарантує закон, механізмів їх реалізації та правового захисту. Нада-

лось роз'яснення про право на безоплатного адвоката у разі порушення прав на пільги та гарантії соціального захисту, передбачені ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Працівники Дубенського місцевого центру роз'яснили основні права учасників АТО, порядок отримання земельних ділянок, медичного забезпечення тощо.

Після завершення лекції мобільний пункт консультування був проведений в окремому приміщенні, де військові зверталися до працівника центру з власними конкретними питаннями. В результаті була надана допомога з актуальних правових питань, що стосувалися виділення земель-

них ділянок і житла, медичного забезпечення. Учасники заходу отримали методичну літературу та інформаційно-роз'яснювальний матеріал щодо роботи системи БПД.

Шосткинський мобільний пункт консультування на базі госпіталю ветеранів війни продовжує свою роботу

Одним із основних напрямків діяльності **Шосткинського місцевого центру** з надання БВПД є організація роботи мобільних пунктів консультування для соціально вразливих категорій громадян. Метою організації роботи мобільного пункту на базі Обласного клінічного госпіталю ветеранів війни є забезпечення доступу інвалідів війни, учасників бойових дій, у тому числі учасників АТО до безоплатної правової допомоги та сприяння у найшвидшому вирішенні їхніх правових питань. Саме тому працівники Шосткинського місцевого центру – заступник начальника відділу попередньої роботи з клієнтами **Наталія Олійник** та інтегратор **Ольга Правосуд** кожного кварталу проводять черговий прийом для пацієнтів госпіталю.

Під час прийому були надані консультації 7 особам з питань щодо порядку перерахування пенсій, процедури складання заповіту, умови договору довічного утримання тощо. Одну жінку – інваліда 2 групи цікавило питання необхідності змін документів щодо перейменування вулиць. Наталією Олійник було надане роз'яснення, що у зв'язку з перейменуванням вулиць не потрібно міняти або змінювати правовстановлюючі документи такі, як свідоцтва про права власності та спадщини, а також договори купівлі-продажу. У той же час, в разі вчинення будь-яких нотаріальних дій з нерухомим майном (продаж, дарування, оренда, успадкування) буде потрібна копія рішення міськвиконкому про перейменування об'єктів топоніміки. За нею можна буде звернутися або до міськвиконкому або в центр надання адміністративних послуг.

Виїзне консультування інвалідів I-II групи на базі «Українського товариства сліпих»

З метою розширення доступу до правової допомоги працівниками **Маріупольського місцевого центру** з надання БВПД на базі «Українського товариства сліпих» проведено виїзне консультування інвалідів I-II групи.

У присутніх виникло багато питань стосовно соціальної, спадкової та трудової категорії. Найбільш актуальними з них були: перерахунок пенсії, заборгованість по заробітній платі, отримання аліментів, складання заповіту тощо. Представники Маріупольського місцевого центру з надання БВПД проконсультували усіх охочих та наголосили на можливості звернення до Центру для більш детального вивчення матеріалів справи та надання відповідної правової допомоги.

Правове консультування громадян з особливими потребами та осіб похилого віку

Протягом травня 2016 року **Чернівецькі місцеві центри** з надання безоплатної вторинної правової допомоги організували виїзні прийоми для мешканців Чернівецької області, зокрема жителів села Недобоївці Хотинського району, мешканців Вижницького та Путильського районів Чернівецької області. Окрему увагу центри приділили людям з особливими потребами та особам похилого віку. Консультації для таких осіб провели на базі Хотинського психоневрологічного будинку-інтернату та Геріатричного пансіонату для людей похилого віку у м. Чернівці.

Робота мобільного консультативного пункту в с/т Турійську

Люди похилого віку, інваліди, пенсіонери, садинокі громадяни внаслідок скрутного матеріального становища та в силу свого віку і стану здоров'я досить часто опиняються на обочині суспільних процесів. З метою подолання правової ізоляції таких громадян, посилення їх правових можливостей та покращення доступу до безоплатної правової допомоги для захисту їхніх інтересів, **Ковельським місцевим центром** створено мобільний пункт консультування на базі Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Турійського району, який знаходиться за адресою: с/т Турійськ, вул. Бобрика, 6.

Щомісяця, за попередньою домовленістю з адміністрацією Територіального центру соціального обслуговування, в рамках просвітницької роботи, працівники Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги читають лекції на правову тематику, надають юридичні консультації.

Прийом у мобільному пункті консультування для учасників АТО

18 травня 2016 року працівники **Володимир-Волинського місцевого центру** з надання БВПД провели прийом громадян у мобільному пункті консультування для учасників АТО, що знаходиться в с/т Іваничі по вул. Банківській, 6 (прийоми проводяться кожної другої середи другого місяця кварталу з 10.00 до 12.00) та мобільному консультативному пункті для вихованців школи-інтернату с/т Іваничі по вул. Грушевського, 26 (консультування відбуваються кожної другої середи другого місяця кварталу з 12.00 до 13.00).

Оскарження рішення районного управління соціального захисту населення про відмову у виплаті соціальної допомоги, припинення виплати пільгової пенсії у разі ліквідації сільськогосподарського підприємства та ряд інших питань були підняті відвідувачами.

Черговий виїзний прийом для громадян Миколаївщини

17 травня 2016 року **Другим миколаївським місцевим центром** з надання БВПД у приміщенні Березнегуватської районної ради здійснено виїзний прийом громадян. У ході проведення заходу мешканцям Березнегуватщини роз'яснено порядок отримання безоплатної вторинної правової допомоги, надано низку правових консультацій, а також повідомлено про можливість доступу он-лайн-сервісів Міністерства юстиції України безпосередньо у центрі.

Розширення доступу до безоплатної правової допомоги категорії ВПО

У Кривому Розі підписано меморандум про співпрацю між центрами надання безоплатної вторинної правової допомоги та громадськими організаціями

3-5 травня 2016 року працівники **першого Криворізького місцевого центру** з надання БВПД взяли участь у проведенні презентації об'єднання більш ніж 20-ти громадських організацій «Спільно допомагаємо захисникам». У рамках співпраці першого криворізького місцевого центру з ГО «Щира справа» та іншими громадськими організаціями, які працюють для допомоги учасникам АТО та їх родинам, під час зустрічі був підписаний відповідний меморандум. Також було розроблено мапу та макет інформаційного довідника, із зазначенням адрес громадських організацій і центрів з надання безоплатної вторинної

правової допомоги.

У Вугледарі відбулися юридичні консультації для внутрішньо переміщених осіб

26 травня 2016 року представники **Маріупольського місцевого центру** з надання БВПД разом із фахівцями Всеукраїнської благодійної фундації «Право на захист» надали юридичні консультації для внутрішньо переміщених осіб м. Вугледар Донецької області. Прийом громадян здійснювався у рамках проекту «Адвокація, захист прав людини та юридична допомога ВПО», у приміщенні Вугледарського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Найбільш актуальними питаннями стали - отримання виплат, порядок спадкування майна, перетинання лінії розмежування, відновлення документів, які залишились на тимчасово окупованій території тощо. Присутнім були надані роздаткові матеріали з контактами Маріупольського місцевого центру з надання БВПД, з поясненням можливості звернення до центру шляхом листування, телефонних дзвінків або особистим прийомом за адресою: м. Маріуполь, просп. Нахімова, 82.

Спільний прийом внутрішньо переміщених осіб у Бурині

Чотири особи з міста Буринь отримали правову допомогу під час спільного прийому представників **Конотопського місцевого центру** та регіонального координатора по взаємодії із громадськістю Уповноваженого ВР з прав людини у Сумській області.

Переселенців цікавили питання відновлення соціальних виплат, які було припинено. У зв'язку із відсутністю відмітки про реєстрацію у довідці, яка підтверджує статус внутрішньо переміщеної особи, управління соціального захисту відмовляє їм у виплатах. На даний час

неузгоджене питання порядку реєстрації між міграційною службою та органами місцевого самоврядування призвело до порушення прав людей.

Директор Конотопського місцевого центру з надання БВПД **Олександр Муха** проконсультував

заявників щодо можливого вирішення питання в судовому порядку, також їм була надана допомога у складанні звернення на ім'я Уповноваженого Верховної ради з прав людини.

Також під час прийому було прийнято звернення про призначення адвоката для здійснення представництва переселенців у суді, у зв'язку з питанням одержання соціальних виплат та порядку внесення змін до свідоцтва про народження.

У Чернівцях обговорили проблемні питання внутрішньо переміщених осіб

6 травня 2016 року представники **Чернівецького місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги, а також радник Міністерства соціальної політики України з питань внутрішньо переміщених осіб у Чернівецькій області, взяли участь у заході щодо обговорення проблемних питань внутрішньо переміщених осіб.

Під час зустрічі учасники обговорили низку питань, з якими найчастіше звертаються переселенці - це питання кредитування, оформлення розлучення, призначення та сплати аліментів, визначення місця проживання дитини, окремі питання пенсійного забезпечення, одержання пільг для внутрішньо переміщених осіб та ін. Результат проведеної зустрічі — підписання Меморандуму про співпрацю між Чернівецьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги та радником Міністерства соціальної політики України з питань внутрішньо переміщених осіб у Чернівецькій області.

Залучення молоді до надання БПД

Інформування студентської спільноти міста Одеси про розвиток системи безоплатної правової допомоги

18-19 травня 2016 року **Другим одеським місцевим центром** з надання БВПД проведено семінар для студентів Одеського державного університету внутрішніх справ та флешмоб з інформування студентів Національного університету «Одеська юридична академія» про проведення конкурсу на посади керівників бюро правової допомоги. Флешмоб також був організований **Третім одеським центром** з надання БВПД для студентів Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.

У ході заходів студентам було запропоновано приєднатися до команди системи безоплатної правової допомоги в Україні та ознайомлено з умовами конкурсу, а також основними функціями та повноваженнями новостворених бюро правової допомоги.

Зустріч із студентами Запорізького національного університету

19 травня 2016 року фахівці **Запорізького регіонального центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги, спільно зі спеціалістами Головного територіального управління юстиції у Запорізькій області, провели інформування студентів юридичного факультету щодо проведення конкурсу з відбору керівників бюро правової допомоги, задля широкого інформування та залучення до участі в конкурсі кваліфікованих кандидатів, які вмотивовані на роботу у сфері надання безоплатної правової допомоги.

Старшокурсники активно цікавились запропонованою інформацією стосовно організації бюро правової допомоги та можливістю прийняти участь у конкурсі на заміщення посад керівників бюро, вимог та можливостей до майбутніх працівників, що відкриваються перед тими, хто обійме вищезазначені посади.

Під час зустрічі студентам юридичного факультету Запорізького національного університету було роздано листівки із запрошенням брати участь у зазначеному конкурсі.

Студенти - майбутнє системи БПД

19 травня 2016 року, на запрошення Головного територіального управління юстиції в Донецькій області, співробітники **Краматорського місцевого центру** з надання БВПД **Шейлат Афолабі** та **Наталя Колісникова** провели робочу зустріч зі студентами старших курсів спеціальності «Правознавство» Донбаського інституту техніки і менеджменту Міжнародного науково-технічного університету ім. Ю. Бугая. Темою виступу представників системи БПД стала реформа Мін'юсту, що передбачає створення бюро правової допомоги по всій території України. Слухачів було

сповіщено про умови, строки проведення конкурсу з відбору претендентів на посади начальників та/або їх заступників у бюро правової допомоги, правила прийому заявок на участь у ньому. Крім того, доповідачі підкреслили переваги роботи у системі БПД для починаючих фахівців-правників.

Студенти Академії адвокатури України познайомилися з роботою Київських місцевих центрів з надання БВПД

20 травня 2016 року студенти-першокурсники Академії адвокатури України відвідали **Четвертий київський місцевий центр**. Директор **Сергій Бреус** розповів про те, чим займається та як працює Центр, яким категоріям громадян надається вторинна безоплатна правова допомога, з якими питаннями клієнти звертаються найчастіше. Студенти дізналися про особливості прийому громадян, про те, як перевіряють акти.

Адвокат Євген Галузинський розповів присутнім про конкурс для адвокатів та особливості співпраці із центрами. Окрім цього, студенти більше дізналися про роботу Київських місцевих центрів з партнерами – громадськими організаціями, юридичними клініками, а також про перспективи розвитку системи БПД: реформу та відкриття бюро правової допомоги.

Адресна правова допомога громадянам

Виїзд до клієнта з обмеженими можливостями

5 травня до **Чортківського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася жителька Луганської області, яка на даний час проживає у Чортківському районі, з питанням невивплати адресної допомоги її сину - внутрішньо переміщеній особі, яка має II групу

інвалідності.

Цього ж дня, представники центру **Надія Попик** та **Олена Гикава** здійснили виїзд до клієнта з обмеженими можливостями за адресою його проживання. Фахівці місцевого центру прийняли у чоловіка звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги та необхідні додатки до нього.

Клієнт належить до II групи інвалідності і отримує пенсію в розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб, отже, згідно ст.14 Закону «Про безоплатну правову допомогу» має право на отримання такої допомоги.

Місцевий центр видав наказ про надання БВПД чоловіку та призначив адвоката по справі для захисту та відновлення порушених прав внутрішньо переміщеної особи.

Дистанційне правове консультування

13 травня 2016 року директор **Ізмаїльського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Зося Якименко** та голова райдержадміністрації **Валентина Стойкова** підписали Меморандум про співпрацю між сторонами, щодо надання первинної правової допомоги спеціалістами центру на базі Центру надання адміністративних послуг при РДА. Завдяки налагодженій співпраці з Ізмаїльською районною державною адміністрацією, щосереді з 9.00 до 12.00 в Центрі надання адміністративних послуг РДА спеціалісти Ізмаїльського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги консультуватимуть сільських (селищних) жителів з правових питань.

Для розширення доступу громадян до безоплатної правової допомоги, **Дубенський місцевий центр** провів онлайн консультування жителів Млинівщини.

Захід відбувся у рамках програми «Бібліоміст» на базі Млинівської районної бібліотеки. У роботі дистанційного пункту консультування взяли участь начальник відділу Дубенського МЦ **Юрій Черномаз** та адвокат **Володимир Новосад**.

Фахові юристи та адвокат відповіли на запитання жителів сіл Малі Дорогостаї, Пугачівка та Довгошиї. Питання стосувались оформлення спадщини, майнових, договірних

відносин, земельного права. Зокрема, громадян цікавили спори з приводу поновлення строків позовної давності для прийняття спадщини, відсудження аліментів, розірвання договору оренди, припинення трудових відносин тощо.

В ході проведення дистанційного спілкування досягнуто домовленості відвідати ті куточки Млинівського району, сільські бібліотеки яких не мають можливості підключитися до інтернет-мережі, але мешканці яких бажають отримати правову допомогу.

11 травня заступником начальника відділу попередньої роботи з клієнтами **Сумського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Олегом Мигалем** був здійснений виїзний прийом до смт. Краснопілля Краснопільського району та с. Біловоди Сумського району.

Безпосередньо під час самого прийому до працівника центру зверталися громадяни по різних питаннях. Так, в ході прийому мешканцями місцевих рад піднімалися важливі питання, зокрема щодо пенсійного забезпечення дітей війни, пільг для вступу у вищі навчальні заклади дитині інваліда війни, яка втратила ще й годувальника, тощо. Громадяни, що прийшли на прийом, отримали слухні поради та вичерпні відповіді на болючі питання.

Онлайн консультування громадян

17.00 години за профілем: hol_legal_aid.

Голованівським місцевим центром з надання БВПД налагоджено співпрацю та підписано відповідні Меморандуми про відкриття в приміщеннях Гайворонської та Новоукраїнської центральних районних бібліотек дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, шляхом використання системи бібліоміст. Зв'язатись із працівниками Голованівського МЦ можна через мережу Інтернет за допомогою комп'ютерної програми Skype, яка дає можливість здійснювати безкоштовні відео та аудіо дзвінки з понеділка по п'ятницю, з 8.00 до

1 червня 2016 року у ході зустрічі **Луцького місцевого центру** з надання БВПД та Рожищенського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у м. Рожище, було прийнято рішення про відкриття дистанційного пункту доступу до системи БВПД через систему Skype-зв'язку на базі Рожищенського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (м. Рожище, вул. 1 травня, 5). Дистанційний пункт надання безоплатної правової допомоги через систему Skype-зв'язку буде доступний громадянам з понеділка по п'ятницю, з 09:00 до 18:00.

Продовжуючи роботу зі створення мобільних та дистанційних пунктів консультування, 26 травня 2016 року працівниками **Володимир-Волинського місцевого центру** з надання безоплатної вторинної правової допомоги, у Любомльській районній бібліотеці для дорослих відкрито дистанційний пункт надання безоплатної правової допомоги через систему Skype-зв'язку.

Адреса дистанційного пункту:

Волинська обл., м. Любомль, вул. Української Армії, 2.

Графік роботи: з понеділка по п'ятницю, з 9.00 до 18.00.

Вуличне інформування про систему БПД

Працівники **Другого київського місцевого центру** з надання БВПД та студенти, що допомагають їм, провели вуличне інформування. Окрім загальної інформації про систему БВПД та категорії громадян, яким надається безоплатна вторинна правова допомога, працівники центру та студенти також відповідали на конкретні питання, поєднавши вуличне інформування з консультуванням потенційних клієнтів. Найбільше питань громадяни ставили про оформлення пенсії, житлове та спадкове право. Загалом було проінформовано понад 40 осіб, 5 з яких одразу ж скерували до Центру, для написання звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги.

З метою підвищення рівня поінформованості жителів міста Запоріжжя щодо можливості отримання безоплатної правової допомоги, 19 травня 2016 року фахівці **Регіонального центру з надання БВПД у Запорізькій області** провели акцію «Вуличне інформування».

В ході розмови городян було поінформовано про Регіональний та місцеві центри з надання БВПД, їх місцезнаходження, які саме правові послуги надають центри в рамках безоплатної вторинної правової допомоги та яким є порядок подачі документів для отримання такої допомоги.

Запоріжці зацікавлено вивчали інформаційні буклети, уточнювали інформацію та ставили запитання. Найбільше мешканців міста Запоріжжя цікавило отримання субсидій, соціальне забезпечення, пільги для воїнів АТО та внутрішньо переміщених осіб, створення ОСББ тощо.

[] Європейська практика правового захисту

**Розділ підготовлено у співпраці із Українською Гельсінською спілкою з прав людини*

Причини відмови в обранні альтернативних запобіжних заходів на заміну тримання під вартою повинні бути мотивовані

Значна частина рішень Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) стосується порушення права на свободу, передбаченого статтею 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція). Національна судова практика наповнена немотивованими рішеннями в питанні обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, а також немотивованими є судові відмови у обранні альтернативних запобіжних заходів. Все це є порушенням статті 5 Конвенції.

Практика ЄСПЛ створила 4 основні причини для відмови у звільненні з-під варти:

1. Ризик того, що підсудний не з'явиться в судове засідання.
2. Ризик того, що підсудний вживатиме заходів для запобігання відправленню правосуддя.
3. Скоїть інші правопорушення.
4. Стане причиною порушення громадського порядку.

Розглянемо ці причини більш детально¹:

1. Ризик втечі підсудного не може бути встановлений лише на основі суворості можливого обвинувального вироку. Оцінка такого ризику має проводитись з посиланням на ряд інших факторів, які можуть або підтвердити існування ризику втечі або вказати, що вона малоімовірна та необхідність в триманні під вартою відсутня (Panchenko v. Russia (Панченко проти Росії), § 106). Також ризик втечі має оцінюватися у світлі факторів, пов'язаних з характером особи, її моральністю, місцем проживання, родом занять, майновим станом, сімейними зв'язками та усіма видами зв'язку з країною, в якій така особа піддається кримінальному переслідуванню (Becciev v. Moldova (Бекчиев проти Молдови) § 58). Однак ризик втечі не виникає лише за відсутності постійного місця проживання (Sulaoja v. Estonia (Сулаоя проти Естонії), § 64). 156. Ризик втечі зменшується зі збігом часу, проведеного під вартою (Neumeister v. Austria (Ноймайстер проти Австрії), § 10). 157. У той час як серйозність покарання є релевантною обставиною в оцінці ризику того, що обвинувачений може втекти, тяжкість обвинувачення не може сама по собі бути виправданням тривалого попереднього ув'язнення особи (Idalov v. Russia (Ідалов проти Росії) [ВП], § 145; Garycki v. Poland (Гарицький проти Польщі), § 47, 6

¹ «Посібник зі статті 5. Право на свободу та особисту недоторканність».
Джерело: http://echr.coe.int/Documents/Guide_Art_5_UKR.pdf

лютого 2007 року; *Chraidi v. Germany* (Храїді проти Німеччини) § 40; *Ilijkov v. Bulgaria* (Ілійков проти Болгарії) §§ 80-81).

2. Перешкоджання судовому розгляду: ризик того, що обвинувачений буде перешкоджати належному відправленню судочинства, не може оцінюватись абстрактно, факт такого перешкоджання має бути підтверджено доказами (*Besciev v. Moldova* (Бекчієв проти Молдови), § 59). Варто зауважити, що хоча загалом вираз «стан доказів» може бути важливим фактором, що свідчить про наявність в минулому і зараз серйозних ознак вини, сам по собі він не може служити виправданням тривалого тримання під вартою (*Deresi v. Turkey* (Дереджі проти Туреччини), § 38). Ризик тиску на свідків може бути визнано на початкових стадіях процесу (*Jarzynski v. Poland* (Яжинський проти Польщі) § 43).

3. З плином часу, інтереси слідства стають недостатніми для тримання підозрюваного під вартою: за нормального перебігу подій ризику зменшуються з часом, завдяки проведенню дізнання, перевірок, дачі показань (*Clooth v. Belgium* (Клоот проти Бельгії), § 44). Повторне скоєння правопорушень: серйозність обвинувачення може служити для суду підставою для постановлення рішення про поміщення та утримання підозрюваного під вартою з метою запобігання спробі вчинення подальших правопорушень. Однак необхідно, щоб небезпека була явною, а запобіжний захід – необхідним в світлі обставин справи і, зокрема, біографії та характеристики особи, про яку йдеться (*Clooth v. Belgium* (Клоот проти Бельгії), § 40). Наявність судимості може стати підставою для обґрунтування того, що обвинувачений може вчинити новий злочин (*Selçuk v. Turkey* (Сельчук проти Туреччини), § 34; *Matznetter v. Austria* (Мацнеттер проти Австрії), § 9). Відсутність роботи або сім'ї не дає підстав вважати, що особа схильна до повторного вчинення злочинів (*Sulaoja v. Estonia* (Сулаоа против Естонії), § 64).

4. Охорона громадського порядку: вважається, що деякі злочини в силу їх особливої тяжкості і суспільної реакції на них, можуть призвести до порушення громадського порядку, що може виправдати тримання під вартою, принаймні тимчасово. У виняткових випадках цей фактор може бути враховано з огляду на цілі Конвенції, принаймні, тією мірою, якою національне законодавство визнає поняття порушення громадського порядку, викликаного злочином. Однак цю підставу можна вважати релевантною і достатньою тільки за умови, що вона ґрунтується на фактах, які свідчать про те, що звільнення обвинуваченого насправді призведе до порушень громадського порядку. Крім того, тримання під вартою вважається законним лише до тих пір, поки існує загроза порушення громадського порядку. Тримання під вартою не повинно бути продовжене лише через очікуване покарання у вигляді позбавлення волі (*Letellier v. France* (Летельєр проти Франції), §51; *I.A. v. France* (I.A. проти Франції), § 104; *Prencipe v. Monaco* (Прансип проти Монако), §79; *Tiron v. Romania* (Тирон проти Румунії), §§ 41- 42).

Увага! На сайті Центру стратегічних справ Української Гельсінської спілки з прав людини опублікована повна електронна версія збірки «Precedent UA – 2015». Зокрема, в збірці розміщено огляди деяких рішень Європейського суду з прав людини проти України, в яких визнано порушення статті 5 Конвенції, а також наведено дослідження практики застосування національними судами рішень ЄСПЛ.

Дякуємо за увагу!

Відповідальні за випуск:

Координаційний центр з надання правової допомоги

Регіональний центр з надання БВПД в Одеській області

Заступник директора

Начальник управління комунікацій та забезпечення доступу до публічної інформації

Головний спеціаліст відділу комунікацій

Головний спеціаліст відділу комунікацій

Заступник директора

Сергій Троценко

ІР 10013

e-mail:

serhii.trotsenko@legalaid.gov.ua

Надія Кизицька

ІР 10021

e-mail:

nadiia.kyzytska@legalaid.gov.ua

Анастасія Чичкань

ІР 10050

e-mail:

anastasiya.chychkan@legalaid.gov.ua

Марія Ємельяненко

ІР 10034

e-mail:

maria.yemelyanenko@legalaid.gov.ua

Юлія Лісова

ІР 46404

e-mail:

yuliya.lisova@legalaid.gov.ua

